

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: v. d. Jože Košnjek

Leto XXXIV

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Deske kupujemo v tujini

Gorenjski gozdarji in lesarji ne morejo zagotoviti dovolj surovine, zato mora lesna industrija kupovati deske za dolarje – dokovni odnosi še niso našli prave veljave

Minuli torek so se na pogovoru s predstavniki gozdarstva in lesarstva delovne skupine CK ZKS in Zveze sindikatov za Gorenjsko Franc Podjed, predsednik gozdarstva, in Vinko Krvina, sekretar medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko, pogovor tudi vodil.

Gorenjski gozdarji in lesarji so v sestavi organizacije delovne skupine GLG Čeprav so doslej že precej uspešno pri izvozu, se vendarle leta in leta pojavljajo nekateri problemi, ki jih nikakor ne zmorejo rešiti.

Gozdarstvu so hudi problemi kaj gozdarstvo na Gorenjskem precej delovne sile iz dru-

gih republik. Obe gorenjski gozdni gospodarstvi imata tudi precej gozdov, ki so v zasebni lasti, zasebna posest pa je razdrobljena in neučinkovita. V Sloveniji smo leta 1963 imeli 145.000 gozdnih posestnikov, leta 1977 pa že 253.000, kar je povsem nesprejemljivo.

Gozdarji tudi tamajo nad slabo tehnično opremljenostjo in nad tem, da so gozdovi zaradi premalo vlažnosti v gozdne komunikacije še vedno precej zaprti. Še slabša je tehnična opremljenost v zasebnih gozdovih, kjer je bila letošnja sečnja pod planom. Manjša sečnja pa prizadene predvsem lesno industrijo, ki mora surovino celo uvažati iz tujine.

Na pogovoru so poudarili, da bo morala lesna industrija precej več vlagati v pridobivanje osnovne surovine, če jo bo želela dobiti. Poskrbeti bo potrebno za zadovoljivo tehnično opremljenost ter za večja vlaganja v

zasebnem sektorju ter kmetom kooperantom priznati večje stroške.

Na pogovoru so se domenili, da je treba ustanoviti posebno delovno skupino, ki bo temeljito razčlenila vse pereče probleme in povedala, kako bolj naprej. To vsekakor ne bo težko, saj gorenjsko gozdarstvo in lesna industrija zaposlujeta 300 visoko kvalificiranih delavcev. Razen tega so menili, da morata obe gozdni gospodarstvi zagotoviti lesno surovino za Jelovico in Gradiš, ki sta največja letošnja izvoznika in ki sta sklenila dober posel z Irakom in Italijo. Morali bi spregovoriti tudi o kvaliteti lesa, o dohodkovnih odnosih, ki še niso zaživel, o produktivnosti dela, o osebnih dohodkih. Prav tako naj bi pred sprejetjem programa za naslednje leto preverili vse plane in ocenili, če so jih sposobni uresničiti. Vsaka temeljna organizacija je dolžna sprejeti dolgoročni koncept stabilizacijskega programa. Bili so mnenja, da v gozdarstvu in lesarstvu pamet in znanje še nista povsem izkoriščena.

D. Sedej

Novo vodstvo slovenske mladine

Ljubljana – Včeraj je bila v Ljubljani programsko-volilna konferenca republiške konference ZSMS, na kateri so se poleg načrtov o nadaljnjem delu odločali tudi o novih članih predsedstva.

Najprej so ocenili preteklo delo mladih in se podrobno posvetili prihodnjim nalogam in pripravam na XI. kongres mladinske organizacije. Slovensko mladino, katere predsednik je bil do zdaj Boris Bavdek, bo odslej vodila Darja Colarič, doma iz Novega mesta. Podpredsednik bo še naprej Bojan Fink, sekretar Robert Černe, za predsednika konference mladih delavcev je bil izvoljen Branko Florjančič, konference mladih v vzgoji in izobraževanju bo vodil Bogdan Čepič, komisija za idejnopolično delo in kulturo Srečo Kim, vodja centra za obveščanje in propagando pa bo Vili Pšeničny, nekdanji urednik tednika »Mladina«.

D. Ž.

Naši otroci

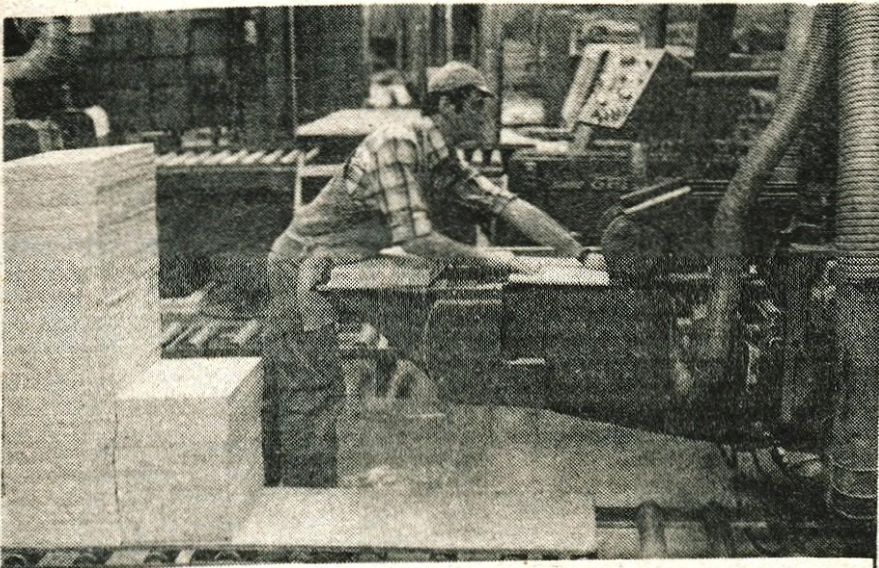
Letošnji mednarodni teden otrok, ki se izteka v ponedeljek, je UNESCO pospremila z geslom: »Za našo prihodnost otroci – naša skupna odgovornost.« V letu invalidov nas torej posebej opozarja, naj ne bomo otrok, motenih v razvoju.

Teden kot vsak teden, geslo kot drugi, ki jih slišimo, a vse to spet pozabimo. Žal. Kdo zverovan vase in v lastno je, misli na stotine milijonov otrok po celem svetu, ki so zaradi lakote in bolezni, vojne, težkega dela, ki jim jih pohabljeni za vse čase, ne morejo preživeti.

Če pogosto preveč nepričakovanih usod. Ne le otrok, tudi usod naših otrok. Če se, če skrbimo dovolj njihovo zdravo in srečno življenje, za čim bolj izenačene pogoje za rast in razvoj. Vsega gotovo še nismo storili, ne za invalide ne za telesno prizadete otroke.

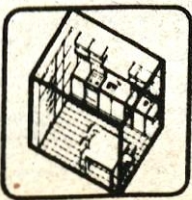
Če se divjamo, kot bi jih ne bilo nam je glavno, ali dajmo novo matematiko ali zdravstvenih domovih jim naj privoščimo bežen pogled v celotno vrtico, ko se na pol v spanju, jih znamo prav utišati. In doma; marsikateri otrok bi novo obleko, kolo, krogel, dober rad zamenjal prijateljski pogovor, objem, bimo za naše otroke, za njihovo zdravo in srečno prihodnost. Ne le to, ne le ta teden...

H. Jelovčan

V letošnjih prvih devetih mesecih Slovenija še zaostaja za načrtovanim konvertibilnim izvozom za 15 odstotkov, uvoz za konvertibilne devize pa je bil za 2 odstotka večji od predvidenega. Rezultati so ugodnejši kot po osmih mesecih, ker se poznajo okrepljena izvozna aktivnost in uvozne omejitve. Slovenski uvoz surovin in reprodukcijskega materiala za konvertibilne devize je po devetih mesecih usklajen z načrti, prevelika sta uvoz opreme in blaga za široko porabo pa za 12 odstotkov preveč. Klirinški izvoz iz naše republike je bil v osmih mesecih za 31 odstotkov večji od načrtovanega, klirinški uvoz pa je bil za 3 odstotke večji, kot je bilo planirano. – (lb)

**14. sejem
stanovanjske opreme
kranj 16.-23.10.'81**

Jubilejni strelski troboj

Kranj – Občinska strelska zveza Kranj je organizator letošnjega jubilejnega strelskega troboja Furlanija-Koroška-Gorenjska. Troboj bo v nedeljo v Kranju. Tekmovali bodo v streljanju z malokalibrsko puško proste izbire, z malokalibrsko hitrostno pištolo, s standardno zračno puško in z zračno pištolo. Pokrovitelj tekmovanja je Podjetje za PTT promet.

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Vlak odprti src

»Pri nas boste svobodni tako, kot smo svobodni mi...« S temi besedami je učitelj srednjih let na postaji v Arandjelovcu sprejel prvi transport slovenskih izgnancev junija 1941. Z njimi bodo delili vse dobro in zlo, kajti to bo zdaj njihova nova domovina.

Nobena slovenska družina v Srbiji ni ostala brez strehe nad glavo, brez najnujnejšega za življenje. Vezi, ki so se spletle med njimi tedaj, v najhujšem sovražnikovem nasilju, so tesnejše kot katerekoli. Kaj bi naše mlade matere, ki so morale pustiti doma vse, razen nekaj krpe obleke, z otroki, ki so se jih oklepali v strahu, ko je vlak iz Maribora, Celja, Jesenic, Kranja, Krškega tulil v neznanost? Kaj bi brez dobrih mater v Vinkovcih, Valjevu, Mladencu, Milanovcu, Čupriji, Kraljevu, v Užicu? Z njimi so delile toplino svojega doma, svoje kašče, svoje dvorišče.

Ni bilo lahko ne enim ne drugim. Okrog 15.000 Slovencev je delilo usodo s srbskimi družinami takoj ob okupaciji, med vso vojno pa okrog sto tisoč. Izgnanci so se v vseh krajih, kamor so prišli, takoj pridruževali narodnoosvobodilnemu boju, stopali v partizanske odrede, sestavljali cele slovenske čete v uporniški Srbiji in stopili v krvavi upor proti tisočkrat močnejšemu sovražniku in domačim bandam, saj je bila celotna Srbija utrjena s postojankami Ljotičevcev, Nedičevcev, četnikov in drugih narodnih izdajalcev. Vrsta zgodb kroži med Srbi o mladih Slovencih, junakih, ki so prelili krvi v »jeklenih« bataljonih, proletarskih brigadah.

40 let mineva letos, odkar so prvi Slovenci iskali novih domov za svoje družine v Srbiji. Vlak bratstva, ki bo v nedeljo zapejal slovenske izseljence z Gorenjske in Jesenic in s Štajerske iz Maribora proti prijateljem v Srbiji, je organiziran v počastitev te obletnice. Tisoč štiristo nekdanjih izgnancev in njihovih svojcev, ki so v vseh teh letih obdržali tesne vezi prijateljstva, še več, prenašali jih tudi na mladi rod, bo skupaj praznovali tudi 40-letnico ustaje jugoslovanskih narodov. Praznično in veselo bo, kot je vedno, ko se dobe dobri, stari prijatelji.

D. Dolenc

Priprave na volitve

Polovica TOZD zamuja

Predvsem v manjših delovnih organizacijah zamuja s kandidacijskimi konferencami v drugem krogu priprave na volitve – Iz večine zbirnih poročil je razvidno, da je bilo število evidentiranih možnih kandidatov in sprejetih kandidatov kar enako.

Kranj – Ko so na zadnji seji predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov Kranj razpravljali o pripravi na volitve, niso mogli izreči zadovoljive ocene za vse temeljne organizacije združenega dela. Okoli 300 temeljnih organizacij združenega dela bi namreč moralo do 5. oktobra poslati zbira poročila o poteku drugega kroga priprave na volitve. Vendar pa se pojavlja zamuda, ki jo ponekje opravičujejo še z dopusti. Predvsem zamuja v manjših organizacijah združenega dela, medtem ko so v večini večjih do roka opravili naloge.

Izkazalo se je tudi, da se evidentiranje in sprejemanje kandidatov za bližnje volitve zatika tudi zaradi nejasnosti nekaterih temeljnih pojmov, ki bi jih zdaj ob pripravah na tretje volitve vendarle morali že povsem poznati: tako so na primer ponekod imeli težave pri razjasnjevanju, kaj je to posebna, splošna ali združena delegacija. Morda je prav zato bilo evidentiranih le 15 posebnih delegacij, saj so se za splošne delegacije odločali tudi tam, kjer so imeli vse pogoje za evidentiranje posebnih ali tudi združenih delegacij. Veliko je bilo nejasnosti tudi pri evidentiranju in sprejemanju kandidatov za družbene funkcije v občini, republiki in federaciji. Kljub sprotnemu pojasnjevanju nekaterih nejasnosti, pa kaže, da bo treba ob pripravah na volitve še skrbneje informirati predvsem osnovne organizacije sindikata v OZD. Prav zato so člani predsedstva sklenili, da je potrebno organizirati sestanke pred-

vsem v temeljnih organizacijah združenega dela, kjer so imeli v dosedanjih pripravah največ težav in največ zamud. Predvsem pa bi kazalo povsod, kjer so še v zamudi s kandidacijskimi konferencami, da res kvalitetno opravijo delo, saj se je izkazalo, da so v večini delovnih organizacij tudi v drugem krogu volitev obravnavali povsem enako število evidentiranih in možnih kandidatov za družbenopolitične funkcije.

Titovo Velenje

Prebivalci slovenskega rudarskega Velenja so že od nekdaj želeli, da bi njihovo mesto trajno zaznamovalo ime največjega sina Jugoslavije. Tovariš Tito je Velenje velikokrat in rad obiskal, ob njegovem zadnjem obisku leta 1977 so v Velenju odkrili njegov spomenik.

Poimenovanje po Titu je letos junija predlagala velenjska občinska konferenca SZDL. Ta njihova želja pa je v skladu s pobudo predsedstva SFRJ, naj bi se v vsaki republiki eno mesto imenovalo po Titu.

**VELIKA
RAZSTAVA
GOB**

PO JUGOSLAVIJI

SPET PLIN
V JEKLENAH

V ponedeljek so vse tri slovenske plinarne prenehale prodajati plin v jeklenkah, ker ga od domačih rafinerij niso dobile dovolj, hkrati pa se je zataknilo tudi pri uvozu. Zdaj Petrol in republiški komite za energetiko, industrijo in gradbeništvo zagotavljata, da bodo plinarne dobile plin že prihodnji teden. Plin – 650 ton – ki je čakal na uvozno dovoljenje, so namreč uvozili včeraj. Komite je dal dovoljenje tudi za uvoz nekaj letalskega goriva, mazuta in surove nafte.

PRIHODNJE LETO MANJŠI
PRIMANJKLJAJ

V prihodnjem letu naj bi Jugoslavija še zmanjšala ali celo odpravila plačilni primanjkljaj. Zato naj bi Slovenija uvozila za 5 odstotkov manj blaga kot letos, na konvertibilno področje pa izvozila najmanj za 6 odstotkov več. Temu zunanjetrgovinskemu okviru bo treba v prihodnjem letu podrediti vse od proizvodnje do vseh oblik porabe. Osnutek resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana, je zato zelo restriktiven. Družbeni proizvod naj bi se v prihodnjem letu povečal le za 2,3 odstotka, industrijska proizvodnja pa za 2,5 odstotka. Naložbe naj bi ostale na letošnji ravni, osebna in skupna poraba pa bosta še naprej zaostajali za rastjo dohodka.

RAST OD V SKLADU
Z RESOLUCIJO

V Sloveniji se pri osebnih dohodkih v glavnem držimo resolucijskih okvirov za leto 1981, zato je odbor za tekočo gospodarsko in socialno politiko pri izvršnem svetu skupščine SRS brez pripomb sprejel poročilo o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka. V prvem polletju smo dosegli načrtovano 7,6 odstotno zaostajanje rasti osebnih dohodkov za rastjo dohodka. Osební dohodek v prvem polletju 1981 so se v primerjavi z enakim lanskim obdobjem lani povečali v gospodarstvu za 28,7 odstotka, zaradi visoke rasti cen pa so bili v prvem polletju za realno 12 odstotkov nižji.

VEČ KMETOV
V SINDIKATU

Približno 80 odstotkov hrane, ki jo pridelamo v Sloveniji, zraste na njivah zasebnih kmetov. Iz njihovega delovnega prispevka izvira tudi pravica in potreba, da imajo možnost ustrezne politične organiziranosti, ki jim zagotavlja reševanje vprašanj njihovega družbenoekonomskega vprašanja in tudi vključevanja v politični sistem. Zato je očitna potreba za vključevanje združenih kmetov v Zvezo sindikatov Slovenije. Takšna je bila temeljna ugotovitev na seji statutarne komisije republiškega sveta Zveze sindikatov.

VARČEVANJE
Z DNEVNICAMI

Izdatki za službeno potovanja, reprezentanco, reklamo in propagando kakor tudi izdatki za avtorske honorarje in izdatki na poldagi pogodb o začasnih in občasni delih bodo zopet pod zakonskim nadzorom. Zvezni izvršni svet je pripravil predlog zakona, ki začasno prepoveduje razpolaganje z delom družbenih sredstev za izplačevanje določenih izdatkov v letu 1982. Skupščina SFRJ je že dobila zahtevo, da zakon sprejme v skrajšanem postopku.

DOGOVORI IN SREČANJA

Delovna akcija v Šaleh – Krajevna skupnost in odbor za gradnjo šole organizirata danes in jutri prostovoljno delovno akcijo – izkop jarka za kanalizacijo pri novi šoli in vrtcu. Danes bodo začeli kopati ob 15. uri, jutri, v soboto, 10. oktobra pa ob 7. uri. Krajanje se bodo zbrali ob gradbišču nove šole, potrebno orodje bodo prinesli s seboj. Prostovoljno delovno akcijo organizirajo, da bi se izognili podražitvi gradnje, ker kanalizacija zaradi nekaterih ovir poteka po novi, daljši trasi. Istočasno bodo krajanje prispevali tudi k zmanjšanju stroškov zaradi ureditve podstrešja v novi šoli, ki bo služilo potrebam krajevne skupnosti in društveni dejavnosti.

Bolniški
stalež narašča

Jesenice – Bolniški stalež v jeseniški občini stalno narašča, kar je povsem v nasprotju s stanjem, ki je v sosednjih gorenjskih občinah. V zadnjih letih je tržiški in radovljški občini uspelo bolniški stalež zmanjšati.

V polletju je znašal stalež na Jesenicah 5,85 odstotkov, od tega v temeljnih organizacijah jeseniške železarnice 7,46 odstotkov. Podobno je tudi v drugih železarskih središčih, zato na Jesenicah upravičeno domnevajo, da visok bolniški stalež na Jesenicah odraža gospodarske težave. Za primerjavo: Železarna Ravne je dosegla v polletju bolniški stalež v višini 7,59 odstotka in Štore 4,96 odstotka. Razmisliti bo torej treba, saj je bolniški stalež izredno visok in ne bremeni le zdravstvenega varstva, temveč povzroča predvsem visoke izgube pri dohodku v delovnih in v temeljnih organizacijah. D. S.

Preprečeni
nasilni vselitvi

Tržič – Jesen ni le čas trgatve, ozimnice in odpadanja listja, ampak tudi sezona nasilnih vselitv. Pred kratkim so namreč v Tržiču preprečili dva poskusa. Obakrat so sosedje pravčasno obvestili stanodajalco. Bombažno predilnico in tkalnico Tržič, in s pomočjo delavcev postaje milice nameri preprečiti. Storiteli se bodo kmalu srečali s sodnikom za prekrške.

Iskreno je treba priznati, da sta oba primera marsikomu izbila iz glave razmišljanje o takšni najlažji poti do stanovanja. Res pa je tudi, da je tržiška občina, kot vse druge, še daleč od rešenega problema s stanovanji. Prav zato je treba spomniti na samozagotovitno vlogo hišnega sveta oziroma sosedov, ki so v zadnjih dveh primerih znali pravilno ravnati. -mv

Na podlagi odredbe
Izvršnega sveta
SKUPŠČINE OBČINE RADOVLJICA

POZIVAMO

lastnike bivalnih prikolic in šotorov (z zmogljivostjo za štiri osebe in več), ki imajo stalno ali začasno bivališče na območju občine Radovljica in lastnike bivalnih prikolic, ki nimajo stalnega bivališča na območju občine Radovljica, pač pa imajo v tej občini stalno ali začasno locirane svoje prikolicе,

da od 15. oktobra do 15. novembra 1981

prijavijo zgoraj navedena sredstva Sekretariatu za ljudsko obrambo v Radovljici, soba št. 28.

Podatke lahko sporočite osebno, pisмено ali preko telefona št.: 74-071, int. 12.

Vsebovati morajo:

- tip prikolic ali šotora,
- zmogljivost (število oseb),
- leto izdelave,
- kraj in točno lokacijo, kjer se to sredstvo nahaja

POMURSKI SINDIKATI NA
GORENJSKEM

– Včeraj in danes se na Gorenjskem mude predsedniki in sekretarji občinskih sindikalnih svetov štirih pomurskih občin, da bi z gorenjskimi sindikalisti izmenjali izkušnje o pripravi na 3. konferenco Zveze sindikatov Slovenije in pregledali rezultate uresničevanja 2. konference. Zlasti uveljavljanje načel delitve po delu in rezultatih dela. Včeraj so obiskali škofjeloško LTH, kjer so se poleg sindikalnih vprašanj pogovarjali tudi o prenosu dela njihovega programa v Priekijo. Danes pa bodo gostom iz Prekmurja v kranjski Savi predstavili sistem njihovega informiranja in obveščanja in povedali, kakšen vpliv ima tako informiranje na delavcevo odločanje v samoupravljanju. V Iski pa bodo tekli pogovori o njihovih pripravah na 3. konferenco sindikata in pa o slovenski delitvi dela v elektroni, za katerega je Pomurje s svojim visokim delovne sile zelo zainteresirano.

Razstava v radovljški osnovni šoli – V avli osnovne šole Antona Tomaža Linhart v Radovljici bo do 15. oktobra odprta razstava **Vstaja leta 1941 na Gorenjskem**, ki jo je pripravil Gorenjski muzej iz Kranja. Dopolnil jo je s katalogom. Razstava je posvečena 40-letnici vstaje in prikazuje razpad stare Jugoslavije, nemško okupacijo, politične in vojaške priprave na vstajo na Gorenjskem, nastanek prvih partizanskih enot in njihove boje na Gorenjskem do Dražgoške bitke v januarju 1942, ki zaključuje prvo obdobje narodnoosvobodilnega gibanja na Gorenjskem. Šolska avla je za večje razstave zelo primerna, istočasno pa razstava v šoli zajame celotno šolsko mladino in učiteljski kader in tako nudi lepo priložnost za širjenje informacije preko rednih šolskih urbenikov. Želimo le, da bi se tudi odrasli razstav in prireditel v šoli udeleževali v večjem številu. (M. V.)

Kranjčani gostje pobratenega

Zemuna – Od 9. do 11. oktobra osemnajst mladih Kranjčanov gostuje v pobratenem Zemunu skupaj s predstavniki ostalih pobratenih mest, Osijeka, Hercegnovega, Banjaluke in Bitole. Poleg pogovorov o nadaljnjem medrepubliškem sodelovanju mladih na vseh področjih, ki potekajo na sejah skupnega koordinacijskega odbora pobratenih mest, poteka tudi vrsta kulturnih, športnih in delovnih srečanj. Iz Kranja so se srečanja udeležili literati, likovniki, umetniški fotografi, glasbeniki, šahisti, strelci, igralci namiznega tenisa, v delovnem tekmovanju pa Kranj zastopa varilec iz Iskre.

Mladi iskraši obiskali Gorenje

Po daljšem dogovarjanju so mladi OO ZSMS TOZD Števec in nekaj mladincev in mladink iz drugih tozdov, v soboto, 3. 10. 1981, obiskali OO ZSMS DO Gorenje v Velenju. Dogovorili so se, da bo obisk takt, ko bo imela naša DO pristo soboto in njihova delovno. Ob prihodu pa so izvedeli, da nimajo delovne sobote, ker se je pokazal zelo pereč problem glede uvoznega materiala. Kljub temu so si ogledali DO, toda na žalost niso videli, kako proizvodnja poteka. V programu je bil tudi skupni sestanek obeh mladinskih organizacij, na katerem so obravnavali tekoče probleme oz. so si izmenjavali mnenja o delu mladinske organizacije. Ugotovili so, da bi morali obe DO med seboj bolje sodelovati in se večkrat srečevati.

Svet v tem tednu

Umor v Kairu

Karkoli je egiptovski predsednik Sadat naredil, da se je enot arabskih držav v boju zoper Izrael skrhal, čeprav je odpovedal jateljstvo Sovjetski zvezi in se tesneje navezal na Združene države Amerike, čeprav je novembra leta 1977 obiskal Izrael in odprl na sporazumevanja na Bližnjem Vzhodu po vzorcu iz Camp Davida, čeprav za reševanje palestinskega vprašanja ni ubral enake poti kot večina drugih arabskih držav, za dejanje, ki se je v torek, 6. oktobra, pripetilo v mestu Nasr pri Kairu, ni nobenega opravičila. To je gnusen umor drugega predsednika sodobnega Egipta. S politično prizorišča je tragično odšel 62-letni egiptovski predsednik, ki je to deželo vodil 11 let. Nekateri so že novembra leta 1977, ko je pokojni egiptovski predsednik podal v izraelsko glavno mesto Jeruzalem, menili, da si je s tem nakopal tako srdite sovražnike, ki bodo vsak trenutek stregli po njegovem življenju. Sadat Begin sta za to dejanje prejela Nobelovo nagrado za mir, zaradi in nasprotniki Sadata pa so rovarili dalje. Štirikrat so po leta 1972 neuspešno kovali zaroto zoper njega, peti poskus pa se je vendar na način, da je osupnil svetovno javnost. Na slavnostni paradi na paradi v spomin na slaven prehod egiptovskih sil prek Suez v elskoegiptovski vojni leta 1973, je usodnega torka zavladal pokol, ki je rega žrtev je postal Sadat. Nanj so streljali in ga smrtno ranili, ki so sodelovali v vojaški paradi, poimenujejo pa se svobodni menda zagovorniki nekdanjega načelnika egiptovskega generalnega štaba Szalija.

Prvi dnevi po uboju Sadata kažejo, da je večina armade vse strani Sadata oziroma njegovih naslednikov, čeprav je bil prvi uboj uboju enoletno izredno stanje, kar kaže na zapletenost položaja Egipta. Kako zapleten je sedanjí položaj v državi, kažejo številni tranji in zunanji znaki, ki so se pojavljali še pred Sadatovo smrtjo. Libija, sosednja država in ena največjih nasprotnic Sadatove politike in Sadatovega Egipta, se veseli v pravem pomenu besede. V arabskih državah, članicah skupine zavračanja Sadatove politike, veselje sicer manj izrazito. Sicer pa večina sveta dejanje zarotnikov obsoja. Egipt je pomemben element bližnjevzhodne politike, in slišanji upravičena vprašanja, kam bo krenila država po Sadatu, njegovi nasledniki zatrjujejo, da bodo vztrajali na poti, ki jo je on. Kako se bo po Sadatu ponašal Izrael, ki po Sadatovi smrti resno sprejema načrt umika s Sinaja in zagotovitev palestinskih nomije po vzoru Camp Davida. Kaj bo storila notranja opozicija, vsem takomenovani muslimanski bratje, zoper katere je Sadat poostrel režim. Za zdaj je resnično še preuranjeno napovedovati, prinesel čas. Želimo le, kar je povedal v žalni izjavi tudi predsedstva SFRJ Sergej Kraigher, da bi Bližnji Vzhod še naprej pot miru in da bi Egipt ostal še naprej neuvrščena, neblokirska država. J. Kosič

Sklenjena letošnja letovanja

Kranj – Večje zanimanje za letovanje otrok kot jih lahko nudijo omejene zmogljivosti kranjskega Zavoda za letovanje na otoku Stegnjaku in v otroškem letovišču v Novigradu tudi letos daje ugodne rezultate. Naval na dokaj skromne kapacitete je bil žal v sezoni prevelik, saj je zavod pogodbeno vezan na samoupravne interesne skupnosti otroškega varstva, zdravstva, socialnega skrbstva in izobraževanja, kar predvideva prednostno letovanje otrok, zato se mora ostalih letovanj skorajda otepati.

Letovanja šolskih otrok, ki obsegajo večino dejavnosti zavoda, so tudi letos zajela kakih 10 odstotkov šolskih otrok, ki jih je odredila za zdravstveno kolonijo izobraževalna skupnost. Popolnih letošnjih podatkov, koliko jih je letovalo, sicer zavod še ne premore, vendar meni, da se številke od lani niso bistveno spremenile. Lani je letovalo blizu 3200 otrok iz vse Gorenjske, med njimi 1860 iz Kranja, 99 z Jesenice, 531 iz Radovljice, 381 iz Škofje Loke in 312 iz Tržiča, ne všteti zunajsezonska letovanja in šole v naravi.

Slednja je bila letos nekoliko številčna, saj je obseg zunajsezonske zasedenosti obeh letovišč za 2 odstotka nižji. Tudi letos se letoviščarjev giblje okrog 3 tisoč, pa upoštevamo tudi preostale otroke, borce, paraplegike in ško letoviško skupino iz vseh doma v Višnji gori, ki so predni gostje Novigrada in Stegnjaka, je obiskovalcev blizu 5 tisoč.

Pri Zavodu za letovanje, ki postavljen velikemu pritisku ščarjev, so sicer že razmišljali o povečanju zmogljivosti, vendar je to uspelo uresničiti šele v gradnji. 500 ležiščem so lani do 80 novih, to pa je tudi največ, trenutno da storiti. Na Stegnjaku ležišč le 210 in če bi hoteli več otrok, bi to zahtevalo nujno. Urbanistični načrt pa ne njaku, ne v Novigradu, kjer se dom postavitvi tudi paraplegikov dovoljuje postavitve novih otrok. Po drugi strani pa te načrte tudi pomanjkanje sredstev, komaj lani realizirali zahtevan gram sanacije, ki je terjal milijonsko investicijo. D. S.

Slovenci na Koroškem

Protest

Predsednika obeh osrednjih organizacij Slovencev na Koroškem, Zveze slovenskih organizacij in Narodnega sveta, dr. Franci Zwitter in dr. Matevž Grilc, sta pri zvezni vladi na Dunaju protestirala zaradi nezadovoljstva ravnanja velikokoroškega župana oziroma koroških strank, so Slovincem odrekale nastop otroških pevskih zborov v Velikokoroški. V koroškem časopisu se te dni o tem dogodku veliko piše. Gre za to, da na račun Slovencev in njihovih pravic, v kateri so dokaj enakomerno sodelovali razen velikokoroškega župana Pavla tudi predstavniki strank, predvsem ljudske. Koroški deželni glavar Wagner se je tako že oglasil, vendar se ni jasno opredelil do tega problema. Predsednika obeh osrednjih organizacij sta s problematiko navedenih skupnosti Slovencev na Koroškem seznanila tudi naše veleposlanstvo na Dunaju.

Jutri, na dan obletnice plebiscita, se bo začel na Radišah Območjski tabor, dvojezična prireditve, katere namen je zaustaviti plačilo manjšinske politike, obenem pa uveljaviti dvojezičnost kot zakonito pravico Slovencev. Februarja, v času pogovorov med Slovinci in vlado, je kazalo na bolje, vendar je vse ostalo le pri besedah. Zato se reševanje najnujnejših zadev, predvsem na področju izobraževanja. Zato želi tabor opozoriti predvsem na težnjo oblikovanja pritaženo skuša dokazati, da je zanjo manjšinsko vprašanje dolga rešeno, kar pa seveda še zdaleč ne drži.

Slovenci kmetje pa se pripravljajo na kmečkoborske volitve, bodo 15. novembra. Na posebnem sestanku, ki sta ga sklicali slovenski kmečka zveza in Skupnost južnokoroških kmetov, so se dogovorili, da bodo kmetje šli na volitve pod imenom skupnosti, glavni kandidati bodo Ignac Domej iz Rinkol pri Pliberku. Geslo kmetov je: Hodo naprej kmetovati! V programskem dokumentu se zoperstavlja nujnosti kmečkih delovnih mest, terjajo turistično takso v korist kmetov in zaščito zemlje, razen tega pa naj bi bila slovenščina povsem kopraven občevelni jezik v zbornici ter pri delu kmetijskih strokovnjakov. J. Kosič

GLAS

Ustanovitelji Glasa občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič – Izdaja Casopisno podjetje Glas Kranj – Glavni urednik Igor Slavec – V. d. odgovorni urednik Jože Košnjek – Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dušan Humer, Helena Jelovčan, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej, Marija Voltjak, Cveto Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Zlebir – Fotoreporter Franc Perdan – Tehnični urednik Marjan Ajdovec – Oblikovalci: Lojze Erjavec, Tomaž Gruden, Slavko Hala in Igor Kokalj – List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih. – Stavek TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP ljudska pravica Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moša Pijade 1 – Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-31999 – Telefoni: n.c. 23-341, glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-835, redakcija 21-860, komercialna propaganda, naročnina, mali oglasi in računovodstvo 23-341 – Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Revalorizacija je kratkoročna rešitev

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta razpravljalo o revalorizaciji sredstev bi bila sicer kratkoročna rešitev, ob stalnem zniževanju deleža zdravstva v skupni porabi pa vse širših pravic ne bo mogoče pokriti ne samo letos, pač pa tudi naslednja leta

Kranj - Znano je, da so tako kot v drugih občinah tudi v Kranju zdravstvene skupnosti v polletju izgubo. Čeprav je sicer v zdravstveni skupnosti prihodnja najnižja - okoli 660 milijonov - pa ni vsaj za sedaj nobene vrzoka za kaj bolj optimistično gledanje zaključka poslovnega leta. Ko so o tem razpravljali tudi v kranjskem predsedstvu občinskega sveta zveze sindikatov, so menili, da je drugače situacija niti ni bilo prihodnosti. Če smo se namreč odločili, da leto za zdravstvo namenimo od 19 do 23 odstotkov - različno zdravstvenih skupnosti v regiji - sredstev kot lani, ne glede na to, da je novi zakon o zdravstvu prinesel še nekaj več pravic zdravnikom, vsi pa se na vsakem koraku - ne le v zdravstvenih delovnih organizacijah - srečujemo s vse bolj rastočimi materialnimi stroški, so zdajšnje finančne posledice takšne dogovore dodatni, da so tudi stroški poskočili: več, kot je bilo prej, je bilo namreč izplačanih stroškov za bolniško odsotnost, za bolnišnično in specialistično zdravljenje in podobno. Slabo kaže pri investicijah, saj močno omejuje investicijski programi ne morejo niti potrebne medicinske opreme. Za sedaj je odločen tudi gradnja zdravstvene postaje na Bledu.

Dolga pot do šole

Z novo mrežo šol srednjega usmerjenega izobraževanja je Kranj dobil skupaj 92 oddelkov, kolikor letos na Gorenjskem. Drugim letom so ostale le dve, tri, največ usmeritve, ki pa vseh domačih ne morejo zajeti niti učenci, da bi se izobraževali ravno v Kranju. Seveda se je to dogajalo prej, vendar pa toliko vozačev letos še ni bilo, njihova pot v Kranj ni bila tako dolga. Problem vožnje so izpostavili v začetku šolskega leta, ko študenti se jih vsak dan vozi v Kranj in nazaj. Rešitev so našli: avtobus odpelje iz Žirov minut pred šestimi in se vrača ob devetih iz Kranja. Zadovoljni so, da morajo vstajati zgodaj, tisti, ki živijo po okoliških hribih, celo peto uro. Podobno tudi učenci iz doline, iz bohinjskega kota, ki gredo v Kranj. Za kakšen problem gre, bi kdo rekel? Avtobus jih pripelje, odpelje, bi razumeli celo zamudo. In:

Jezikovno razsodišče (39)

Vnovič o pisanju imen

J. M. iz Maribora nam piše: »V listih ste lani objavili članek, kako delamo napake pri pisanju imen in priimkov. Pravilno naj bi pisali Janko Novak in ne Novak Janko. Da se ljudje napačno podpisujejo, so v največji meri krive razne kartoteke, urejene po abecedi. Če osnovni šoli se otroci navadijo na napačno rabo svojih imen in priimkov. Naročeno imam vrsto časopisov: pri naslovu so mi vsi dosledno obrnili priimek na prvo mesto. Kaže, da smo tu brez moči. Toda vsaj tam, kjer ni pomemben abecedni red, bi lahko pisali pravilno. Oglejte si prilogo sliko iz Delavske enotnosti!«

V navedenem listu je zapis o odkritju spominske plošče padlim borcem, članom Šentjakeškega gledališča, pred Mestnim domom v Ljubljani. Fotografija plošče kaže, da so imena padlih napisana v priimkom spredaj, čeprav niti niso urejena po abecedi. Ta primer žal ni osamljen, saj so po raznih ploščah, postavljenih ali vzdanih širom Slovenije, imena večkrat zapisana tako, kakor da so pobrana iz abecednega seznama, s priimkom spredaj, celo v primerih, ko je na plošči samo ime. Naj še dodamo, da bi tudi v marsikaterem abecednem seznamu (letna kazala revij ipd.) lahko pisali ime pred priimkom.

Kako se je pravi občutek za obliko osebnega imena že izgubil, nam grozno izpričuje tudi spored z nastopa najmlajših gojencev Glasbenih šol v Ljubljani, ki je bil 3. 6. v Viteški dvorani v Križankah. Imena nastopajočih otrok so vsa brez izjeme napisana s priimkom spredaj. Profesorji so jo bolje odnesli, a tudi med njimi imajo nekateri obrnjena imena.

Zalostno je videti pri pisanih bralcev in pri drugih dopisih v listih, kako se ljudje podpisujejo narobe, tako jih je že zaslužila abeceda. Tudi naše razsodišče večkrat dobiva pisma s takimi podpismi. Komaj da bo kdaj kdo čutil, če bodo ob letošnjih obletnicah odkrili ploščo Jurčiču in Josipu in Levstiku Franu.

Razsodišče vabi vse, ki jim ni vseeno, kako Slovenci govorimo in pišemo, naj predlože in pobude za boljše jezikovno izražanje pošiljajo na naslov: Sekcija za slovenščino v javnosti, Jezikovno razsodišče, RK SZDL, Slovenije, 61000 Ljubljana, Komenskega 7.

ga varstva je v diskusiji močno ogrela člane predsedstva občinskega sindikalnega sveta. Menili so, da nadaljnje relativno upadanje sredstev za zdravstveno varstvo ni možno, sicer bo treba občutneje prikrajšati sedanje pravice. V zadnjih nekaj letih se namreč delež družbenega produkta, ki ga združeno delo namenja za zdravstveno varstvo, neprestano zmanjšuje; ob racionalnem

Izkušnje učijo

Volilno-programaska konferenca tržiških mladincev je nakazala poglavitne probleme v delu mladih, ki se jim bodo skušali v prihodnje izogniti

Tržič - Veliko kritičnih besed na račun svojega dela v preteklem letu dni so tržiški mladinci izrekli na minuli programskovolilni konferenci. Res je, da niso bili ozko usmerjeni zgolj v reševanje vsakodnevnih težav, ki tarejo mlade, da je bil spekter njihovega dela zelo širok, vendar pa niso zadovoljni z dosežki na posameznih področjih.

Konferenca mladih delavcev, na primer, pa tudi konferenca mladih iz krajevnih skupnosti še zdaleč nista opravili vseh nalog. Že dva meseca po izvolitvi so zatajili tudi člani centra marksističnih krožkov, tako da je breme nosil le predsednik. To so pomembna področja dela mladih, ki

gospodarjenju s temi sredstvi in tudi z izvajanjem stabilizacijskih ukrepov v zdravstvenih delovnih organizacijah je sicer nivo zdravstvenega varstva ostal tako v kranjski občini kot tudi na Gorenjskem nespremenjen. Zdaj pa je s skromnejšimi sredstvi že dosežena meja, prek katere ne bi kazalo iti. Opozorili pa so tudi na to, da je valorizacija le kratkoročna rešitev. S finančnimi zadregami se bomo ob krčenju sredstev za zdravstveno varstvo ob siceršnjem širjenju obsega pravic srečevali tudi drugo leto in sploh vse srednjeročno obdobje. Zato bi bilo treba resnično pretehtati, če zmoremo tako velik obseg pravic spraviti v ozke finančne okvire.

L. M.

jih nikakor ne bi smeli zanemarjati in, kot je dejal nekdo od razpravljalcev, bi morali vodstva teh organov zamenjati še pred iztekom mandata, če opozorila ne veljajo.

Vsekakor bo mladinska organizacija morala iskati nove, boljše poti za pridobivanje delavnih članov ter opustiti stare načine dela, če so že zastareli. Učiti se bo pač treba iz izkušenj in na njih graditi osnove za boljše delo.

Res je, da so mladi na programskovolilni konferenci izpostavili predvsem kritične točke. Nikakor pa ne gre prezreti tudi njihovih uspehov. Predsedstvo občinske konference je svoje delo vzelo zelo resno in za zgled drugim družbenopolitičnim organizacijam načelo o kolektivnem delu uresničila v praksi. Na ta način se mladi vse bolj uveljavljajo tudi v celotnem družbenopolitičnem življenju v občini, zlasti pa še v združenem delu in krajevni samoupravi.

S tem v zvezi so mladi povedali, da so v vseh sredinah običajno nalete na pripravljenost za sprejem njihovih predlogov in pobud, da je mladinska organizacija končno vendarle vzeta kot učna in kadrovska osnova za zvezo komunistov, zvezo sindikatov in socialistično zvezo kot tudi za samoupravni delegatski sistem, da pa so včasih nalete tudi na nasprotovanja njihovim stališčem, na zapostavljanje mladinske organizacije.

Taka pojmovanja oziroma odklone bodo mladi seveda lahko pretrgali le s še boljšim delom. Izhodišča, ki so jih sprejeli za naslednje leto, dajejo to do dobro osnovo. V ospredje nalog so postavili predvsem prizadevanja za notranjo organizacijsko, akcijsko in programsko enotnost mladih v občinski konferenci, boj za stabilizacijo gospodarstva in boljši socialno ekonomski položaj mladih, še več pozornosti kot doslej pa bodo posvetili tudi razvoju kmetijstva, krepitvi vpliva mladinske organizacije v osnovni šoli, pripravi na delegatske volitve, prostovoljnemu delu, idejnopolitičnemu usposabljanju ter delu mladih komunistov.

H. Jelovčan

Gradnja ob podružničnih šolah

Najprej je potrebno določiti funkcionalno zemljišče, ker najbrž šole ne bodo večno samevale

Škofja Loka - Zadnje čase se je pojavilo več želja za gradnjo hiš ob podružničnih šolah. Prav sedaj je to vprašanje aktualno v Podlonku, kjer je bila podružnična šola ukinjena leta 1971. Na parceli ob šoli si je mladina Podlonke uredila improvizirano košarkaško igrišče, ki ga tudi precej uporablja. Zemljišče je letos januarja Kmetijska zadruga Škofja Loka prodala zasebniku, ki namerava tam zgraditi stanovanjsko hišo.

Podoben problem je v Martinju vrhu, kjer šola uradno še dela, pouka pa v njej ni že od leta 1968, predvsem zato, ker ne morejo dobiti učitelja. Šolska stavba je potrebna tudi temeljite obnove. Šolo so leta 1936 zgradili vaščani Martinj vrha s pomočjo tedanje občinske uprave. Zemljišče so odkupili od zasebnika, vendar sprememba ni bila vnešena v zemljiško knjigo. Prav tako del zemljišča ni bilo plačanega. Sedanjí lastnik zemljišča (dela, ki ni bil plačan) bi rad sedaj tam zgradil hišo.

Kako ravnati? Po eni strani bi bilo vsekakor smotno, da bi šole

NAŠ SOGOVORNIK

Pavla AVSENEK

Varuške na domu in popoldansko varstvo

Radovljica - Tudi v radovljiški občini so se vse interesne skupnosti družbenih dejavnosti vključile v vsesplošno stabilizacijska prizadevanja. Tako so morale skrajšati investicijske programe za naslednje srednjeročno obdobje. Med temi interesnimi skupnostmi je skrajšalo svoje naložbe tudi otroško varstvo. Za koliko, kje in kaj to pomeni, nam je povedala tajnica skupnosti otroškega varstva v Radovljici Pavla Avsenek:

Otroško varstvo v radovljiški občini se je takoj vključilo v stabilizacijska prizadevanja. Vse planirane investicije za naslednje srednjeročno obdobje smo morali v celoti izključiti, prav tako smo se morali odreči vsem tistim naložbam, ki bi jih morali uresničiti že po programu minulega srednjeročnega obdobja. Predvsem smo najprej predvidevali nujne izgradnje vrtcev v Radovljici, v Mošnjah, na Ovsišah, v Stari Fužini, razširitev vrtca na Bledu in tako dalje. Potem smo se menili o treh načinih: najprej smo se pogovarjali, da bi izključili vse investicije razen Ovsiš in Radovljice, po drugi varianti naj bi gradili le vrtce v Radovljici in na koncu smo ostali v naslednjih petih letih popolnoma brez naložb.

Obenem pa smo v temelje planov zapisali, da bomo v tem srednjeročnem obdobju poskrbeli za druge in cenejše oblike otroškega varstva. Med njimi so pomembna oblika varstvene družine za otroke, ki so stari od osmih mesecev do dveh let. Teh otrok radovljiška občina še nima v varstvu. Jasli imajo zdaj le v Bohinjski Bistrici, kjer so odprli en oddelek.

V tem srednjeročnem obdobju se bomo poskušali bolj povezati z delovnimi organizacijami in temeljnimi organizacijami, da bi skupaj reševali socialno problematiko zaposlenih. Prav tako naj bi uvedli popoldansko varstvo povsod tam, kjer se bodo pokazale potrebe. V tem srednjeročnem obdobju naj bi od 31 odstotkov otrok v vrtcih prešli na 34 odstotkov otrok v organiziranem varstvu. Republiško povprečje znaša 34 odstotkov, regijsko pa 31 odstotkov.

Pomembna nova oblika so torej varstvene družine, ki naj bi jih imeli po potrebi na Bledu, v Radovljici in Lescah ter povsod drugod, kjer bodo starši želeli. Prijavilo se nam je že precej varuš, ki bi bile pripravljene skrbeti za otroke in jim tudi kuhati. Ker z denarjem iz prispevne stopnje ne bomo mogli graditi, bomo morali iz drugih oblik financiranja poiskati zmogljivosti za otroško varstvo tudi v že zgrajenih objektih - v stanovanjskih blokih, kar je znatno ceneje kot gradnja novih vrtcev.

D. Sedej

Zakaj ne občinski odlok

Če že imamo občinski odlok o višini skočnine ali pa o višini kazni za nepravilno parkiranje na Pungratu, potem imamo vsekakor lahko poseben občinski odlok o obveznem zbiranju starega papirja, steklenic, stare gume, železa, čemur bi sledil odlok o obveznem odvažanju na večja zbirna mesta in o predelavi. To verjetno že sodi v pristojnost republike, ki se v splošnem naporu za stabilizacijo ne bo mogla izogniti takim ukrepom. Seveda bi bila ta akcija še veliko bolj uspešna, če bi prišla pobuda iz zveze in bila obvezna za vse državljane SFRJ.

Obvezno zbiranje starega papirja pomeni tudi varčevanje z gozdovi, tem našim velikim zelenim bogastvom. Za 50 kilogramov starega papirja ohranimo pri življenju eno drevo. Drevo pa nam daje nepotrebni kisik, les za najrazličnejše koristne predmete od pohištva dalje, daje nam tudi

les za kurjavo, torej energijo. O tem je bilo v našem časopisu že precej govora in ne bi kazalo vsega tega še enkrat ponavljati. Zbiranje starega papirja in drugih koristnih odpadkov ne more biti stihijska, enkratna akcija, temveč trajna naloga vseh: družbenopolitične skupnosti, da naloge porazdeli in obenem ustvari tudi pogoje za uspeh akcije (pri tem mislim predvsem na posebne kontejnerje za posamezne odpadke), občanov in delavcev v združenem delu, da zbirajo na določenih mestih (konternerji) posebej sortirane odpadne surovine, in podjetij, ki se ukvarjajo z nakupom in prodajo, prevzemom in odvozom odpadnih surovin. Le-ta bi se morala zavestno vključiti v prepotrebno zbiranje odpadnih surovin. Družbenopolitična skupnost bi morala dati materialno podporo le tistim organizacijam združenega dela, ki svojo poslovno dejavnost opravljajo kar najbolj vestno in solidno. V zbiranje odpadnih surovin se moramo vključiti vsi, saj je uspeh celotne akcije, gledano dolgoročno, v celoti odvisen od nas. Če zahodni svet skrbno zbira odpadne surovine, ker je že davno pred nami spoznal, da človeštvo nikoli ne bo tako bogato, da bi lahko nekaznovano odmetavalo ali uničevalo delo svojih rok in svojega uma, potem smo mi toliko manj upravičeni lahkomišljeno prepuščati odpadne surovine propadu. Tudi sicer moramo v celoti spremeniti naš odnos do družbene lastnine in družbenega bogastva. Zakaj bi morali dajati težko prislužen in tako rekoč od ust pritrpane devize za staro železo, papir, tekstil, ko pa ta leži okoli nas, po vrtovih, smetiščih ter bližnjih in daljnih gozdovih, kamor mnogi še vedno nekažnovano odlagajo svojo odvečno »mizerno kulturo«. Staro železo, star papir, vse to je življenjsko pomembna surovina za naše tovarne! Mi sami delamo v teh tovarnah ali pa živimo od rezultatov dela delavcev v njih, pa naj ne bi skrbeli, da bodo imeli delo, surovine?

Čas je, da prenehamo tarnati, sestankovati in se dogovarjati, treba je ukrepati in izvajati, kar je sklenjeno. Za nespoštovanje dogovorov in za malomarnosti ni opravičila!

L. B.

I. S.

Zavarovanje živine na Gorenjskem

Zgled, ki vleče

Kranj — Ni še tako dolgo, ko so nekateri trdili, da je zavarovanje kmetijskih posevkov in plodov ter živine dodatno obiranje kmetovega žepa. Današnji dan je tudi njim bolj jasno, da je tudi primerno zavarovanje pomembna spodbuda našemu kmetijstvu. Še pred leti, ko je bilo zavarovanje živine predrago za povprečen žep, so bili kmetje za »babice« večini novorojencev v hlevu, bolezen so raje zdravili sami, kot bi poklicali živozdravnika. Nestrokovno posredovanje in zdravljenje je povzročilo ne tako redko tudi škodo, večjo od vsote, ki bi jo bilo treba odšteti za zavarovanje.

Po razpoložljivih podatkih so kmetje na Gorenjskem lani redili 44.600 goved. V zavarovanje je bilo zajetih le dobra četrtina, pri čemer je bil delež zavarovanih živali v posameznih občinah zelo različen. Najugodnejši je bil v radovljški in jeseniški občini, kjer je znašal 38 odstotkov. V trziški in škofjeloški občini je bilo v zavarovanje vključeno 35 oziroma 34 odstotkov vsega goveda. Daleč najmanjši je bil delež v kranjski občini: od 18 tisoč »repov«, kar predstavlja dve petini vsega goveda v zadržnem sektorju na Gorenjskem, je bilo zavarovanih le 16 odstotkov ali nekaj več kot 2800.

Velika nihanja so bila lani opazna tudi med posameznimi področji. Tako so na nekaterih območjih v kranjski občini kmetje zavarovali le posamezne živali, medtem ko je bilo v Bohinju vsega pet odstotkov goveda nezavarovanega.

Stanje ob letošnjem prvem polletju je občutno bolj spodbudno: od 44.600 glav črede goveje živine na Gorenjskem je zavarovano preko 28 tisoč živali ali 64 odstotkov. To pa je v primerjavi z lanskim 28-odstotnim deležem skokovit porast, kar pa je posledica široke družbene akcije za zagotovitev gospodarske varnosti kmetov in načrtnega pridelovanja za trg. Njeni pobudniki so bili delavci območja zavarovalne skupnosti Triglav, čeprav bi morale pri tem največje breme prevzeti nase kmetovske organizacije — kmetijske zadruge.

V priprave za množično zavarovanje živali na Gorenjskem so bili vključeni vsi, ki imajo na skrbi razvoj kmetijstva na Gorenjskem. Vsak je prevzel nase tudi del materialnih obveznosti, tako da prispevek rejca živine predstavlja le 35 do 40 odstotkov zavarovalne premije, 48 do 50 odstotkov prispevajo skladi za pospeševanje kmetijstva pri posameznih občinskih skupščinah, preostalo premijo pa pokrijejo kmetijske zadruge, KŽK temeljni organizaciji Mlekarnice in Klavnice ter Mesna industrija Gorenjske. Delež zavarovalne skupnosti je v nižji premijski stopnji: namesto dogovorjenih 20 odstotkov so za prihodek delovne skupnosti zahtevali le 11 odstotkov zavarovalne premije.

Z množičnim zavarovanjem goveje živine so najprej pričeli v kranjski občini, kjer je »doma« največ goved, a hkrati tudi najmanj zajetih v zavarovanje. Zavarovanje so opravili pospeševalci Gorenjske kmetijske zadruge istočasno, ko so sklepali kooperantske pogodbe s kmeti. V vseh drugih občinah pa so ga izvedli zavarovalni zastopniki. Krave in pripuščene telice so zavarovane za 16 tisoč dinarjev, mlada goveda in pitanci po 46 dinarjev za kilogram, toda največ za 23 tisoč dinarjev. Zavarovalna premija za prve je 625 dinarjev in za druge 340 dinarjev.

Množično zavarovanje je z ugodnimi odmevi steklo po vsej Gorenjski, razen v radovljški občini, kjer zaenkrat še vztrajajo pri starem načinu. To se odraža tudi v številu za zavarovanih živali. Medtem, ko je bil še lani delež v zavarovanje zajetih živali najvišji v regiji, je ta v letošnjih prvih šestih mesecih najnižji. V kranjski občini so zavarovane tri četrtine vsega goveda, na škofjeloškem področju dve tretjini, na Jesenicah 60 in v Trzinu 62 odstotkov.

Nov način zavarovanja je za kmetje vsekakor ugoden, na kar kažejo tudi naslednje primerjave. Kmetje se odslej pogosteje obračajo na pomoč živozdravnika; število veterinarskih posredovanj se je v letošnjem prvem polletju v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečalo za tretjino. Stroški zdravljenja (ti predstavljajo največji delež zavarovalne premije) so narasli od 1,9 milijona dinarjev na 4,6 milijona.

Tovrstno zavarovanje goveje živine na Gorenjskem (v radovljški občini bodo z novim načinom začeli z novim letom) je slovenska posebnost, po kateri se gledujejo tudi drugod — v kamniški in ribniški občini. Velja ga postaviti na trdne temelje in ga »vključiti« v dogovore, enoletne in srednjeročne, kar bo ugodno odmevalo tudi pri živinorejcih.

C. Z.

Najmanj za letališko dejavnost

Škofja Loka — Potrebno je izdelati analizo, kje in zakaj niso sprejeli posameznih sporazumov oziroma aneksov k samoupravnim sporazumom o temeljnih planov SIS materialne proizvodnje, so poudarili na seji IS občinske skupščine Škofja Loka. Kljub opozorilom, namreč do 1. oktobra še ni okoli tretjina temeljnih organizacij odgovorila ali je obravnavala in sprejela posamezne anekse oziroma sporazume. Najslabši odziv je pri skupnosti ptt prometa, kjer je bil vzrok nesporazum. TOZD so namreč sprejemale samoupravni sporazum in aneks regijskih skupnosti ptt prometa, ki v sestevku dajo sporazum republiške skupnosti. Največ TOZD je odklonilo aneks k samoupravnemu sporazumu o temeljnih srednjeročnega plana samoupravne interesne skupnosti za letališko dejavnost.

Naložbeni molk

Tržič — Investicijsko dejavnost so v trziški občini, zlasti v pravi industriji, dolga leta puščali ob strani. Po vojni je zrasla le ena tovarna, Trio, medtem ko so druge vlagali predvsem v dozdavilno opremo. Desetletja trajajoči molk na tem področju se že mačkuje in ima v sedanjih pogojih gospodarjenja tehnološko intenzivna proizvodnja edina možnost za uspevanje tudi na zunanjem trgu.

Zato so Tržičani v družbeni plan občine za to srednjeročno dobo zapisali, da bo celotna vrednost proizvodnih investicij v pet letih znašala 2.586 milijonov dinarjev ter da bo delež družbenega proizvoda za vlaganja v osnovna sredstva gospodarstva dosegel 27,6 odstotka. Za letošnja občinska resolucija predvideva, da bo investicijska poraba rasla hitreje od dohodka, tako da bo njen delež v družbenem proizvodu večji od 15 odstotkov.

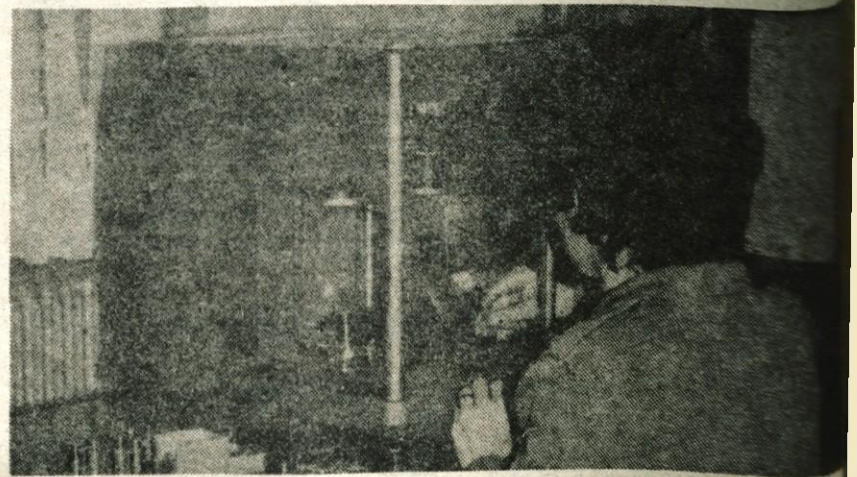
Nekaj je napisano na papirju, drugače pa je v praksi. V prvem letošnjem trimesečju so namreč naložbe dosegle le 3,2 odstotka lanskega ustvarjenega družbenega proizvoda, občutno manj kot v drugih kranjskih občinah, kjer znaša skoraj 30 odstotkov v Kranju, dobi na Jesenicah ter blizu 24 in 32 v Radovljici oziroma Škofji Loki.

V prvih treh mesecih začete trziške naložbe so po predračunski vredni skupaj 58 milijonov dinarjev, gre pa za devet objektov, od katerih osem v gospodarstvu in le za enega v industriji. V drugem trimesečju številke niso bistveno ugodnejše. Gospodarstvu, prednjačijo vlaganja na področju stanovanjske in komunalne dejavnosti, prijavilo za 22 milijonov naložb, negospodarstvo za dobrih šest milijonov.

Ni torej težko uginiti, da letošnjega načrta investicijskih vlaganj Tržičani ne bodo uresničili. Na zmanjšanje investiranja vpliva na eni strani selektivno odobravanje kreditov, ki daje prednost tehnološko intenzivni in izvozno usmerjeni proizvodnji, na drugi strani pa je vsekakor tudi pomanjkanje kvalitetnih investicijskih programov, ki bi omogočali prestrukturiranje gospodarstva.

Gospodarski razvoj trziške občine je odvisen predvsem od razvoja strukture in učinkovitosti naložb v osnovna sredstva. Zato bi morala organizacije združenega dela čimprej sestaviti investicijske programe na osnovi katerih bo izvršni svet lahko pripravil predlog prioritarnih Pomembnejše naložbe v tem srednjeročnem obdobju načrtujejo delavnice Peka, Bombažne predilnice in tkalnice, Zlita, kovinskoopredelovalna industrija ter Lepenke, ki so trenutno tudi najbližje uresničljivi.

H. Jelovčan

Pomemben razvojni dosežek

Strokovnjaki Tehnice iz Železnikov so razvili dve novi in natančni tehtnici — polavtomatsko analitsko tehtnico in elektronsko precizno tehtnico — Za proizvodnjo nimajo primarni prostorov

Tehtnica iz Železnikov letos praznuje 30-letnico obstoja in dela. Začetki podjetja segajo v leto 1951, ko so v tedanjem Niku začeli izdelovati precizne in analitske tehtnice z utežmi. Ko pa se je leta 1959 podjetje Niko odločilo za enoten program elektromotorjev, je skupina zagnanec ustanovila novo obrtno podjetje — Tehnico.

Podjetje je iz leta v leto povečevalo svoj program. Poleg vedno zahtevnejših izdelkov, so izredno veliko skrbi posvečali kakovosti in se tudi uspešno razvijali. Tako ima sedaj Tehnica zaposlenih 115 delavcev, njihov proizvodni program pa obsega analitske in precizne tehtnice, uteži vseh razredov — od trgovskih do etalonov, laboratorijske aparate in opremo ter šolska šestila.

So edini proizvajalec tovrstne opreme v Jugoslaviji. Celotni program je nadomestilo uvoza. Hkrati pa s prodajo svojih izdelkov za zunanjem tržišču ustvarjajo približno 5 odstotkov celotnega prihodka. Vsi izdelki so izdelani skoraj v celoti iz domačih surovin. Le za

odstotek je v njih uvožen material. To so ležaji za centrat, ahati in libele za tehtnice, nekatere druge malenkosti, ki jih ne da kupiti na domačem trgu.

V razvoju stalno skrbijo za izboljšanje najnovejših dosežkov v proizvodnji. Celoten razvoj proizvodnje delovna organizacija iz lastnih sredstev. Pri tem občutijo svojo potrebo, ker nimajo toliko denarja, bi lahko s svojimi izdelki prišli prej na tržišče. Težko dobijo kredite za razvoj, nepovratni so raziskovalne skupnosti, ne, ker nimajo samostojne razvojne enote.

Kljub temu so uspeli razviti analitsko tehtnico in elektronsko precizno tehtnico, ki sta v teden na ogled tudi v sejni sobi na elektroniki 81 v Ljubljani. Tehnici sta vrh tovrstne proizvodnje. Za uvajanje omenjenih v redni program pa so potrebna velika sredstva. Za primer vemo, da je za vpeljavo avtomatske analitske tehtnice v proizvodnjo potrebnih kar 25 milijonov dinarjev začetnega kapitala. Ker banki kreditov za razvoj ne dajo, magajo z združevanjem sredstev trgovskih organizacijami, potrebujejo analitske tehtnice.

Prav tako jim primanjkuje sredstev za pripravo proizvodov za izvoz. To zahteva velika sredstva, ki jih bremenijo dohodek te majhne organizacije. Zato je proizvodnja izredno težka.

Največji problem pa so potrebna sredstva za zahtevnih proizvodov, kot so analitske in elektronske tehtnice ter laboratorijske opreme, zahtevajo točno določene pogoje. Ti pa so v Tehnici slabi, predvsem pa so neprimerni novi program. Od republiškega dela se zato že večkrat pripravi preložen obratovanja. Zato se pravljajo na gradnjo nove tovarne. Zgraditi jo nameravajo v industrijski coni ob tovarni Niso. Gradnja je zahtevna, saj to zahteva visoko proizvodnja, predvsem natančna tehtnica in laboratorijske opreme, so izdelki, katerih edini proizvajalec v Jugoslaviji je Tehnica iz Železnikov.

L. B.

Obilna letina žita na KŽK poljih

Vremenski pogoji niso odločilni

Kranj — Letošnji pridelek žita na poljih Kmetijskega živilskega kombinata Kranj je bil obilen in nadpovprečen. Na 127 hektarih površine so pridelali blizu 500 ton pšenice ali v povprečju 40 stotov na hektar, na 40 hektarih preko 130 ton ječmena in na 261 hektarih blizu 29 ton ržennih rožnikov.

»Vreme ni bilo odločujoče za letošnjo dobro letino,« pravi Stane Bernard, vodja poljedelstva v KŽK. »Njegov vpliv na pridelek je mogoče zelo zmanjšati, če že ne celo izničiti, z doslednim in sprotnim izvajanjem agrotehničnih ukrepov ter z izbiro primernega semena. Od vsega tega sta v najvišji meri odvisna kakovost in količina žita.«

Podpora Termikini investiciji

Škofja Loka — Izvršni svet je na torkovi seji podprl investicijo Termike, ki so jo v tej tovarni poimenovali »ekološka sanacija linij I in II na Trati«. Gre za naložbo, ki bi predvsem izboljšala delovne pogoje delavcem, saj bi s čistejšo tehnologijo delo bilo manj nevarno za zdravje, hkrati pa plini predelave kamenin v kameno volno (tervol), ne bi več ogrožali okolice.

Izvršni svet je predlagano investicijo podprl, ker je opredeljena v dogovoru o temeljnih družbenega plana občine Škofja Loka, kot tudi v družbenem planu za obdobje 1981–85. Investicija je tudi pogoj za nadaljnje širjenje proizvodnje izolacijskih materialov.

Mnenje o investiciji Termike na Trati je zahtevala komisija skupščine SRS za obravnavanje investicijskih vlaganj.

L. B.

Dober pridelek pšenice, na Zlatem polju je vsak hektar »dal« v povprečju 53 stotov, gre pripisati pravilni pripravi zemlje, kakovostnemu semenu in pravočasnemu dvakratnemu dognojevanju pšeničnih polj z dušičnimi gnojili in škropljenju proti glivičnim boleznim in plevelom. V teh dneh začenjajo že z jesensko setvijo, na katero so se pripravljali vse od žetve. Seme imajo zagotovljeno. Odločili so se za več sort: za novosadsko rano 2, za zlatoklaso, super zlato in novo zlato. Gnojila za jesensko setev so ostala še od spomladanske, medtem ko naj bi škropliva priskrbelo Agrotehnika. V KŽK bodo letos posejali pšenico na 150 hektarih, z njih pa pričakujejo 600 ton pridelka. To pa so tudi obveznosti edinega družbenega pridelovalca pšenice na Gorenjskem, zapisane v samoupravnem sporazumu o tržnem pridelovanju pšenice v Sloveniji. 324 Za potrebe pivovarne Lasko pridelujejo na poljih KŽK Kranj tudi pivovarski ječmen, ki je letos prav tako kot pšenica dobro obrodil. Na vsakem hektarju so kombinati naluščili 34 stotov. To pa je številka, ki jo bo težko preseči. Ječmen bodo tudi sedaj posejali v enakem obsegu kot lansko jesen, na okoli 40 hektarih.

Največje površine so lani v KŽK posejali z ržjo. Enako razmerje bo ostalo tudi letos, čeprav v Sloveniji zaradi akcije Za kruh in sladkor težimo k temu, da bi površine, zasejane z ržjo, načrtno zmanjšali. Toda v skladu z rajonizacijo poljščin v republiki in v dogovoru z Lekom, ki ržene rožičke odkupuje za proizvodnjo nekaterih zdravil, bodo na KŽK poljih tudi v naslednjih letih sejali rž v enakem obsegu kot letos. Dva razloga sta za to: Lek je ržena polja že močno skrtil v severovzhodni Sloveniji, in drugič, na Gorenjskem so doseženi najvišji hektarski pridelki.

C. Z.

Spoštovanja vredno delo

Škofjeloški muzealci na obnem zboru počastili visok življenjski jubilej ustanovnega člana profesorja Franceta Planine – 45 let v Loki ukoreninjeno muzealno ljubiteljsko, ki v tesni povezavi s poklicnim muzejskim delom ohranja dosežke preteklosti

Škofja Loka – V petek, 2. oktobra, je bil redni občni zbor Muzejskega društva Škofja Loka, ki je povsem napolnil galerijo loškega gradu. Občni zbor je imel svečan uvod. Muzealci so počastili visok življenjski jubilej, 80-letnico svojega ustanovnega člana profesorja Franceta Planine, ki je velik del svojega življenja posvetil rodni Škofji Loki in loškemu ozemlju. Poznamo ga kot kartografa in publicista, pisca vrste knjig o slovenski zemlji, posebej o loškem ozemlju. Sodi med ustanovitelje škofjeloškega muzejskega društva leta 1936, z njemu svojsko predanostjo je polna štiri desetletja odključuje prispeval k razvoju in ohranjanju muzejske dejavnosti v Škofji Loki. Na petkovem obnem zboru mu je Viktor Žakelj, predsednik škofjeloške občinske skupščine, izročil visoko državno odlikovanje, red reda z rdečo zastavo. Muzealno ljubiteljsko je v Loki ukoreninjeno že 45 let. V nenehni tesni povezavi s poklicnim muzejskim delom ohranja dosežke preteklosti za boljše delo v sedanjosti.

kakor so poudarili ustanovni člani v društvenem programu dela. Iz pešice zagnancev se je društvo razraslo na današnjih 650 članov, iz njegovih polnih neder je zrastle znani in priznani Loški muzej, v zadnjih letih so vzklila muzejska društva v Železnikih in v Zireh, muzejska sekcija pri kulturnem društvu v Sorici, prebujajo se tudi v Poljanah. Danes se tako poraja potreba po osnovanju povezovalnega odbora vseh muzejskih društev v škofjeloški občini, kakor je enega od odprtih vprašanj v svojem poročilu o preteklem delu nakazal predsednik škofjeloškega muzejskega društva Branko Berčič. Podrobno je spregovoril o delu v preteklih dveh letih, nanizal vrsto pobud, ki jih je dalo društvo. Omeniti velja vključitev v izdelavo načrta o prenovi starega mestnega jedra ter ureditev Visokega, sodelovanje pri programu izrabe izpraznjenega staro-loškega gradu, pobuda za prirejanje Zihlerovih študijskih dnevo v Škofji Loki, postavitev spomenika

Boristu Zihleru in poimenovanje novega srednješolskega centra po njem, odkritje spominskih obeležij več pomembnim rojakom, pobuda, da se začne uresničevati načrt tako imenovane kulturne cone v starem delu škofjeloškega mesta, ki obsega tudi ureditev grajskega vrta. Obojestransko tesno je bilo sodelovanje z Loškim muzejem, prav tako z oddelkom Zgodovinskega arhiva, ki pripravlja natis Knjige hiš. Branko Berčič se je posebej ustavil ob izdajanju Loških razgledov in poudaril, da dobivajo pohvalne ocene, vodniki po loškem ozemlju. Gradivo za izdajo četrtega, ki bo posvečen Dražgošam, je pripravljeno, toda pomanjkanje denarja v tiskovnem skladu grozi, da do izdaje ne bo prišlo. Muzejsko društvo je zadnja leta navezalo tesne stike s planinskimi društvom Dovje-Mojstrana, pri katerem zavzeto dela muzejska sekcija in snuje planinski muzej. Preteklo leto so pri društvu osnovali sekcijo za proučevanje NOB in program dela sekcije pripravlja Svetko Kobal.

Temeljna dejavnost muzejskega društva je seveda spremljanje dela Loškega muzeja. Poročilo o delu v preteklih dveh letih je podal ravnatelj Janez Erjavec, ki je podrobno spregovoril o posameznih področjih muzejskega dela in poudaril, da kvalitetno sestavljene programe nalog čisto na pol poti zaustavijo denarne težave.

Škofjeloški muzealci so za svojega predsednika ponovno izvolili Branka Berčiča. Med drugim so sprejeli tudi sklep, da se izvede prenos lastnine Plavčeve hiše na Muzejsko društvo Železniki ter Groharjeve zbirke na Kulturno društvo Ivan Grohar Sorica.

Občni zbor je zaključil Milan Železnik s predavanjem o spomeniškovarstvenih posegih na Homanovi hiši v Škofji Loki. M. Volčjak

Bitolski folkloristi na Visokem

Visoko – V kulturnem domu na Visokem bosta v petek, 9. oktobra ob 19. uri nastopili folklorna skupina iz Bitole v Makedoniji in pionirska folklorna skupina Osnovne šole Matija Valjavec iz Predvdvora. Mladi makedonski folkloristi s tem vračajo obisk predvdvorskim, ki so letos sodelovali na folklornem festivalu v Bitoli. Po petkovem skupnem nastupu bodo bitolski folkloristi nastopili tudi na sobotni reviji folklornih skupin kranjske občine na Primskovem.

Likovni tečaji za najmlajše – Likovni center v Kranju z jesenjo ponovno začenja z likovnimi krožki za najmlajše. Namen teh prizadevanj je poglobiti likovno izobrazbo predšolskih in osnovnošolskih otrok. Tečaje, ki bodo vsak torek, sredo in četrtek od 15. ure dalje, v petkih pa ob 8. uri dopoldne, bo vodil akademski slikar Herman Guardjančič.

»Svatba« v Ljubljani

Kranjsko Prešernovo gledališče je pretekli teden uprizorilo kar dve različni predstavi. Najprej je premiero doživela komedija W. Shakespearea: **Sen kresne noči**, nakar je bila za abonma obnovljena ena najuspešnejših uprizoritev lanske sezone, groteska S. Mrožka: **Emigranta**.

Ob uprizoritvi Sena kresne noči velja zapisati, da je bilo zanimanje občinstva izredno, saj je bila dvorana kranjskega gledališča nabito polna kot že dolgo ne. Občinstvo – med njimi je bilo največ mladih – je uprizoritev komedije in nastop vrstnikov sprejelo z neprikritim navdušenjem, ki je mejilo že na prave ovacije. Prvi dve predstavi komedije sta tako potrdili pravilno potezo kranjskega gledališča, da z mladimi in za mlade pripravi komedijo znamenitega dramatika.

Ta teden v kranjskem gledališču teče abonmajski cikel predstav za odrasle (Emigranta), kranjski gledališčniki pa gostujejo v Ljubljani z uprizoritvijo **Svatbe** R. Selige, ki je bila premierno uprizorjena v začetku letošnjega leta. Svatba je bila izrazit gledališki dosežek v Sloveniji, doživela je nedeljiva priznanja kritike in zanimanje občinstva ter zaradi nestrokovnega dela žirije izpadla iz predstav na Sterijinem pozorju, kljub temu, da je umetniški direktor Sterijinega pozorja javno opozoril, da je Svatba ena od treh najboljših predstav, ki jih je videl pri nas. S Svatbo bo kranjsko gledališče gostovalo v Slovenskem mladinskem gledališču v Ljubljani. Povabljeni so tudi v Cankarjev dom, ki omogoča nastope najizrazitejšim kulturnim dosežkom, da doživi najširšo slovensko predstavitev. Razgovori s pred-

stavniki kulturnega centra so potekali že maja in junija, kranjsko gledališče je že uspelo dobiti termin v začetku decembra. Še do danes ustreznega pogodba ni sklenjena, toda v kranjskem gledališču upajo, da bodo načrtovano gostovanje lahko realizirali.

M. L.

Pisan splet folklornih plesov – Jutri, v soboto, 10. oktobra, ob 19. uri se bo v zadržnem domu na Primskovem začela tradicionalna, vsakoletna revija folklornih skupin kranjske občine. Nastopile bodo folklorne skupine iz Podblice, Predvdvora, Visokega, tovarn Iskre in Save, gostujoča folklorna skupina iz Bitole ter domača folklorna skupina s Primskovega. Večinoma bodo plesale gorenjske pleske, Iskraši bodo predstavili tudi gorčke, savski folkloristi prekmurske, gostje iz Bitole pa seveda makedonske. Letošnjo revijo je priredil, Zveza kulturnih organizacij Kranj, razdelil na dva dela. Tako bodo v soboto svoje delo predstavile odrasle folklorne skupine, revijo pionirskih skupin pa bodo pripravili spomladi. V kranjski občini imajo namreč danes že sedem odraslih in šest otroških folklornih skupin, ki lahko zapolnijo dve reviji. M. V.

Alenka Kham-Pičman v Kranju

Med oprijemljivostjo in videzom

Za dosedanje likovno žetev rojakinje akademske slikarke Alenke Kham-Pičman ni toliko značilno število ustvarjenih del kot zgledno poprečje njihove kvalitete ravni še posebej pa slikarkina doslednost in discipliniranost pri načrtovanju in izvedbi določene likovne naloge.

Likovna prizadevanja Alenke Kham-Pičman se uresničujejo v dveh smereh: na slikarskem in grafičnem področju. Medtem ko se v avtoričinem slikarstvu uveljavljata predvsem krajina s figuro in portret, je grafika dosledno vezana na oblikovno poenostavljeno obravnavanje krajske motivike.

Slikarkin odnos do predmeta, do krajine ni realističen, temveč močno osebnostno obarvan, je bolj ali manj projekcija oblikovalkega notranjega doživljanja na slikarsko ploskev. Takšno razmerje do slikarske stvarine vnaša včasih v posamezne slike določene nadrealistično občutje, ki pa je pogosto kontrolirano oziroma zavirano ali celo premagano z nekaterimi oblikovnimi determinantami, ki postavljajo slikani prizor na bolj realna tla.

Plod psihološkega pristopa k objektu je avtoričin lastni portret, ki sodi poleg portreta očeta med najbolj uspešne portretne študije, predstavljene na razstavi.

Drugačen likovni značaj kažejo slikarkina grafična dela, izvedena v barvni jedkanici in akvatinti. Grafike na temo Spomini na Kokrški log so drobni grafični zapisi, preprosti po svoji oblikovni zamisli in morda prav zato občutljivi posredovalci avtoričinih razpoloženj. Kranjska predmetnost je do kraja izčiščena, izražena je samo s črtami in barvnimi toni. Posamezne motive, ki se pojavljajo v predstavljenem grafičnem ciklu, je slikarka prenesla tudi v oljno tehniko.

Cene Avguštin

Jutri bo v Radovljici spet zapel slovenski pevski zbor internirancev iz Dachaua

Pesem je življenje

Veliko sem slišala o njem od njegovih koroških prijateljev, borcev, aktivistov, internirancev. Valentin Hartman-Folti. Dolgoletni pevovalca koroških slovenskih pevskih zborov, osrednji koroški zborovodja. Po dva, tri zore hkrati je vodil. Bil je pevovodja edinstvenega slovenskega pevskega zbora, ki je pel sredi žic, sredi mraza in lakote, sredi smrti. V Dachauu. Toda prav ta pesem jim je pomagala vzdržati...

Hud mraz je okoval Klopinskiho jezero, ko sem ga pozimi obiskala. Pod hišami je ležalo zaledenelo in zasneženo jezero in le redke smučine in na nekaterih mestih razbrskan sneg za drsanje so dali slutiti, da je spodaj voda. Okrog deset let je že, kar so tu naredili hišo. Bi rekel, da je ob takemle jezercu lepo, zdravo. Pa se Folti ne počuti dobro. Klima ob jezeru, pravi, je dobra le za tistega, ki je tu zrastle, za priseljence pa ne. Sploh pa ne za njegova zrahljana pljuča. Vsako zimo ga zdelajo pljučnice. Na morje bi moral, pod borovce. To jesen bo šel, če se bo le dalo. Iz Libuče pri Pliberku pod Peco je doma. Vse od sedemnajstega stoletja so bili Hartmani svobodni Slovenci. Po materini strani bi se pisali Kušej. Zavedni Slovenci, kulturniki, pevci, muzikantje, literati. Oče Matjaž je bil citraš, kitarist, klavir so imeli doma. Pet Hartmanovih otrok, dve dekleti in trije fantje, je imelo svoj zbor. Najstarejša, Milka, je pisala pesmi.

Že zgodaj se je hiša zamerila nemškutarjem in Nemcem. 1938. so bili že na črnem seznamu. 1941. so vseh sedem Hartmanov zaprli v Celovcu in potem izselili na vse strani. Oče je v taborišču tudi ostal. V njihovo hišo so naselili Kanalice, da bi jih laže ponemčili...

22. decembra 1941 je Folti prišel v Dachau. Pričela se je kalvarija. Vendar se je že kmalu ogledoval, kako bi spravil skupaj majhen pevski zbor. Da bi bilo vsaj malce lepše, vsaj malce življenja tu sredi smrti. Pri sprejemu internirancev je delal Folti. Prav, tam, kjer je v Dachauu človek pustil svoje dostojanstvo, pravi. Ko so te ostrigli, obrili spodaj in zgoraj, dezinficirali s formalinom in lizolom... Tu je prihajal v stik z vsemi taboriščniki, posebej pa si je prizadeval povezati se s Slovenci.

Za veliko noč 1943. je med barakami na bloku zaslišal slovensko pesem. Lepo so peli. Znova in znova so ga pritegovali ti glasovi. Če je le mogel, je tako uro šel mimo barak, da jih je slišal, ko so poskušali. Tone Gortnar iz Železnikov je bil tam pa

Božo Grošelj, Petraki iz Celja, Risto Gajšek.

S Černcem, šolskim upraviteljem iz Prevalj, sta jih skupaj poslušala neki večer. »Ob večerni uri« so poskušali zapeti. Ni in ni šlo. Folti si ni mogel kaj, da se ne bi ponudil... Dogovorili so se za vaje in se potem dobivali na 24. bloku. Šest, sedem fantov je bilo od začetka. Potem so dachauski kulturniki izvedeli zanje in vprašali, če bi hoteli nastopiti. Že, toda v slovenskem jeziku, so zahtevali fantje. Komandantu so predložili pesmi v nemškem prevodu. Triglav moj dom, N'mav čez izaro, Ljubca pojdi z menoj... Smeli so peti. Tudi Nemci, Čehi in Poljaki so imeli svoje zборе, toda slovenski je s svojimi ubranimi glasovi postal ljubljeneč taborišča. Ko so se razmere poostrele, sta ostala le še nemški in Foltijev.

Zunaj na plantazi, kamor so vsak dan hodili na delo, so peli tudi take, da bi jih lahko takoj vse postrelili. Žumer z Jesenic je dobil pesmarico Glasbene matice, Folti je poslal domov po note. Vse so naštudirali. Dvakrat so imeli celovečerni nastop. Konec poletja 1944 je njihov zbor šel že blizu sedemdeset pevcev. Potem so se sprli. Kako gredo ljudje zaradi politike narazen! Prav je povedal tisti poljski plakat v taborišču, da »sloga jači, nesloga pa tlači«.

Potem so se počasi spet zbirali in peli, dokler jih ni zredčil tifus. Od pozne jeseni pa do osvoboditve niso peli. Ob osvoboditvi so spet skupaj zapeli ameriške komandantu...

Po vojni, ko je prišel domov, se je brez svojih pevcev počutil, ko bi mu noge spodrezali. Šele zdaj se je zavedel, koliko so mu ti fantje pomenili. Vedel je tudi, da takšnih glasov v svojem zboru ne bo imel nikoli več.

Celo življenje je živel za pesem in s pesmijo.

Še danes vodi pliberški moški pevski zbor. Vesel je, da se mladi ogrevajo za pesem, da radi nastopajo, čeprav morda niso tako narodno zavedni. Otroku pa vendarle nekaj tega ostane za življenje.

Jutri se bo v Radovljici spet dobil s svojimi dachauskimi pevci. Lani jih je bilo še okrog petindvajset. Spet bodo zapeli. Iz vsega srca. Kdo ve, morda bo to zadnjič...

D. Dolenc

Varstvo voda

Voda — transport naših odpadkov in naše malomarnosti

Zadnje čase, posebej letos poleti, so vse tiste, ki jim je še kaj mar za čistost in bistrost naših vodotokov, rek in potokov, vznemirili in zaskrbeli številni pomori rib. Več kot očito je bilo in je še vedno, da so naši vodotoki silno onesnaženi, da prihaja do tega zaradi številnih odpadkov, ki jih industrija in posamezniki spuščajo v vodo.

Želeli smo svedeti, kako je pravnaprav s ogroženostjo voda na Gorenjskem in povabili za okroglo mizo vse tiste, ki so tako ali drugače prizadevali. Vabili so se odsvati direktor vodnogospodarskega podjetja Kranj JOŽE AHAČIČ, inšpektor Vodnogospodarskega podjetja FRANC BIČEK, predsednik Ribiške družine Kranj FRANC CARL, direktor TOŽD Lepenke Tržišče JOŽE STUCIN, direktor Tekstilindusa Kranj FRANC HOČEVAR in STANKO ČOP iz Železarn Jesenice, ki obenem tudi aktivno deluje v samoupravnih organih za varstvo okolja Gorenjske. Razgovor je vodil v.d. odgovorni urednik Jože Košnjek, Darinka Sedej pa je pogovor pripravila za objavo.

GLAS: Zanima nas, kakšna je stopnja ogroženosti gorenjskih vodotokov. Kaj bi dejali: se stanje izboljšuje ali je vedno slabše?

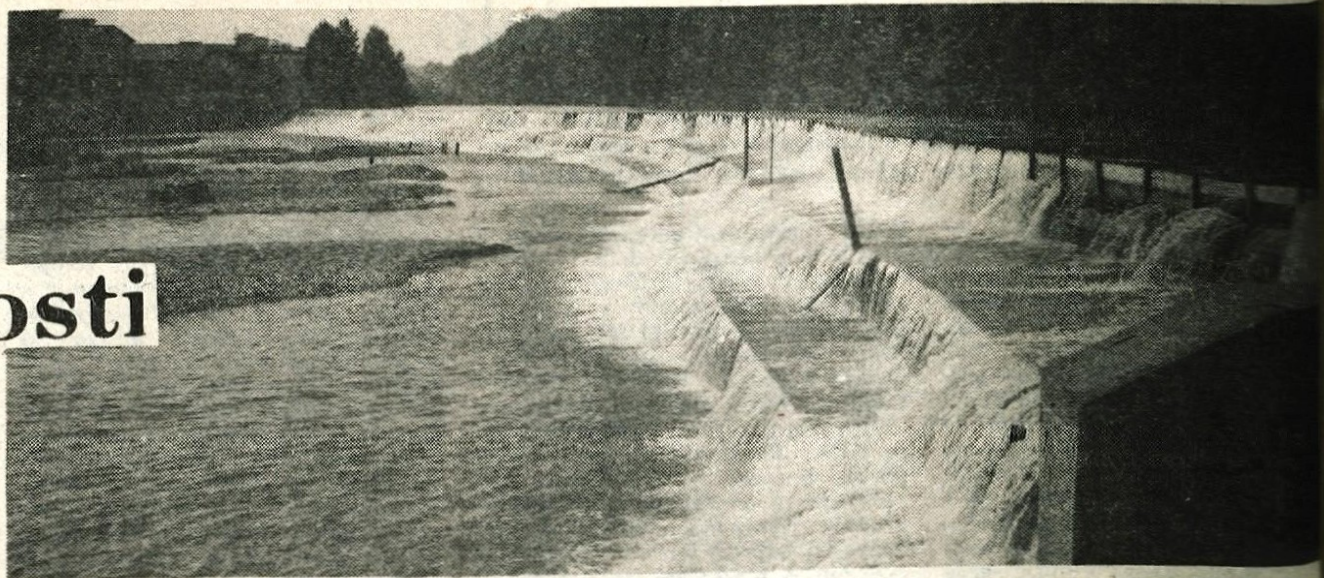
AHAČIČ: Precej smo že storili za osveščanje prebivalstva, tudi po šolah in krajevnih skupnostih. Izdelana je tudi kompletna študija, ki obravnava kakovostno stanje voda,

vsek način treba preprečiti odtekanje fekalnih voda v jezero. Zaradi nesoglasij med vrhunskimi strokovnjaki — že trije od priznanih šestih strokovnjakov so odstopili — se stvar zavlakuje, ni denarja, saj sanacija pomeni ogromna sredstva. Občina Radovljica in krajevna skupnost Bled jik ne moreta zagotoviti, investicija pa sega v višino 380 milijonov dinarjev. Vodarji imamo za to ogromna sredstva, ki pa jih ne moremo sprostiti — tudi ne za HE Moste — ker ni soinvestitorjev, ki bi to prevzeli. Prav tako pa še tudi ni jasno postavljen koncept sanacije.

Problemi so tudi v stanju odlagališč smeti in trdih odpadkov, saj mentaliteta ljudi ostaja še »staroslovanska« — voda naj bi bila transportno sredstvo za smeti. Vendar moram poudariti, da so se krajanje začeli zavedati, da so posledice onesnaževanja hude in dolgotrajne.

GLAS: Kakšno je stanje naših voda, rek, kaj ugotavljate?

AHAČIČ: Ugotavljamo izredno slabo stanje naših vodotokov. Glavni vodotoki se stopnje onesnaženosti držijo. Sava Dolinka je v Podkorenu v najboljšem, prvem razredu, v Mojstrani od prvega do drugega razreda, pri Hrušici prav tako, pri blejskem mostu je že v kritičnem drugem in tretjem razredu, v Mednem je v zanesljivem tretjem razredu in pod Kranjem v drugem in tretjem razredu. Bohinjka je najslabša nad Globokim, vendar pa je drugače še zelo čista. Tržiška Bistrica je v drugem razredu in Lepenka jo je spravljala v III. razred, Kokra je v drugem do

območna vodna skupnost. Družba zahteva veliko, daje pa malo. Družba tudi ne ukrepa zoper vse enako ostro: ob manjših smo bolj korajžni kot ob večjih. Ponavljam, da smo imeli izredne težave, vendar pa bo zdaj vsaj zaradi nas lahko Tržiška Bistrica v prvem razredu.

HOČEVAR: Kako pa to rešujejo v drugih, sosednjih državah?

STUCIN: V Švici noben obrat ne more začeti delati, če nima čistilne naprave in ta je del projekta.

CARL: V Avstriji so vse vode v zakupu lastnikov zemljišč in je vse skupaj precej drugače, v Italiji pa so vse vode v državni lasti.

STUCIN: Moram pa povedati, da nam je tržiška občina pomagala, dala nam je pod ugodnimi krediti sredstva iz rezervnega sklada. Rad bi še povedal, da se v delovnih organizacijah še kako zavedamo, da onesnažujemo, ampak ustrezne pomoči ne moremo dobiti.

ČOP: Vidimo, da se stanje v industriji izboljšuje. Včasih smo kar precej neučakani. Šele zadnjih petnajst let smo začeli uresničevati načrte za varstvo okolja. Pregledujemo stare naprave in se dogovarjamo, če jih lahko izboljšamo ali naj bi nabavili

PREHOD IZ MAZUTA NA PLIN

GLAS: Kaj pa Tekstilindus v Kranju?

HOČEVAR: Naša delovna organizacija je med večjimi onesnaževalci. Tega se vsi prav dobro zavedamo. Obenem je kranjska obvoznica razgledna točka, s katere občani gledajo umazano vodo. Opravljamo dnevne meritve in si prizadevamo, da bi onesnaževali kar najmanj. Rešitev problema pa je v skupni kranjski čistilni napravi, ki naj bi jo dobili, preden bi začele obratovati Mavčiče. Onesnažujemo na dva načina: s kemikalijami, ki pa v bistvu niso težke kovine, a imamo znatraj bazen, v katerem se mešajo vse odplake in kjer opravljamo meritve.

Drugi problem pa je težji. To so velike količine izpusta izgorkov, kar se kaže posebej tedaj, ko je Sava nizka in je pritok na desnem bregu majhen. Elaborat je v Ljubljanski banki že pripravljen in sicer skušamo preiti od mazuta na plin. Razen tega imamo že 43 let stare naprave, do konca dotrajane, ob prehodu na plin pa bomo potrebovali vso pomoč in tako poskrbeli ne le za varstvo voda, temveč tudi zraka, ki ga v Kranju najbolj onesnažujemo — udeleženi

onesnažena. Hujši problemi so majhnimi potoki, ki jih onesnažujejo pralni stroji, detergenti. Bodo Golnik je velik onesnaževalec, prav ima za fekalne vode čistilno napravo.

AHAČIČ: ... ki pa ne dela ... CARL: ... dela, a je premajhna. Urinom se izločajo antibiotiki in drugi potoki je pralnica že umazana. Kranjska gora ima 5.000 postelj in hud onesnaževalec, vsaj tak kot senice. Ribiči menimo, da so potoki slabšem stanju kot glavni vodotoki in nič več ne velja, da je voda iz devet kamnov spet čista.

GLAS: Kakšna pa je kakovost na politika, sankcije in kam?

AHAČIČ: Imamo veliko zakonov in odredb, a inšpekcije so bile na drovno šibke. Zdaj je boljše, inšpekcija dela dobro v Radovljici in drugod. Vse pa je povezano tudi s katastrofom onesnaževanja, ki ga leta 1983 le imeli. Kakšna škoda na denar pri vodni skupnosti ostane in to so ogromna sredstva.

STUCIN: Tega vendar ne moremo razumeti! Če je pri vodni skupnosti na razpolago toliko in toliko denar — naša naložba pa je bila starih milijard dinarjev — zakaj

Franc Hočevar: »V Tekstilindusu se dobro zavedamo, da onesnažujemo Savo in ozračje, vendar je za Kranj nujna skupna čistilna naprava.«

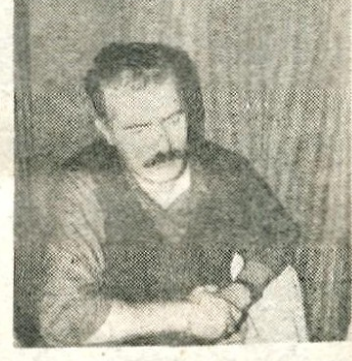
Jože Stucin: »Lepenka je majhen kolektiv, pa vendar smo se odločili za čistilno napravo. Zdi se, da smo do majhnih kolektivov bolj korajžno zahtevni kot do večjih.«

Franc Carl: »Ribe so indikator življenja v vodi in veliko večja škoda kot s pomočjo rib ob izpustu akumulacije Most se lahko zgodi, če se onesnaži podtalnica.«

Stanko Čop: »V jeseniški Železarni enakovredno skrbimo tako za nakup proizvodnih kot čistilnih naprav in smo znatno že zmanjšali onesnaževanje.«

Franc Biček: »Kaznovalna politika je mila, postopki dokazovanja predolgi in preveč zapleteni.«

Jože Ahačič: »Čprav ugotavljamo, da so naši vodotoki še hudo onesnaženi, lahko z zadovoljstvom povemo, da je vendarle čisto prizadevanje naših ljudi, da bi živeli v čistejšem okolju.«

alpekih jezer in akumulacije Moste, kakovostno stanje podtalnice, potokov, odlagališča smeti in odpadkov, kritični povzetek stanja in tako dalje. Osnovne ugotovitve bi lahko strnili v to, da so ukrepi za varstvo voda počasni in še vedno ne dovolj učinkoviti. Ugotavljamo, da je osveščanje organizacij združenega dela ter občanov o vrednosti voda počasno; inšpekcijske službe so kadrovsko precej šibke, ki bi razpolagala s katastrofom onesnaženosti voda; organizacija rečne nadzorne službe je še nedodelana; premalo je strokovnega znanja pri upravljavcih čistilnih naprav v urbanih središčih; kronično je pomanjkanje domače opreme za domače čistilne naprave in ne nazadnje tudi kaznovalna politika je neučinkovita. Postopek pri ugotavljanju krivcev je dolgotrajen in zapleten. Zdaj pa je najbolj kritično in neodgovorno obnašanje ob preceh problemih Blejskega jezera in akumulacije Moste.

BOHINJSKA SAVA JE ŠE ČISTA

Zelo hud problem je akumulacija Moste. Železarna Jesenice je že prenehala odplavljati fenole, vendar so nakopičeni na dnu Most, leta 1984 pa se napoveduje praznjenje bazena. Ta postopek nikakor ne bi smel spet povzročiti katastrofe kot pred desetimi leti. Borili smo se za pravočasne ukrepe. Še posebej je zainteresiran Kranj, ker bo v tem času dobil jezero Mavčiče in bo strupena jama tudi v Kranju. Vsi skupaj, vodarji in elektrifikarji, smo si prizadevali, da do tega ne bi prišlo, a leto 1984 je pred durmi. Praznitev jezera v Mostah je grozeča nevarnost, ki ni le lokalnega značaja, ampak pomeni tudi odplake fenolov tja do Ljubljane.

Drug problem je Blejsko jezero. Sedaj dobiva drugi krak natege, ki pa jezera še ne bo saniral. Na Bledu je problem kanalizacija, saj je na

tretjem razredu in je slabša, poljanska Sora v drugem razredu, selška od prvega do drugega razreda in je boljša. V Skofji Loki se nasploh izboljšuje kakovost voda zaradi čistilnih naprav. Kritična je Lipnica v Podnartu, ki je v tretjem razredu in tako dalje. Če merimo onesnaževanje po enotah, ki je enaka odpadku na človeka, in če vemo, da je na Gorenjskem 160.000 prebivalcev, potem bi morali izmeriti 160.000 enot. Onesnaženje pa dosega skoraj 800.000 enot. Če prištejemo še onesnaževanje prebivalcev in živinoreje, potem imamo 815.000 enot, ki nam jih ni uspelo zmanjšati in bojimo se, da se še povečujejo.

V MAJHNI LEPENKI VELIKA NALOŽBA

GLAS: Kaj pravite predstavniki delovnih organizacij, ki tako ali drugače onesnažujete vodotoke? Kakšna so vaša prizadevanja, da bi nabavili čistilne naprave in poskrbeli za čistejšo Savo in Bistrico?

STUCIN: Pri nas v Lepenki se že pet let pripravljamo na izgradnjo čistilne naprave. Spomladaj smo začeli s pripravljalnimi deli, ki so sedaj končana in le nekaj dni nas loči od montaže čistilne naprave, ki bo začela obratovati ob koncu letošnjega leta. Najbolj smo onesnaževali tržiško Bistrico v tržiški občini in tako bo rešen eden največjih problemov.

Do uresničitve pa je bila dolga in trnava pot. Pri izbiri čistilne naprave za papirniške vode smo najbolj pogrešali nasvetov strokovnjakov. V Sloveniji ni strokovnjaka, ki bi dejal: »Za vas pride v poštev takaj in taka čistilna naprava.« Prepuščeni smo bili sami sebi, dobili smo več ponudb, a popolnoma prepričani o pravilni izbiri kljub temu ne moremo biti. Potem smo iskali različne virov financiranja. Nekaj malega je dala

novce. Če se je včasih iz tovarne kadilo, je to pomenilo, da se veliko dela, danes se lahko onesnažuje le toliko, kolikor dovoljujejo predpisi. Delovne organizacije pa nimajo neomejenih sredstev in je treba skrbeti za proizvodni razvoj. Tudi banke s krediti niso bile vedno pripravljene dovolj pomagati. V zadnjem času pravijo: čisto okolje da, a ne za vsako ceno! Vendar ne onesnažuje le industrija, ampak tudi prebivalci.

V jeseniški občini se je stanje izboljšalo. Leta 1970 smo zabeležili 138.000 enot onesnaženosti voda, deset let kasneje le še 30.000 enot. Imamo ustrezno službo, miselnost se je v temeljnih organizacijah spremenila, v Železarni so nam naprave za varstvo okolja enako pomembne kot proizvodne naprave. Bojimo pa se praznjenja Most.

Pri gorenjski zbornici sprejemamo letne plane, s katerimi bi delovnim organizacijam pomagali, sodelujemo z bankami za beneficirane kredite. Pozabiti pa ne smemo, da se gospodarstvo šele razvija. Peter Likar je dejal v svoji knjigi nekako takole: »Nočemo biti nerazvita družba, hočemo razvito, vendar ne za ceno našega okolja!« V jeseniški Železarni vlagamo 8 odstotkov osnovnih sredstev za čistilne naprave, a sredstva niso neomejena. Problem je v tem, ker Jesenice nimajo čistilne naprave. Napravili pa smo že veliko, od tega, da smo prešli na plin, do nove odpravevalne naprave.

AHAČIČ: Postopno preusmerjanje industrije v Železarni in uvajanje modernije tehnologije sta zmanjšala število enot fenolov za 4,8 krat, kar se ujema s Čopovimi podatki. Drznili smo si ponovno kontrolirati Savo in ugotovili, da so napori Železarni rodili uspehe in zmanjšali onesnaženost na znosno mero. Pomembni onesnaževalci so še Klavnica, ki ima sicer čistilno napravo za 7.000 enot, bolnica in tudi samo mesto Jesenice.

smo z okoli 50 odstotki. Vsak prehod na drugačno energijo pa predstavlja veliko naložbo. Skratka, rešitev je v izgradnji čistilne naprave in v prehodu na plin.

GLAS: Zdrženo delo se torej zaveda problema in poskuša kar najmanj onesnaževati. Kako pa je pri individualnih onesnaževalcih, kakšno je ravnanje ljudi?

AHAČIČ: Po gorenjskih občinah večinoma skrbijo za kar najmanjše onesnaževanje, čeprav so Kranj, Jesenice, Tržič in Radovljica v velikem zaostanku. Največjo pohvalo zasluži škofjeloška občina s čistilnimi napravami. Vzrok za to ni le v večji osveščenosti loške družbe, verjetno bolj v neverjetni aktivnosti posameznikov, ki so se problema pravočasno zavedali. O Tekstilindusu pa imam naslednje mnenje: barvilo, ki odteka iz tovarne in povzroča barvne spektre, ni tako nevarno, hujši so izgorki. Mavčiče ne bodo mogle obratovati, če ne bo lovile jame, saj pride okoli 30.000 kubičnih metrov izgorkov letno. Tekstilindus se onesnaževanja zaveda, a finančno velike naložbe sam ne more pokriti.

CARL: Že Ahačič je opozoril na problem Most, na pomor rib, ob zadnjem je prišlo celo do izliva Ljubljane v Savo. V Mostah so do osem metrov visoke plasti fenolov, okoli 700.000 kubičnih metrov je odpadkov. Opozoriti je treba, da Sava ubere svojo pot, ko se spusti jezero. Ribe sploh niso tak problem, ribe so le indikator, ali je voda dobra ali ni. Huje je to, da se bo nekoč za Ljubljano pojavilo vprašanje podtalnice na Sorškem polju, a tedaj bo že prepozno.

Ko se čisti Blejsko jezero, tamkajšnji ribiči že opažajo, da ribe v Bohinjski poginjajo, in se resno bojijo drugega kraka natege. Kar se tiče pritokov in potokov ter trdih odpadkov, opažamo, da je boljše: v Tenetišah si včasih komaj »skozi prišle«, na Beli skoraj ni odpadkov, Goričnica je bila včasih silno

nismo domenili, da bi nam, ki

MILA KAZNOVALNA POLITIKA

BIČEK: Inšpektorji večino preganjamo tiste, ki perejo avtomobile ali onesnažujejo na podobne način, s tehnološkimi vodami se ukvarjamo. Postopek dokazovanja je zelo zapleten in dolgotrajen, kar pa preizkuša.

AHAČIČ: Inšpektor neke občine je prijavil tovarno, da je zastonj vodotok. Na sodišču pa se je tovarna iz obdolženca spremenila v tožnika.

BIČEK: Hudi problemi so v tem, če želimo, da ljudje odplake odvažajo, potem jim moramo povedati, kam.

HOČEVAR: Mi plačujemo le, tudi v obliki prispevka. Za vodo jo jemljemo, in za izpust odpadkov v vodo. Kako bo tedaj, ko bo Sava čista?

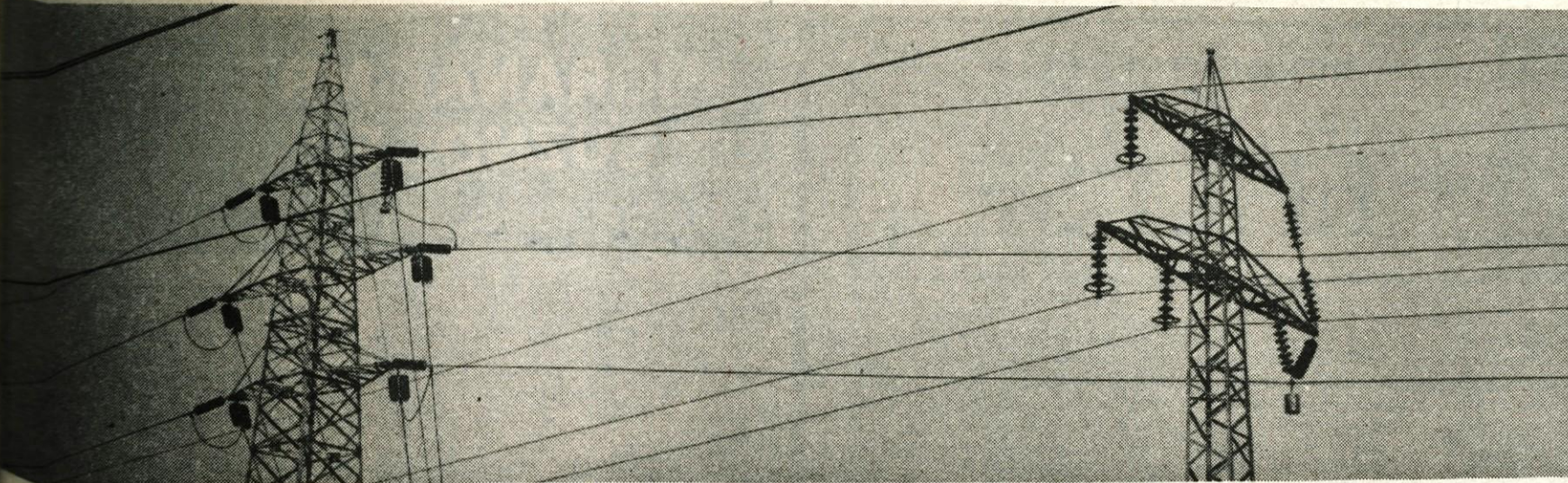
AHAČIČ: Skofja Loka je bila veliko manj obremenjena s plinom, ker ima čistilne naprave — plačujemo za okoli milijon 800.000 enot manj. Imamo splošni vodni pravnik na porabljeno vodo, onesnaženo pa se plačuje po številu enot.

Potem je še prispevek od kmetov in obrti. Okoli 40 odstotkov obremenitve denarja predstavlja splošni prispevek in okoli 30 odstotkov prispevek zaradi onesnaženja.

STUCIN: Vse tiste delovne organizacije, ki gradijo čistilne naprave, bi morali oprostiti prispevka in jih na vse mogoče načine pomagati.

AHAČIČ: Naš prispevek čistilne vode je še vedno manjši kot v drugih državah. Dajmo prenehati, a obenem se tudi ne damo, da ne moremo več — če bi, bi morali opustiti prispevka in se s Savi, so podpisale dogovor, ki so ga zavezuje, da bo do leta 2000 Sava čista, in upajmo, da bo vsaj čistejša, kot je danes.

Oskrba z električno energijo čez zimo

Preostane varčevanje

prav v tekočem srednjeročnem razdobju. Že zdaj vemo, da so investicije preizkušene, vzrok gre iskati v preveliki inflaciji. Obstaja realna nevarnost, da bodo žrtve razkoraka predvsem elektroenergetske naprave prenosa in distribucije v korist izgradnje proizvodnih naprav. Nevarnost za Gorenjsko torej, saj že danes dobro vemo, da z odlašanjem izgradnje razdelilne transformatorske postaje v Kranju in povezovalnega daljnovođa z Ljubljano ne bo več moč računati na normalno preskrbo potrošnikov z električno energijo. Brez nove razdelilne postaje pa tudi brez izgradnje hidrocentrale Mavčice ne bo mogoča oskrba nove jeseniške elektroeklarne. Gorenjski delegati samoupravne skupnosti elektrogospodarstva Slovenije se bodo morali torej glasno zavzeti za izgradnjo razdelilne transformatorske postaje v Kranju ter priključnega daljnovođa, kakor tudi za dograditev distribucijskega omrežja, ki bo omogočilo razdeljevanje električne energije na posamezna energetska območja na Gorenjskem.

mazutom in premogom ter seveda zaradi porasta porabe glede na prvo polletje. V vsej državi, razen v Bosni in Hercegovini ter Sloveniji, so bile uvedene redukcije druge stopnje.

Zaradi zaostrenih elektroenergetskih razmer torej ne moremo pričakovati dobav električne energije iz drugih republik nad pogodbenimi količinami, prav tako za uvoz električne energije v Sloveniji deviz nimamo.

Tudi v Sloveniji imamo te dni podobne težave kot v drugih republikah. Z vsemi zmogljivostmi dela šo-

nizkih dotokov za 25 odstotkov nižja od načrtovane.

Na vprašanje, kakšna bo oskrba v Sloveniji z električno energijo v zimskih mesecih, so elektrogospodarstveniki odgovorili, da bo največji rizični faktor obratovanje nuklearne elektrarne v Krškem. Zdaj je v obdobju zahtevnega testiranja, prebroditi bo morala začetne težave, kakršne običajno nastopijo pri zahtevnejših objektih. Kasnil je že začetek obratovanja, zato potrebnih 886 milijonov kilovatnih ur v letošnjih zadnjih treh in prvih treh mesecih

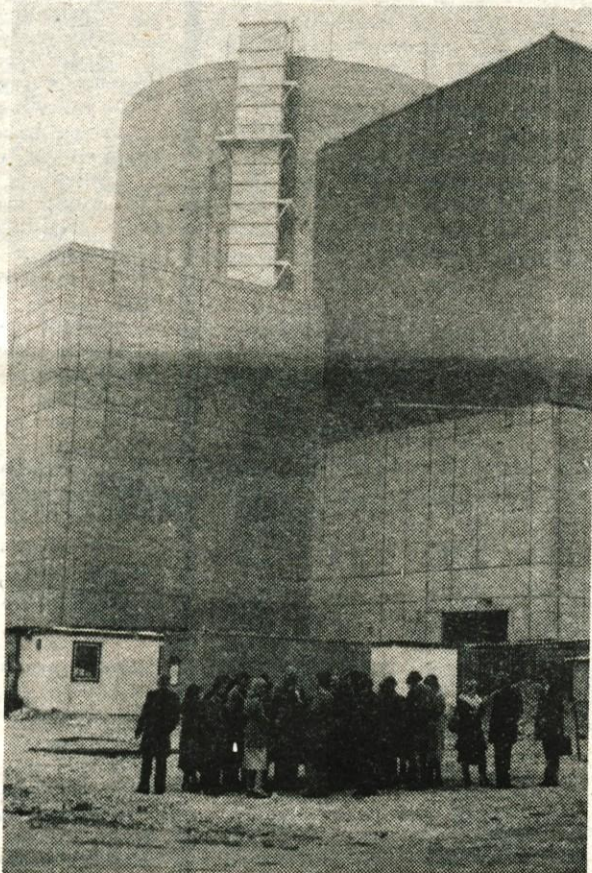
Gorenjski problem pa je prenosno omrežje. Pri Elektru Gorenjske ocenjujejo, da bodo distribucijske naprave ob normalnem obratovanju letos še sposobne prenašati potrebno električno energijo do potrošnikov. Še smo zapisali, kajti razmere se od lanskega leta niso izboljšale, zaradi porasta odjema kvečjemu poslabšale. Že od leta 1978 Gorenjske ni moč kvalitetno napajati z električno energijo, saj izpad kateregakoli daljnovođa povzroči motnje v oskrbi. Z leti se težave le stopnjujejo. Elektro Gorenjska redno vlaga investicijski dinar v naprave, zatika se pri v republikah združenem energetskem dinarju.

Prav zdaj v Sloveniji sprejemamo plan graditve elektroenergetskih na-

POZIV K VARČEVANJU

Slej ko prej je torej to zimo na mestu poziv k smotni porabi električne energije. Najbolj kritični meseci bodo december, januar in februar, ko lahko pričakujemo redukcije. Delovne organizacije se morajo pripraviti na morebitne omejitve v dobavi, pripraviti ustrezne varčevalne ukrepe, da bo gospodarska škoda čim manjša. Vsi se moramo zavedati, da bomo s skrajno smotno porabo električne energije v najbolj kritičnih mesecih lažje prebrodili težave.

M. Volčjak

Pri oskrbi z električno energijo čez zimo bo največji rizični faktor nuklearka. Prebroditi mora začetne težave, ki so pri tako zahtevnih objektih običajne, in lahko se zgodi, da svojih proizvodnih obveznosti ne bo izpolnila.

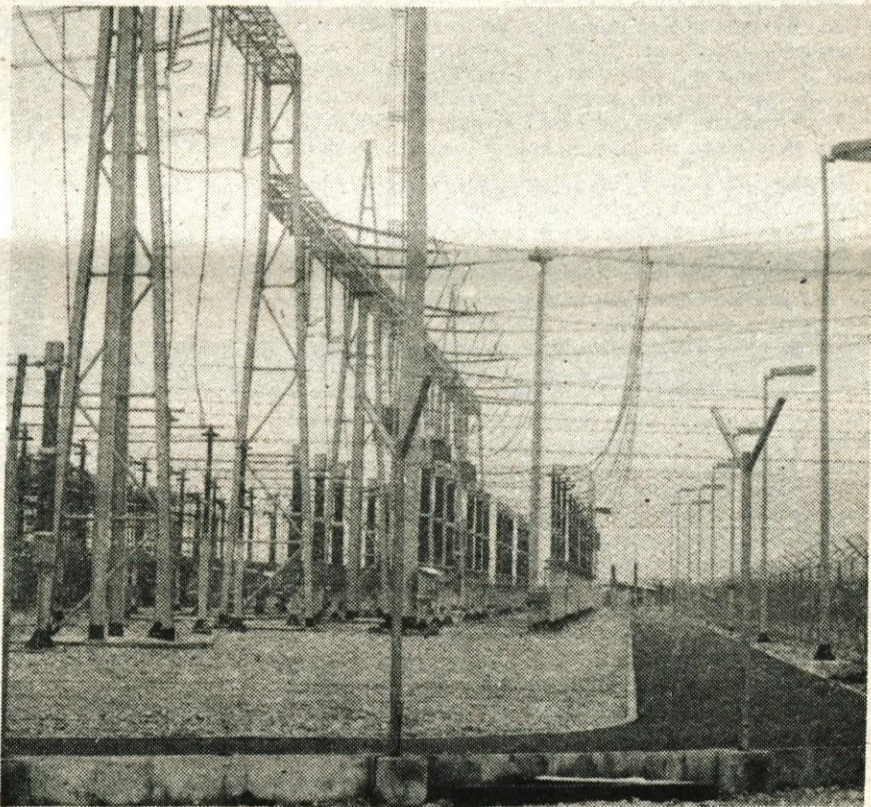
štanjska termoelektrarna, trboveljska termoelektrarna in ljubljanska toplotna sta v rednem popravilu. Proizvodnja hidroelektrarn je zaradi

prihodnjega leta nedvomno ne bo dala. Vprašanje je seveda, koliko električne energije iz okvira nuklearnih proizvodnih obveznosti bi lahko pridobili s skrajnim angažiranjem vseh drugih elektrarn. Kako bo v hidroelektrarnah, je odvisno od vremena. Najbolj zanesljivo bo zato dodatno breme naložiti šoštanjski termoelektrarni. Če bi njene agregate gnali s polno močjo, bi lahko pridobili dodatnih 310 milijonov kilovatnih ur. S premogom je dobro založena, konec marca pa bi se njena skladišča ob delu s polno paro kljub rednim dobavam dogovorjenih količin goriva izpraznila.

Brez nuklearkinega deleža bi torej primanjkovalo 576 milijonov kilovatnih ur električne energije, kar pomeni, da bi več kot desetina vseh potreb ostala nepokritih.

GORENJSKA IMA DODATNO TEŽAVE S PRENOSNIM OMREŽJEM

Gorenjska je glede proizvodnje električne energije močno pasivna, saj pokriva le 30 odstotkov svojih potreb, pozimi, ko je poraba večja, le 15 odstotkov. Kar 85 odstotkov električne energije mora torej prenesti iz energetske bogatejših predelov Slovenije. Torej bomo letošnjo zimo krepko odvisni od delovanja nuklearke.

Bistvenega pomena za Gorenjsko je zgraditev razdelilne transformatorske postaje na Okroglem in povezovalnega daljnovođa z Ljubljano, saj je dograditev prenosnega omrežja poleg zadreg z energijo dodatni problem Gorenjske.

Avtobusna postajališča čakajo

Pri krajevni skupnosti Bled so podpisali pogodbe za izgradnjo nadstrešnic na avtobusnih postajališčih, a Gradbeno podjetje Grad Bled se ne drži rokov

Bled — Velikokrat se npravičeno pritožujemo nad neurejenimi avtobusnimi postajališči. Le-teh je po Gorenjski veliko ali na prste ene roke bi prešteli tista, ki imajo vsaj ustrezne nadstrešnice. Kako hudo je pozimi, v dežju in snegu ter pasjem mrazu čakati na avtobuse na teh postajališčih, dobro vedo potniki, ki se vozijo na delo.

Navadno naj bi avtobusna postajališča uredile posamezne krajevne skupnosti. A zdi se, kot da imajo nekatere kaj malo posluha za takšne krajevne probleme in v prvi vrsti namenjajo denar le za asfalt — celo do vsake drvarnice. Na avtobusna postajališča s streho pa se pozabi.

Tudi na Bledu so krajanji želeli, da bi končno vendarle uredili postajališča pri Unionu, na Rečici in Mlinem. Veliko je bilo pritožb, hude krvi in nazadnje veliko upanja in zadovoljstva, ko so delavci obrtno gradbenega podjetja Bled končno le prišli in začeli z urejevanjem. A ne dolgo: skopali so le jamice in odšli. Do zdaj jih še ni bilo nazaj.

Krajanji Bleda so ogorčeni, kajti takšno brezvestno obnašanje in neodgovoren odnos je nerazumljiv zdaj, ko si krajevne skupnosti prizadevajo zbrati vsak dinar in ga smotno obrniti. Mar krajevna skupnost Bled še ni sklenila pogodbe?

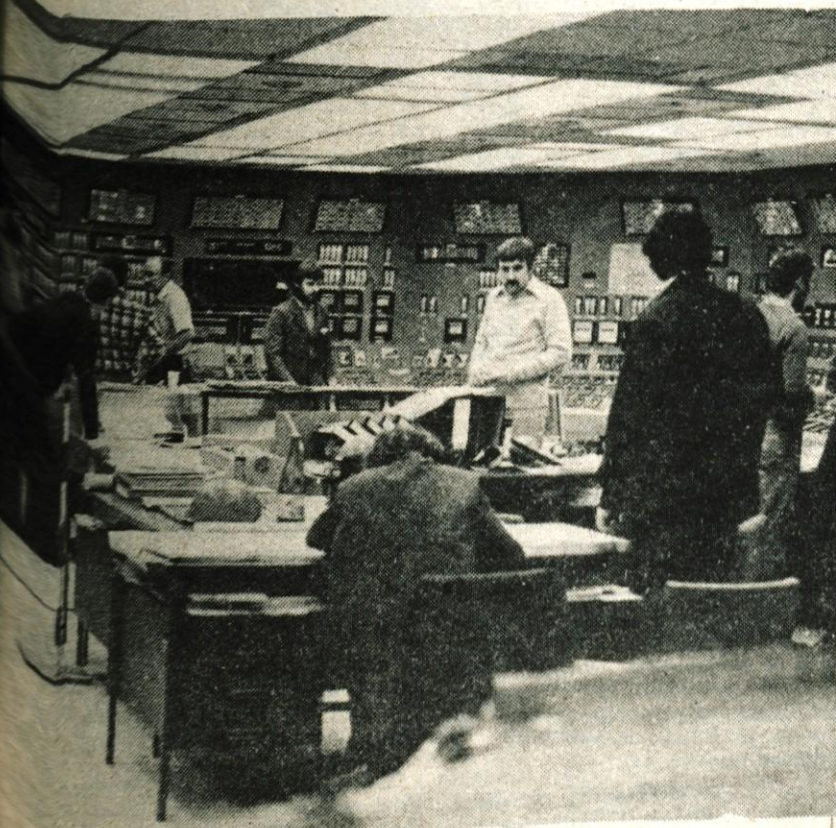
Pozanimali smo se na Bledu in v krajevni skupnosti so dejali: »Z vsemi izvajalci del, z Obrtno gradbenim podjetjem Grad Bled, z Elmontom in zasebnim izvajalcem smo sklenili pogodbe. Naložba, ki velja po predračunu 400.000 dinarjev, je pripravljena, vendar se Obrtno gradbeno podjetje Grad žal ne drži rokov.«

Tako torej. Obrtno gradbeno podjetje je na avtobusna postajališča očitno pozabilo. Jame čakajo, čakajo krajanji, čaka krajevna skupnost, ki želi imeti čimprej postajališča. Kdaj se bodo vendarle pri Obrtnem podjetju Grad Bled zganili in izpolnili svoje pogodbene obveznosti?

D. Sedej

NUKLEARKA NAJVEČJI RIZIČNI FAKTOR

Lani smo v Jugoslaviji porabili za odstotka več električne energije leto poprej, kar znatno presega leto zadnjih nekaj let. Največji rizični faktor je beležila Črna gora, kar odstotka, v Sloveniji je bil 5,5 odstoten. V prvi polovici tega leta pa Črna gora, ki je še na vrhu lestvice, beleži 31 odstotni porast porabe električne energije, Slovenija 5,6 odstotni, Hrvaška 4,8 odstotni. V prvi polovici leta je bila elektroenergetski položaj uravnotežen in oskrba v celoti zadovoljiva, že julija in avgusta pa so se pojavile težave, je poleti potrošnja električne energije najnižja. Vzrok je v izgradnji novih električnih agregatov, večjih agregatov, slabi oskrbi z

Največji energetski vir je varčevanje, glasno govore svetovni energetski strokovnjaki. Pri nas je varčevanje z električno energijo toliko bolj pomembno, saj vse naše naprave delajo na skrajni meji obratovalnih zmogljivosti.

ANDREJ ŠTREMPELJ LHOTSE 16

Začelo je snežiti. Iz šotora v taboru pet sem moral vzeti nekaj svoje osebne opreme. Nejc je sestopal naprej. Pri vponki, privezani na vrvi, sem se ustavil. Šotora ni bilo nikjer. Iskal sem v višini vponke, vendar pa v začetku kljub temu nisem našel. Iskal sem prebliku vrvi. Sele vrstica od šotora, ki sem jo izbrskal iz snega, me je pripeljala do vhoda. Hitro sem ga odkopal, zlezal vanj in pometal ven potrebne stvari. Še preden sem zaprl vhod se je vsul plaz novega snega. Zasulo me je do vratu. Tako sem moral še enkrat vse odkopati.

Po kaminu nad štirico je bil tok snega neprekinjen. Če ne bi po desni strani napeli dodatne vrvi za spust, bi bil sestop nemogoč. Še tako sem se dušil v plazovih. V votlini na štirici so me Pero, Ivč in Nejc lepo sprejeli. Prišel sem ravno na puding. Poklicali smo bazo. Aleš me je vprašal, če bom šel naslednjega dne še enkrat gor. Tako sem bil šokiran, da sem komaj odgovoril.

Potem, ko so Nejc, Ivč in Pero odšli proti petici, sem se pripravil in počasi sestopil v bazo.

Nejc je nesel lestev in jo pritrdil v Stipetovi stopnji. Zaradi naporov v zadnjih dneh je potem sestopil. Pero in Ivč sta šla do petice. Le s težavo sta našla šotor in pod njim izkopala majhno luknjo. Popoldne je snežilo. Zasipalo jima je votlino, zato sta sestopila.

Naslednjega dne je snežilo že zjutraj. Vse skupine na gori so imele čakalni dan. Za nas v bazi je to pomenilo en dan počitka več.

Janez je šel na ekspedicijo kot radioamater. Njegova naloga je bila, da skrbi za vezo na gori in pa za vezo s Kathmandujem ter domovino. Prvo nalogo je opravil odlično. Pri drugi se je zatikalo zato, ker se Kathmandu pogosto ni oglašal. Problem za sebe je bila veza z Jugoslavijo. Zaradi nediscipliniranosti nekaterih odprav, med drugimi tudi naše na Everest, so Nepalci postali sitni pri izdajanju dovoljenj za radijske veze z domovino. Tako tudi mi nismo dobili dovoljenja. Potem, ko je Janez izvedel od Argentinec, da redno kršijo prepoved, se je tudi on pregrešil. Komaj je nekajkrat poizkusil dobiti vezo z Ljubljano, že je prišlo obvestilo iz Kathmandu, da so radijske veze z Jugoslavijo dovoljene. Po skoraj dveh mesecih odsotnosti od doma se je prvič pogovarjal z Ljubljano. Vsi smo bili veseli, saj smo se tako počutili bliže domovini. Po dveh mesecih bivanja v bazi je namreč domotožje zajelo slehernega od nas. Nekateri bolj, druge manj.

Lhakpa in Nima Rita sta brez vzroka sestopila iz enke. Lhakpa se je že prej obnašal preveč zvezdniško. To je Aleš tako razjezilo, da ju je poslal domov. Stipe in Beni sta prišla na petico. Votlina, ki sta jo izkopala Pero in Ivč, je bila zanič. Zato sta se naselila v šotoru. Zjutraj je Beni odpovedal in sestopil. Stipe je sam dosegel greben, našel prostor za tabor šest in postavil šotor. S seboj ni imel ne hrane ne gorilnika, zato je sestopil.

Čas počitka v bazi mi je vedno hitro minil. Po vsakem obroku smo se malo posedeli v jedilnici in »nakladali«. To pomeni, da smo se pogovarjali raznorazne stvari. Eden je pripovedoval o tem, drugi o onem itd. Teme so se spontano prelivala ena v drugo. Mnjenja pogosto niso bila enaka, zato je prihajalo do raznih bolj ali manj prijateljskih prepričevanj. Ob večerih se je tako nakladanje vlekel dolgo v noč. Nekateri so bili pri tem bolj aktivni od drugih. Med nami je bilo nekaj pravih specialistov. Kmalu po prihodu v bazo se je rodila ideja, da bi napravili tekmovanje za nakladanje. Tekmovali naj bi za zlato, oziroma srebrno in bronasto lopato. Določili smo komisijo treh, katere predsednik je bil Dok. Sestavili so poseben pravilnik, ki je bil že sam po sebi v smislu nakladanje. Da si boste lažje predstavljali, kako je nakladanje izgledalo, si poglejte oglejmo ta pravilnik:

Pravilnik o tekmovanju za zlato lopato (v nadaljnjem tekstu ZL)

1. Tekmovanje za ZL je namenjeno plemeniti večini nakladanja, je povsem amatersko in ni v skladu s samoupravnimi normami.

2. Sodeluje lahko vsak član ekspedicije Lhotse '81, razen tistih, ki ne izpolnjujejo pogojev iz člena ena. (Zato smo novinarja Peko diskvalificirali, oziroma smo mu dali »B« licenco. Novinarji so pač profesionalni nakladači, kar je bilo pri Peki več kot očitno. Ni imel konkurence).

3. Nakladanje je samo ustno, v naprej nepraviljeno in mora krepiti predvsem žvekalne mišice. Polnoma nepomemben je vsak intelektualni delež.

4. Teme nakladanja so neomejene.

5. Nakladajoči mora imeti vsaj enega poslušalca, ki dokazano ne spi pregloboko. Naklada se v bratskih jeziki, ki jih mora poslušalec obvladati, kar pa ni nujno za nakladajočega.

6. Kraj nakladanja ni omejen, le da je v mejah perimitra njegovega veličanstva kralja Birendre.

7. Odvažanje naloženega materiala gre izključno na stroške nakladača (svinjanje po ledenikih je prepovedano).

8. Pri nakladanju ocenjujemo:

- volumen naloženega
- specifično težo in gostoto naloženega
- umetniški vtis o naloženem

9. O končnem zmagovalcu odloča vsaj dvotretjinska večina članov odprave Lhotse '81. Glasovanje je tajno. Drugo in tretje uvrščeni dobiva srebrno, oziroma bronasto lopato. Ostali se lahko zadovoljijo s štiharicami naravne velikosti, ki jih nabavijo na lastne stroške.

10. Pravilnik stopi v veljavo takoj po ustni objavi predsednika komisije — slavnega vrača ekspedicije Lhotse '81. Pravilnik je sprejet nedemokratsko in proti njemu ni ugovora.

Po prihodu v Kathmandu smo imeli glasovanje. Nesporni zmagovalac je bil Vanjo, njemu ob stran pa sta se postavila Dok kot drugi in Viki kot tretji.

Počasi, toda vztrajno nas je začelo skrbeti za vrh. Vreme se ni in ni hotelo popraviti. Bolgari so prišli na vrh tridesetega aprila. Gyalzen je pripovedoval, da se gora nekaj dni potem, ko jo kdo osvoji, jezi. Sedaj bi morala še ne vem kakšna jeza splahneti. Peka, ki je že odšel v Kathmandu je sporočil, da tam dežuje vsak dan. To je za ta letni čas precej neobičajno.

Nad taborom tri

Pohod Kranjčevega bataljona prek ozemlja 2. bataljona Kokrškega odreda

Kranjčev bataljon je prišel na območje Kokrškega odreda tedaj, ko so Nemci že prenesli jedro svojih sil na levi breg Save — Zaradi tega je 2. bataljon Kokrškega odreda na področju Storžiča in Karavanke doživljal najhujše dni — Umik in operacije na Koroškem — Ko sta vodilca kokrškega bataljona Kranjčev bataljon pripeljala prek Save pod Begunjsko in Košuto, so ga pričakala izpraznjena skladišča in nemški napadi — Strahotna razočaranja, žrtve in napor — Kranjčev bataljon zaradi sovražniških zapovesti ni mogel proti Stajerski prek Dobroče, Košute ali Krvavca — Bataljon se s kokrškima vodilcema spusti na Koroško — Dvomi in zapleti — Kranjčev bataljon se 25. avgusta na Robežu uspešno spoprime z Nemci — Prvi večji spopad slovenskih partizanov na koroških tleh — Medtem tudi Kokrški bataljon uspešno manevrira pod Storžičem in 29. avgusta Nemcem zada krepak udarec.

Ko so oddelki 2. grupe odredov z Jelovice in prek Save prihajali na področje Begunjske in ljubljanske kotline, kjer je bil operativni sektor 2. bataljona KO, se je zgodilo še marsikaj takega, kar je vplivalo na tamkajšnje razmere.

Nemci so že vse od 1. avgusta 1942 z delom sil, ki jih niso zaposlili na Jelovici, zasledovali Kokrški bataljon tako, da so prišli tudi

IZIGRANA SMRT IN SUŽNOST Martin Prešeren

Erika se takega doživlja ni nadejala in to celo od nemškega vojaka Ali je to sploh mogoče, da jo je ta capin tako ponižal?

Ostala je nema in globoko užaljena. Hans pa se je potuhnil, kot da ženske sploh ne pozna. Tudi njega je bilo sram. Sedaj je uvidel, koliko cenijo take priške, kot sta on in Erika. Iz govorjenja med vojakoma ugotovil, da sta z Dunaja, da se vračata z dopusta ter da sta poklicana komando v Celovec. Tudi to je ugotovil, da sta bila pred dopustom v Franciji.

Vlak se je ustavil pod vasjo Lipa, kjer je izstopilo le nekaj starejših kmetov s košarami in paketi ter se napotilo preko ceste po ozki poti v bližnji vasi. Po nekaj kilometrih od železniške postaje sta Erika in Hans izstopila na postaji Vrba. Iz kupeja sta odšla brez slovesa, ponižana in razočarana. Potniki, ki so prav tako izstopili, so se porazgubili na strani, le Erika in Hans sta nekaj časa postala, da sta se orientirala, katero smer naj se napotita, saj sta bila tu prvič.

Erika je po krajšem postanku na peronu odločno pograbila svoj kofček in se napotila po dokaj strmi poti na glavno cesto, ki je vodila v letoviško vas Vrbo. Hans je izgubljen capljal za njo.

VOJNA

V ranem jutru je Marka prebudilo praznično zvonjenje, ki je oznanilo cvetno nedeljo. Farna cerkev je bila oddaljena le nekaj sto korakov, njenje je bilo močno in ubrano. Res so mojstri v pritkavanju tile možje, si je mislil Marko, ko je nenadoma zaslišal močno hojo po stopnicah. Kmet je v eni sapi prihitel na skedenj in glasno povedal novico: »Hajta, vojna se je začela.« Marko še na pol v dremavici ni dobro razumel, ko je slišal, in je vsega prestrašenega kmeta vprašal:

»Kaj je pravzaprav?«

»Kaj, vojna se je začela,« je vpil kmet.

»Kakšna vojna?« je zavpil Marko in bil mahoma na nogah. Prav tako je planil s svojega ležišča tudi Jože.

»Hudič naj jo vzame!« je zavpil Jože.

»Kje si pa zvedel, da se je pričela vojna?« je Marko hitel spraševati kmeta, obenem pa se je oblačil. Roke so se mu tresle in tej novici skoraj ni mogel verjeti.

»Radio pripoveduje, da so Nemci brez vojne napovedi napadli Jugoslavijo in da so že bombardirali Beograd. Pridita hitro dol, saj radio poroča samo o vojni, poročila so pa taka, da vsega ne morem razumeti.«

Marko in Jože sta se uredila in se takoj napotila v kuhinjo.

»Res je, Jože, vojna se je začela.«

Radio Ljubljana je poročal, da je nemška vojska ob pet in petih brez vojne napovedi napadla Jugoslavijo in ponekod vdrla tudi prek več valovih so nemški bombniki tudi napadli Beograd.

V kuhinjo je pridrvel neki podnarednik in poklical Joža, da naj se takoj na krajsi sestanek v štab.

Marko je brez besed poslušal poročila. Kmet in kmetica sta pomen begala od kleti do podstrešja in nekaj prenašala. Marko je le za kratek stopil pred hišo in videl kmete, ki so se zbirali pred hišami, videl pa je tudi podoficirje, ki so v bojni opremi hodili s hitrimi koraki po vasi. Marka je zdrvel tudi vojak na motorju, ki je v prikolici vozil štabnega rirja.

Marko je ostal miren. Vrnj se je v kuhinjo. V poročilih so bila tudi katera navodila civilnemu prebivalstvu glede večerne zatemnitve, upoštevanja zaklonišč in še polno drugega v zvezi z vojno.

Marko se je podal na skedenj, vzel svojo vojaško opremo, uredil si kofček in vse skupaj prinesel v kuhinjo. V kot je postavil puško, obesil in položil kofček. Na steno je obesil vojaški plašč in oprtač z mamskimi torbicami. Ko se je ozrl skozi okno, je zagledal nekaj civilistov in napotil na dvorišče. Vprašal je civiliste, kaj hočejo, pa so mu odgovorili, so klicani v to enoto.

»Počakajte nekaj časa, sedaj so vsi na sestanku. Opozarjam vas, da se ne oddaljuate,« jih je opozoril Marko.

Odšel v kuhinjo, kjer je našel kmetico, ki je jokala in oblačila otroka.

»Nikar ne jokajte, saj mogoče ne bo tako hudo,« je Marko tolažil gano in jokajočo kmetico.

Radio Ljubljana, zadnja prejeta novica, je obveščal napovedovalec. Po prvem bombnem napadu na Beograd je več tisoč civilnih žrtv. Zrtve so tako hude tudi zato, ker je bombni napad presenetil ljudi, ki niso bili pripravljeni na tako veliko žrtv. Goreči Beograd pričakuje še več padov od strani nemških bombnikov. Naša bojna letala so pripravljena preprečiti nov napad in se uprejo sovražniku. Obveščamo prebivalstvo bomo po krajšem premoru poročali o najnovejših dogodkih, o napadu Nemcev na Jugoslavijo ter dajali tudi navodila prebivalcem.

Jože se je vrnj z nekakšnega sestanka in našel Marka na dvorišču. Poleg njega je stala kmetica, ki jo je Marko še vedno tolažil. V naročju imel njenega mlajšega otroka, se mu smehljaj in ga ujškal.

visoko pod Košuto. Tam je na Dolgih njivah tedaj taboril Kokrški bataljon, ki se je nemškemu udarcu izmikal in 7. avgusta prešel celo na koroško stran, kakor potem še nekajkrat.

Tedaj, 8. 8. 1942, so iz Kokrškega bataljona, ki se je zadrževal na koroški strani vzhodnega predela Košute, poslali dva borca nazaj v izvidnico proti prejšnjemu taborišču na Dolgih njivah. A tod so ju napadli Nemci. Prvi, Anton Šubelj, je takoj padel, Franc Štrancar pa je pobegnil. Umikal se je proti Kofcam in vmes spet nekajkrat naletel na Nemce. Ko ni imel več kam, se je skril tako, da je splezal na neko smreko. Toda Nemci so ga odkrili tudi tu in ga ujeli. Potem so ga gestapovci hudo mučili. Ni zdržal bolečin in Štrancar je potem Nemcem na Prevalu pod Begunjsko pokazal že omenjeno skladišče hrane, ki je bila pripravljena za 2. grupo odredov. Štancarja so potem gestapovci iz begunjskih zaporov poslali v taborišče Gussen. Tam je naslednje leto umrl, kar je videl tudi Zdravko Rakušček, njegov sojetnik iz Ljubljane. Rakušček je bil ujet kot borec 2. grupe odredov.

Tudi poslej so Nemci z manjšimi oddelki zasledovali Kokrški bataljon, ki se jim je tudi zaradi pričakovanja 2. grupe odredov izmikal z neprestanimi premiki.

Še huje je na področju med ljubljansko kotlino in Kokro ter na območju južnih pobočij Košute

postalo po 20. avgustu, ko Nemci svoje glavne sile preverili v krvavem masivu prav na ta tabor. Tedaj je Kokrški bataljon bolj kot dotlej moral paziti, kaj se bo izmikal nemški premoči. Oni pa so bili uspešni, zato pa ni bilo pomagati Kranjčevemu bataljonu Savinjskega odreda, ki je bil hajal v najhujšem času pod Begunjsko in Košuto. Medtem so namreč Nemci že našli pripravljeno hrano pod Begunjsko in začeli nadzorovati ves tabor.

Kranjčev bataljon Savinjskega odreda 2. grupe odredov, ki je šel prešel pozneje in zahodneje kakor Simonov bataljon, je tako prišel Karavanke tedaj, ko so nemški enote tod že povsem prevzele nadzor nad terenom. Zato se mu je godilo podobno kot poprej na Jelovici.

To je kazalo na očitno dejstvo, da so bili Nemci medtem že seznanjeni z načrti 2. grupe odredov o prebijanju proti Stajerski, pri čemer je bilo v načrtu tudi, da se tako po o manevriranju Kokrškega bataljona KO. Zato je bil Kranjčev bataljon preko tega sektorja potekal v izjemno hudi razmerah.

Bataljon je tedaj štel 80 borcev. Z desnega brega Save je na levi breg prišel osem dni za Simonov bataljon. Dne 19. avgusta sta ga med Zalošami in Posavjem napadli Posavci, nato pa se je del bataljona na levi breg vrnil. Del bataljona je bil v dolini Dordjevič-Jure in Anton Tominc.

IVAN JAN-SREČKO

9

KOKRŠKI ODRED

»S Kamniškim bataljonom smo se premikali na Menino planino (to je bilo med 27. in 28. avgustom — op. I. J.). Tusti večer smo na Menini planini prvič, odkar smo prekorčili mejo, spet glasno zapeli. Prepevali smo skupaj s Kamničani — oni so urezali Kovači smo, mi iz grupe pa smo zapeli nekaj tistih, ki jih Kamničani še niso poznali...«

Kmalu pa so jih Nemci spet začeli zasledovati. Po zaslugi borcev Kamniškega bataljona, ki so dobro poznali teren, so jim partizani kmalu zmešali sledi.

Zadnji večer bivanja na Kamniškem je Simonov bataljon lahko videl sij velikega požara, ki se je dvigal v zrak prav v smeri Ljubljane.

Že drugi dan, 30. avgusta 1942, so patrolje Simonovega bataljona opazile nemške kolone, usmerjene proti njihovega taborišču na Menini planini. V nekaj minutah se je nato sprehodilo iz klet, ki so jih bili Nemci že začeli stiskati.

Mimogrede so se poslovali od borcev Kamniškega ali 1. bataljona Kokrškega odreda.

Kaj se je dogajalo tedaj?

Oba partizanska bataljona je spet začel zasledovati in obstreljevati 18. policijski polk gorskih lovcev, ki se je konec avgusta vrnj z zasledovanja Kranjčevega ali 1. bataljona Savinjskega odreda in Kokrškega ali 2. bataljona Kokrškega odreda. Za Simonovim in Kamniškim bataljonom je začel pritiskati zlasti 29. avgusta, ko so partizani pod Črnelcem razbili orožniško avto. Policijski polk je iz Tuhinjske doline odšel hajkat in obkoljevat gozdove proti Menini planini in proti dolini Črne, kjer sta se zadrževali obe partizanski enoti. Vendar sta se obe izvili iz obkolitve in nemški napor tu niso rodili uspeha: Simonov bataljon pa je 30. avgusta 1942 končno zapustil teren Kamniškega ali 1. bataljona Kokrškega odreda in odrinil proti Stajerski, ki je mejila s temi kraji.

Kamniški bataljon pa je bil tudi poslej zelo aktiven.

Marjanca

Hudomužno je mežikala na zadnjem sedalu v avtobusu in se od srca smejala vsaki šali, ki sta jo ugnali ali Tončka. Tudi Marjanca je povabila s sabo na izlet kot Leščanko.

Marjanca Kolmanova je Leščanka od šestindvajsetega leta. Malo je ve, da je doma iz Leš pod Dobro. Suštarjeva. Lasje so se ji belili, noge je ne drže več najbolje. Če pa, šestinsedemdeset let tudi ni imela.

Z osimimi leti ji je umrla mama, z osimindvajsetimi jo je oče hotel prodati v Kočevsko, s trinajstimi naj bi jo v Ljubljani pestrila. Pa je vsa ostala ušla. Če je bilo še slabše, če je za kosilo le kos kruha in jabol, je bilo doma boljše kot pri tujih. Tudi jo šlo je šla delat v tovarno. Tudi jo je bila stara štirinajst, v petek je že stala pred tovarno v Trzinu. V dveh letih je v tkalnici lahko učila za šiviljo. Pri Švelče, Julij v Trzinu. Fajn ženaka je bila, spominja Marjanca. Deset kron, spominja, trinajst mojmstrici za uk. Tudi se Marjanca še dve leti udi gospodi po Ljubljani, da se nauči šiti, popravi. In kako se je naučila vesti, so jo naučili. Ni slaba tola. Srečo je imela, da je prišla ljudem, ki so jo imeli radi. Iz Ljubljane je šla potem k Sušteršiču v »štrikarijo«. Devetindvajset je delala tu, do upokojitve. Posebno veselje je imela Marjanca življenje za stroje. Kako jo je veselilo vleklo k njim. Ko je bila stara

štirinajst let, je v Trzinu pri Botsak prosila, če bi jo vzeli v uk za mehanika. Niso jo, seveda. Že pri Sušteršiču je popravljala stroje, če je bilo treba. Ko pa se je upokojila, se je vrgla na šivalne stroje. Menda ga ni, ki bi ga Marjanca spet ne usposobil. Pogosto jo kličejo kam. Pa vedno znova ugotavlja, da gospodinje imajo denar, da si nabavijo stroj, tudi zelo drag, nimajo pa pravega čuta zanj.

Pokazala mi je svoj šivalni stroj. Star 1928. leta ga je kupila. Znamka Junker in Ruh. Prav z nekakšno pomožnostjo je najprej pogladila zgledno trdno leseno ohišje, potem pa potegnila ven svetlečo se glavo. Krasen stroj!

»Vidite, stroj se takle uleže. Nikoli umazan. Pa najdem take, da me kar srce boli. Zaprta, »zafresane« grabljice od »štirke«, trd, da nobene koleščke ne moreš premakniti. Zadnjič sem takega popravljala pri neki hiši. Pa sem vzela lavor vroče vode pa ata prašek. Dopoldne sem začela, popoldne je stroj stekel. In kakšne »štihe« ima. Je tako šel kolešek ...

Jezi me pa, da imajo novi stroji toliko plastike. Tudi ročica zadaj, ki se toliko rabi, pa je iz mase. Neumnost! Tam naj se varčuje, kjer je treba, ne pa pri stroju. Jaz te moje ne dam za deset ta novih Bagatovih, pa so lahko še entlarice povrhu.

Težko jo je dobiti doma, kajti vedno je kje na poti. Kaj hočeš, Marjanca je bila vedno družaben človek. V hribe so svoj čas hodili. Pod Storič, na Kofce, na Robleka.

Na orglice je igrala, da je imela vse ustnice krvave. Toda za veselo družbo vse! Nekoč je pri Valvazorju na mizi plesala čardaš. Hoteli so ji plačati, da bi ostala še dva dni in zabavala goste ... Ob nedeljah pa na veselice, na ples. Na Bled k Trohu, v Ljubno, na Brezje pa v Begunje. Joževčev salon, ta je »gor plačal«.

Pa je bila nekoč že »na vislicah«, pravi. Možgansko mreno je imela vneto. Zdravnik ji je prerokoval, da ji bo bolezen pustila posledice ali v glavi ali pa v rokah in nogah. Pa res. Kar počez ji je prerezalo noge in roke. Štiriindvajset let je bila stara tedaj. Ni se dala. Kar je umrlo, mora spet oživeti. Z elektriko so poskušali, pa ni bilo nič bolje. Potem se je vrgla na kolo. Vsak dan je šla na Bled. Tja grede je prevozila Betin, nazaj pa leški klanec. Na vsako drevo se je obesila z rokami. Pa je ugnala bolezen! Samo obupati ne smeš, pravi.

Brhka je bila včasih. 1939. se je poročila z Johanom. Čevljar je bil. Sedemnajst let sta plavala. Ne smeje se. Takrat ni bilo tako kot danes. Moral si toliko časa delati, da si nekaj skupaj spraviš, da si prislužiš za opravo, za posteljino, posodo ... Pa ni imela sreče. Le tri leta sta bila skupaj. Sarkom ji ga je vzel že med vojno.

Želja pravi, da nima posebnih. Zdrava ve, da ne bo več. Rada pa je še vedno vesela. In samo se ji smeje, če pod njenimi rokami stroj spet gladko steče in lepo zateguje »štihe«. Nak, tega veselja ji zagotovo ne bo zmanjkalo.

D. Dolenc

SGP TEHNIK ŠKOFJA LOKA STARA CESTA 2

Razpisna komisija TOZD Gradbeništvo razpisuje: Proste delovne naloge in opravila s posebnimi pooblastili ORGANIZIRANJE IN VODENJE OPERATIVE

Pogoji: — visoka izobrazba gradbene smeri in najmanj tri leta delovnih izkušenj na podobnih delih ali — višja izobrazba gradbene smeri in najmanj pet let delovnih izkušenj na podobnih delih, — da je moralno politično neoporečen — da je gospodarsko razgledan — da ima vodilne sposobnosti.

ORGANIZIRANJE IN VODENJE FINANČNO-PLANSKE SLUŽBE

Pogoji: — visoka izobrazba ekonomske ali komercialne smeri in najmanj tri leta delovnih izkušenj na podobnih delih — ali višja izobrazba ekonomske ali komercialne smeri in najmanj pet let delovnih izkušenj na podobnih delih, — da je moralno politično neoporečen — da je gospodarsko razgledan — da ima vodilne sposobnosti.

Kandidati naj pošljejo dokazila o zahtevani strokovni izobrazbi in delovnih izkušnjah v roku 15 dni od objave razpisa kadrovske službi SGP Tehnik, 64230 Škofja Loka, Stara c. 2 v zaprti pisemski ovojnici z oznako za razpisno komisijo.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v roku 15 dni po izbiri.

Poslovno prireditveni center GORENJSKI SEJEM Kranj

objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. STROJNEGA TEHNIKA ZA OPRAVLJANJE IN VZDRŽEVANJE KOMPRESORSKO-HLADILNIH NAPRAV
2. KOMERCIALISTA
3. ČISTILKE

Pogoji: pod 1. — prednost imajo kandidati z daljšimi delovnimi izkušnjami pri tovrstnem delu in s strokovnim izpitom pod 2. — srednja ali višja strokovna izobrazba, prednost imajo kandidati z daljšimi delovnimi izkušnjami na tem področju s posebnim strokovnim izpitom za opravljanje zunanjetrgovinskih poslov

Vsi moški kandidati morajo imeti odslužen vojaški rok.

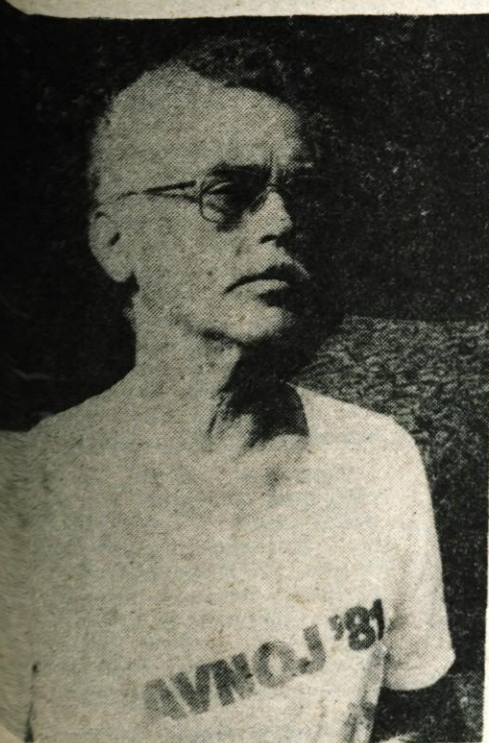
Za obojestransko sodelovanje za nedoločen čas se bomo odločili po dvomesečni poskusni dobi.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: PPC Gorenjski sejem, Kranj, Staneta Žagarja 27. Rok prijave je 15 dni po objavi.

Kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 30 dneh po objavi.

MI PA NISMO SE UKLONILI

Med srbskimi junaki

Ivo Cerin — Pero Slovenec

Ko se je začela vojna, se je takoj javil kot prostovoljec v Celjski polk, ki je neslavno končal pri Črnomlju. Njegova skupina je bila ena redkih, ki so v Črnomlju odprli vojaške vagone in ljudem razdelili vsa živila. Posrečilo se mu je vrniti z orožjem v Ljubljano in potem domov. Doma so ga žandarji že čakali. Po Mozirju se je namreč raznesla novica, da je prav Ivo tam pri Trbovljah z mitraljezom tolkel po vsem, kar je bežalo domov. Pa mu je moral le nekdo biti podoben.

Nikamor se ni smel prikazati, da ga ne bi napadali. Nemci tedaj še niso posredovali, temveč so se ob teh vaških preprih le še zabavali. Vedel je, da se mora umakniti. Ko je 28. aprila 1941 pri trgovki nalogal stvari, ki jih je hotel vzeti s seboj, ga je aretirala nemška patrila. Prva aretacija na Mozirskem je bila to. Potem so jih pobrali za cel kamion. Vzeli so tudi njegovega očeta Ivana in sestro Slavko, ki je imela šele 14 let.

V Starem piskru so zašilevali: kje ima skrito orožje lovske družine, kje prapor. Tudi topli so. En dan so jih naložili na kamion in odpeljali v Maribor. Tu je našel tudi mamu. 6. julija so jih pod stražo odgnali iz celic. Dvajset kilogramov prtljave je vsak lahko vzel s seboj in 500 dinarjev. Na vlak so jih odpeljali. Šipe so bile premazane z apnom, da bi ne videli, kam jih peljejo. Skozi razbite šipe in praske so potem videli, da gredo proti jugu.

Od Zagreba naprej so jih na vsaki postaji nekaj zložili. Okrog deset družin so odložili v Mladenovcu. Med njimi tudi Čerinove. Ljudje so jih že čakali pri vlaku, da jim ponudijo prenočišče za prvo noč, hrano in vse kar potrebujejo. Niso mogli razumeti Srbi, da lahko ljudi vzamejo kar takole z domov in pošljejo v neznano. Po Čerinove in še neke Valantove iz Maribora je prišel Drago Jevtič, občinski tajnik v Kovačevcu, pol ure hoda iz Mladenovca. Na dvorišču je imel majhno hišico, v kateri se je za tisti čas dalo kar udobno stanovati, se spominja Ivo. Vaščani so jim prinesli koruzne moke, masti, fižola. Vsa vas je bila na nogah in vsak je hotel po svoje pomagati. Ne bo Ivo pozabil cigana, vaškega bobnarja Luše, ki jim je prinesel prvo mleko. Revež ni imel drugega kot kozo ...

Dve leti so bili pri Dragu. Ivo je imel za svojega petega sina. Še danes, ko prideta skupaj, to vedno poudari. Za njimi je prišlo v vas še deset družin Srbov iz Hrvatske in za vse je skrbel.

Težko se je živelo kljub dobrim rokam srbskih domačinov. Brez dela je bil oče, brez dela Ivo. Potem se je Ivo le uspelo zaposliti kot zidar pri mojstru, ki je v vasi zidal pravoslavne cerkve.

V vasi je bilo osvobodilno gibanje zelo močno, saj je tu živelo nekaj močnih komunistov in naprednih mladincev. Božo Damjanovič, dva brata Simića, Života Ivanovič. 1. novembra 1941 so ga domači mladinci že sprejeli v SKOJ.

Zanimiva je ena od akcij, ki so jo v vasi speljali mladinci. Nekega dne so prišli v vas Ljotičevci in zahtevali, da naj kmetje oddajo žito za srbske družine. Dobro so vedeli, da bo šlo v Nemčijo. Mladinci so zavzeli mesta na mlatilnih strojih in zapisovali koliko žita se je zmelalo. Toda vpisi so bili lažni. Kmetom, za katere so vedeli, da so z njimi, so pisali veliko manjši pridelek, ostalim pa polno.

Z Olgo Vrabčevu je bil povezan tisti čas. Delala je v lekarni v Mladenovcu. Lastnica je imela na podstrešju skrite zaloge sanitetnega materiala, vendar ga Olga sama ni mogla odnašati. Mladinci so na svojo stran pridobili sina lastnice in ta je kradel s podstrešja cele vreče, Ivo pa je prihajal v lekarno, vprašal »če je kaj za na postajo« in jih odnašal. Preko tega fanta je dobil tudi načrt Ljotičevega morilca iz Kraljeva in Kragujevca, s katerim je hotel v strelcih pregledati ves kosmajski teren. Obvestili so partizane in enote so se še isti večer umaknile. Akcija je zadelo v prazno!

Preko Olge Vrabčevu je Ivo v Mladenovcu spoznal tudi Viktorja Pregljar-Ratka, španskega borca in komunisto, knjigovodjo v tovarni jute v Mladenovcu. Ivo je spravi spomladi 1942 v tovarno za skladiščnika prehrabenege skladišča z nalogo, da od tu odnaša stvari, v pisarnici pa razmnožuje propagandni material. Mladince je imel organizirane po sistemu trojk, ki pa se med seboj niso poznale. Predzren je bil Ivo. Pisarnica je bila zraven vrtarja in eno okence je gledalo prav k njemu na mizo. Vsem na očeh je pisal, tudi nemškemu stražarju, ki se je zadrževal v vrtarnici in odnašal.

Specialni policiji je uspelo vrniti se v aktivistične vrste in sledile so številne aretacije. Tudi iz Kovačevca in Mladenovca je bilo precej zaprtih čez noč. Ivo je uspelo dobiti zvezo z zaprtimi in sporočili so, da jih tako mučijo, da bodo težko zdržali. Vsi naj se čim prej umaknejo ... Še isti večer so Olga, Ratko in Ivo odšli. Najprej v Kosmajski odred, kmalu zatem pa v Šumadijski odred v Rudniško četo.

Hudo je bilo za partizane ta čas v Srbiji. Partizanske enote so se večinoma umaknile tedaj v Bosno, vsa Srbija pa je bila na goste posejana z Nemci, Ljotičevci, četniki, Nedi-

čevci in drugimi bandami. Le majhne grupe so se lahko zadrževale tu. Kazni so bile strašne. Za vsakega padlega Nemca so pobili po sto ljudi, za ranjenega petdeset ... Potem so število sčasoma zmanjšali, sicer bi ostali brez ljudi. Tudi teren ni bil hvaležen za partizanski način borbe. Povečini raste tu hrast in akacija, ki jeseni izgubita listje. Še najboljša zaščita so bile koruzne njive, kjer so kmetje pustili stebila tudi čez zimo.

Leto 1942 je bil najbolj kritičen čas. Strašen teror je vladal nad ljudmi. Vse kar so tedaj ljudje dali partizanom, je šlo za ceno glave. Medtem ko je bil oboroženi odpor v letu 1942 pritisnjen k tlu, so v začetku 1943 številni odhajali v gozdove. Tedaj je tu deloval Kosmajski odred, pa Šumadijski, Podunavski, Valjevski, vsak z majhnimi četami. Obstojele pa so tudi posamezne čete kot Kačerska, Valjevska, Kolubarska. Predaha med borbami niso poznali. Po borbi je sledil hiter premik na novo področje in tu je bilo treba spet udariti, da je sovražnik mislil da jih je vsaj dvakrat več, kot jih je bilo v resnici.

Ranjence so nosili s sabo. Tu ni bilo bolnišnic, kot v Bosni in Sloveniji. Nepokretni so spravljali v bunkerje, ki so jih sproti naredili pri zanesljivih ljudeh.

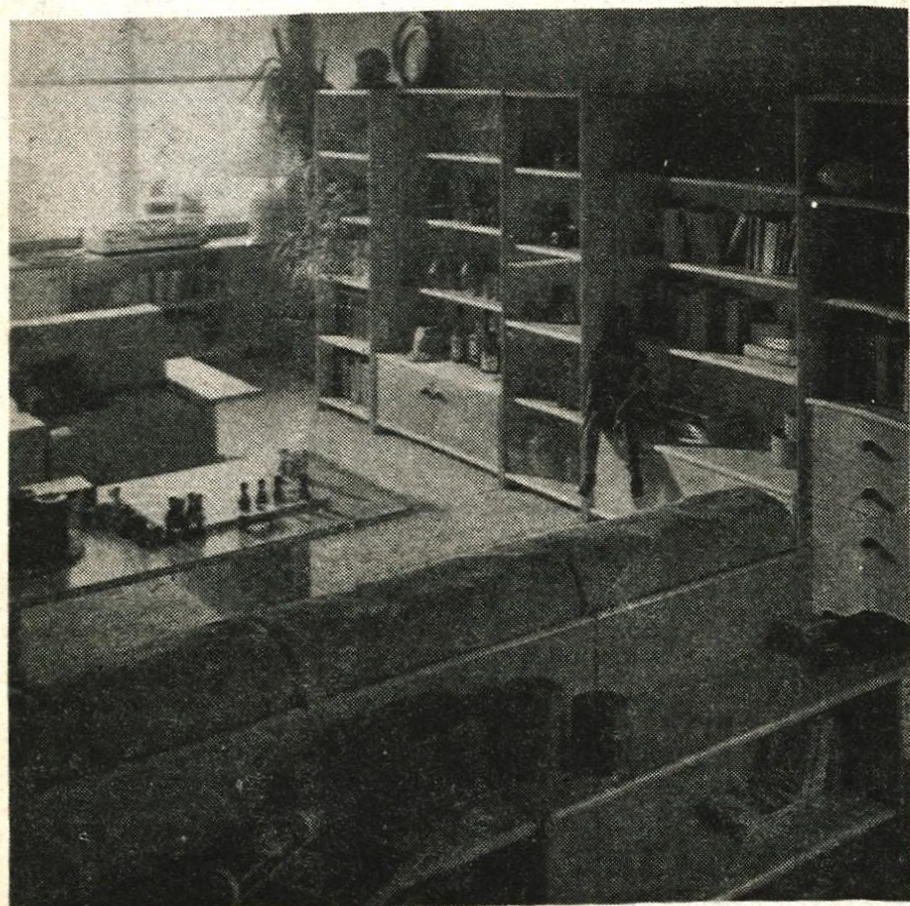
Ivo je bil mitraljezec v Rudniški četi pri Šumadijskem odredu in bil kot dober stelec in zanesljiv borec potem dodeljen za spremljevalca komandantu glavnega štaba Srbije, Radivoju Jovanoviću. Kasneje je ta postal komandant Šumadijske brigade, njegovo mesto pa je zavzel Pero Štambolič.

Iz borcev celotnega šumadijskega področja se je 5. oktobra 1943 formirala I. Šumadijska brigada. Slabe tri mesece za tem je skoraj vsa padla. Njen »jekleni bataljon« so sestavljali sami najboljši mladinci, skojevci in komunisti, mlajši od dvajset let. Tudi Ivo je bil med njimi. Kasneje je bil v III. Srbski proletarski brigadi, ki je bila odlikovana z ordenom narodnega heroja. Tu je bil vse do sremeske fronte, z njo je bil kot komandir 3. čete 1. bataljona v ponovnem prodoru v Srbijo, pa spet nazaj v Bosno, Sandžak, Črno goro, vse do Čakora, skozi vse borbe in ofenzivo čez Kopanik v Srbijo, čez celo Srbijo do sremeske fronte. Tu je bil 13. februarja 1945 hudo ranjen v selu Babsko pri reki Bosut. Svobodo je pričakal v bolnici v Stari Pazovi.

Vsako leto 5. oktobra praznujejo ustanovitev I. Šumadijske brigade in skoraj vsako leto se je udeležil. Tudi z vlakom bratstva gre vsakokrat. Saj ga z njegovim Dragom iz Kovačevcev, s številnimi srbskimi soborci veže več kot prijateljstvo in tovarištvo. To so njegovi bratje!

D. Dolenc

Kanček novega v stanovanju

Veliko sobo je lažje opremljati kot majhno, to se ve. Če pa imamo le preveliko sobo, kot na primer velika dnevna soba, si lahko pomagamo na ta način, da sedežno garnituro porinemo proti sredini, za sedeži si pa napravimo poličke, na katere bomo spravili vse tisto, kar ni treba, da je vsem na očeh; morda bo tu prostor za radio, gramofon, knjige, šivanje in podobno.

M. Mességué: Narava ima vselej prav

HYPOCRAS

Ludvik XIV. ga je zelo cenil, zato so mu ga podarjali njegovi podložniki.

V liter rdečega vina dajte 350 g sladkorja, zeleno papriko, ingver in na rezine zrezano reneto, dvanaest neolupljenih zrezanih mandeljnov, dvanaest nageljnovih žbic in cimeta. Vse skupaj naj se čez noč namaka, naslednjega dne pa precedite tekočino skozi cedilo. Liker sicer močno diši po cimetu, toda ko ga boste poskusili, se vam bo zdelo, da ste v nebesih! Če dodaste še malo sive ambre, dobite stoddstonni afrodiziak!

KORENJEVA MARMELEDA

Po ljudskem verovanju naj bi tisti, ki je korenjevo marmelado, dobil »rožnata stegna«. To je nekoliko res, ker daje karotin koži lepo barvo. Če jeste za zajtrk korenjevo marmelado, ste celo pozimi lepo in zdravo rjavi.

Zrežite 5 kg korenja na kolobarčke in ga kuhajte pet ur v petih litrih mleka in kilogramu sladkorja. Marmeladi dodajte naribano limonino lupino, da lepše diši. Marmelado morate hraniti na hladnem, ker je zelo občutljiva!

ZDRAVJE

Na tem mestu odpiramo novo rubriko zdravniških nasvetov. Pisanje nam na naš naslov: GLAS, Moše Pijadeja 1. Kranj, pod »Zdravje«.

Otrok je premočen

Vprašanje: »Imam štiri leta staro hčerko, ki je vsako noč med spanjem vsa premočena, čeprav spi v mirnem prostoru. Premočena je z mokrimi lasmi je tudi vedno pri igri, čeprav pazim, da ni preveč oblečena. Večkrat pa je prehlajena, ponavljajo se ji vnetja ušes itd. Zakaj to?« M. V., Škofja Loka

Dr. Milena Zavrnik: »Znojenje je normalen pojav. Z znojem se iz telesa odstranjuje škodljive snovi. Znoj skupaj s kožo vlaži kožno povrhnjico in s tem preprečuje, da se koža preveč ne izsuši. Poleg tega ima znoj pomembno vlogo pri regulaciji telesne temperature. Za izhlapevanje znoja iz kože telo uporabi precej toplote (kalorij) in s tem se tudi znebi odvečne toplote. Fizično delo znojenje seveda še pospešuje. Prav tako suh zrak, veter, preprih.

Količina znoja, ki ga odda telo, je pri ljudeh različna. Razporeditev žlez znojnic v koži tudi ni enakomerna. Nekatere jih je več, druge manj. Zato se ne znojimo enakomerno po celotnem telesu. Delovanje žlez znojnic je pod kontrolo avtonomnega živčevja, tistega, ki ureja delovanje notranjih organov. To živčevje uravnava tudi budnost in spanje. Veliko otrok se že pri tem, ko se močno zatopi v igro, spoti v glavo (tudi je tudi več znojnic, zlasti na čelu). Ravno tako se v spanju otroci radi pote po čelu, laseh, ne pa po telesu. Vendar, ko dozori še hormonski sistem (po puberteti), pa ta pojav preneha.

To ni bolezen, zato ni potrebno zdravljenje, niti ga nimamo s čim zdraviti. Skrbimo le za to, da bo imel otrok kratke in čiste lase (masti in umazani se počasi sušijo), primerno obleko (po možnosti brez sintetičnih vlaken) in pa da ne bo preveč oblečen. Otroci se zelo hitro in veliko giblje, tudi ko imamo občutek, da ne divja, in se zato v njegovem telesu tvori več toplote, ki jo mora nekako oddati.

Šala

Tisti preprogar je spet klical... Hote vedeti, kdaj bo lahko odnesel knjigo z vzorci.

Rade smo lepe

Da prsa ne bodo postala ohlapna in upadla, da bodo ohranila obliko, jih redno prhajmo z mrzlo vodo, nato pa jih narahlo masirajmo z olivnim ali mandljevim oljem, kateremu dodamo nekaj kapljic sivke ali evkalipta.

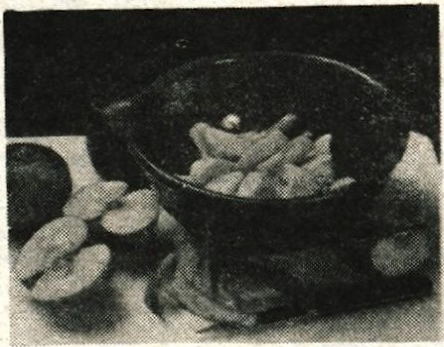
Prav je, da deklice že majhne naučimo, da si po umivanju s toplo vodo zjutraj s hladno vodo umijejo obraz, vrat, roke in telo vse do pasu. Ko se bo umivanje z mrzlo vodo zakoreninilo v njih, brez te jutranje osvežitve ne bodo ostale celo življenje.

Jabolčni zavitek malce drugače

POTREBUJEMO: 275 g moke, 150 g masla, 100 g sladkorne moke, 1 jajce, kilogram jabolk, sok 1 limone, 50 g lešnikov, 1 čajno žličko cimeta, zavojček vanilin sladkorja, naribano lupino ene limone, noževno konico zmletih nageljnovih žbic, tretjino kozarca marelične marmelade, kozarec dobrega vinjaka.

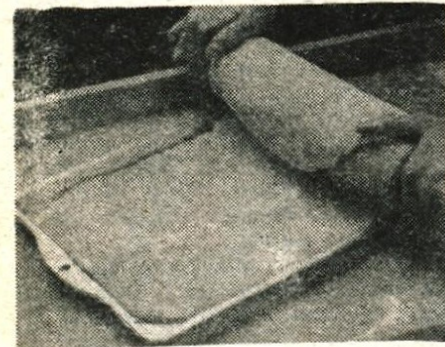
1 Moko presejemo v skledo, dodamo sladkor in mehko maslo ter vse skupaj zgnetemo v testo. Dve uri pustimo testo stati na hladnem.

2 Jabolka olupimo, očistimo, naribamo na krljce in jih položimo v limonin sok.

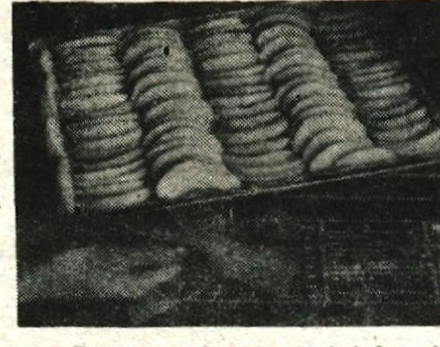
3 Lešnike na drobno zmeljemo in jim dodamo cimet, vanilin sladkor, naribano lupino limone in zmlete nageljnove žbice.

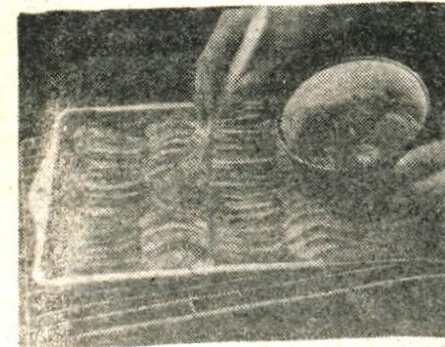
4 Testo oblikujemo v pravokotnik in ga položimo na pekač, ki smo ga prej namastili.

5 Testo z vilicami večkrat prebodemo, potresemo z lešniki in vsemi dodatki, povrhu pa jih obložimo z jabolki.

6 Pečemo pri 200 stopinjah približno 35 minut. Vendar, pečica mora biti prej ogreta.

7 Ko je zavitek pečen, ga, dokler je še topel, namažemo s pogreto marelično marmelado.

8 Tisti vinjak, ki smo ga omenili v začetku, uporabimo za flamiranje. Segrejemo ga v zajemalki ali ponvici, prižgemo in prelijemo čez rezino. Enkratno je!

Pregovor

Če si se napotil proti cilju in se med potjo začel ustavljati, da bi kamenjal vsakega psa, ki laja na tebe, ne boš do cilja nikdar došel. Dostojevski

Ta mesec na vrtu

Kolerabico, ko jo nameravamo spraviti za zimo, moramo pobrati z vrta, preden nastopijo nočne pozebe. Pri tem odstranimo vse liste razen najmanjših, komaj nakazanih. Kocene porežemo tako, da ostane samo kratek štrcelj. Zdaj lahko kolerabo zazimimo v zasipnici ali pa shranimo tudi v kleti, vendar jo moramo z nepoškodovanimi koreninami in celim kocenom zakopati v peščeno zemljo ali vlažen pesek.

Podzemsko kolerabo ali kavlo pustimo v zemlji kolikor dalj časa je mogoče, toda močnejšega mraza vseeno ne prenese. Ko kavlo spravljamo, je ne smemo poškodovati, ker potem rada gnije. Ščavje porežemo za prst visoko. Spravljamo jo le v suhem vremenu, ker mokra kavla hitreje gnije. Najbolje se drži v zasipnici na prostem. Manjše količine lahko shranimo tudi v kleti, če je dovolj mrzla, sicer kavla požene in je neuporabna za prehrano.

Zasipnice za kavlo ne smejo biti pregloboke, vendar pa zavarovane proti mišim. Za zasipnico odstranimo zemljo le za 10 do 15 cm globok jašek; tega obložimo z gosto žično mrežo, da glodalci ne morejo blizu. Podzemno kolerabo naložimo v kup, ki se v vrhu strehašo končuje. Prekrijemo ga s plastjo slame, potem pride na vrh še plast zemlje. Ta od začetka ne sme biti predebela in jo dodajamo šele po potrebi, ko pritiska mraz. Za zračenje zasipnice denemo na vrhu nekaj šopov slame.

V prvi polovici oktobra moramo saditi solato, ki smo jo sejali v začetku septembra. Pozneje presajene sadike se ne vrastejo dovolj in jih največkrat mraz tako močno poškoduje, da se posušijo ali zginejo. Če je nevarnost, da se zimska solata izsuši zaradi vetrovne lege, jo sadimo na dno 8 do 10 cm globokih širokih brazd. Vrste naj bodo med seboj oddaljene po 20 cm in tudi v vrstah naj bo med rastlinami enaka razdalja. Predvsem pa je važno, da solato sadimo le tako globoko, kot so rastle sadike med presajenjem.

Zadnje dni oktobra izkopljemo hren in korenike vložimo v kleti v vlažen pesek. Hren je sicer za mraz popolnoma neobčutljiv, toda iz

zmrzle zemlje ga ne moremo izkopsati, v kleti je pa vsak čas na voljo. Pri izkopavanju pazljivo poborimo vse drobnejše korenine, da ne bi naslednje leto na gosto pognojeno tako postal hren celo nadležno vel.

Čeprav črni koren tudi v zimski zimi ne zmrzne, ne odlašamo predolgo s spravilom. Črni koren spravljamo proti koncu oktobra, kajti s sprotnim izkopavanjem nam mo velike težave, brž ko se zamrzne. Zamrznitev lahko preprečimo, če gredo s črnim korenom in bližnjo okolico pokrijemo debelo varovalno odejo. Za to uporabimo preperel hlevski šoto ali listje. V ostrih zimah biti odeja vsaj 30 cm debela.

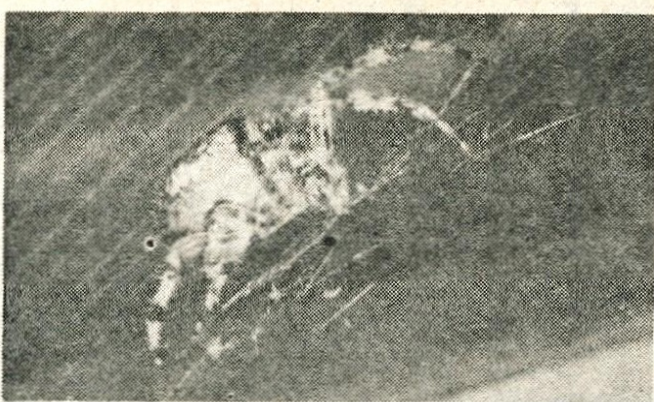
Gomoljna zelena ne pravi rasti pred oktobrom, vendar jo moramo pospraviti pred hujšimi mrazom. Ker gledajo gomolji preveč zemlje, jih lahko poškoduje zmrzal in bližnjo okolico pokrijemo debelo varovalno odejo. Za to uporabimo preperel hlevski šoto ali listje. V ostrih zimah biti odeja vsaj 30 cm debela.

Ko spravljamo zeleno, ne smemo poškodovati niti gomoljev, srčnih listov. Vilasta lopata je za delo najprimernejše orodje. Z njim povzdignemo iz zemlje vsako posamejno in otresemo zemljo.

Izkopano zeleno moramo pripraviti za vzimljenje. Listov smemo porezati, temveč jih ne odstranimo, razen najmanjših sredini. Korenine prirežemo z nožem na dolžino nekaj centimetrov pod gomoljem.

Gomolje zelene lahko spravljamo za zimo v hladni kleti, v zaprti kleti ali pa tudi v zasipu na prostem. V kleti vložimo gomolje v vlažen pesek, da jih ne izsuši. Če so gomolji preveč veliki, jih lahko razdelimo na dva dela. V vrstah naj bo med gomolji s prostora dovolj, da jih lahko prebrskamo. Delamo tudi v zasipu ali v vrtni zemlji. Varovalna plast naj bo debela vsaj 20 cm. Šota naj bo debela suha; prekrijemo jo s plastično folijo ali strešno lepilno da bo ostala suha tudi pozneje.

Brez ko na jesen dozori kostanj, po mestu zrastejo leseni kostanji z ves čas tlečo žerjavico in mamljivo vonj vabi k skupni. Kostanji, pečeni na žerjavici, ponujajo slasten predjed predvsem ob hladnih večerih, ko ogrejejo dlani. Čeprav vrečka ni več polna okroglega, debelega kostanja, ampak povsem običajnega kostanja iz domačih gmajn, in čeprav je v njej za 10 dinarjev le eno kosček kostanja, marsikdo rad poseže po njej. Tudi bolj varčnim, ki si tega sadeža povsem zastojajo v bližnjem gozdu, pa poleg dobre večerje obeta prijeten jesenski sprehod. (dž) — Foto: I. Kokalj

Tegale malce nenavadnega domačega ljubljénčka so odkrili na podstrešju, ko so raztovarjali zaloge steklene volne. Pajek z iztegnjenimi nogami meri skoraj šest centimetrov in bi razveselil marsikaterega ljubitelja malih živali, saj je za običajne pajčevine v kotu stanovanj pravi orjak. Živalca bo zdaj nekaj časa životarla v vžigalčni škatlici, dokler ji narava ne nameni bridkega konca. Potem pa jo brčkone čaka častno mesto med zlahtnimi primerki na žamet ali pa dekorativna vloga obeska za ključ. ujetega v steklo. — Foto: I. Kokalj

Črtomir Zorec

POGOVORI O TRŽIČU, NJEGOVH KRAJIH IN LJUDEH

(17. zapis)

Bil sem že nekajkrat v Gozdu, osamljeni zagorski vasi v pobočju Kriške gore pri Trziču. Prvikrat sem bil v Gozdu v letih pred vdorom okupatorja. Takrat sem prišel v vasico po poti iz Gorič prek Svarja in čez gozdnat rob, ki na južni strani meji na terasasto jaso. Le-ta je priobila v davni prvi stalne prebivalce. Saj je vse nekako prav: vode je dovolj, včasih preveč, tudi nekaj ravnic z dobro prstjo za polja in dovolj prisojnih bregov za travnike in pašnike. Pa še prijazna Kriška gora s svojimi senožetmi in obrambo proti prehudim severnim vetrovom. Vaščanov je bilo malo videti. Ali so bili na planini, ali pri delu v gozdovih, nekateri že tedaj tudi ob zaslužku v tržiških tovarnah, a zelo redki. Bil je pač poletni julij, nedeljskih turistov nobenih, pravih tujcev še manj. Skratka, idila tihe, od sveta odmaknjene gorske vasi. Bil sem tudi nekako slovesnejše nastrojen — saj sem prihajal v Gozd naravnost iz Svarja. Za Svarje pa sem že vedel, da je že po imenu povezano s staroslovansko preteklostjo. Svarje, Svarun... Seveda na Svarjah takrat še ni bilo nobenih počitniških hišic (po novem, a napačno: o »vikendih«), le kmet z domačim imenom Svaršek, je kraljeval nad zeleno planjavo in svojo samotno posestjo v zavjetju pod bregom.

V drugo sem spet bil v Gozdu že po osvoboditvi. Zdalj pa sem doživljal ranjeno vas, med okupacijo požgano in izmučeno, s prebivalci, ki so preživeli izgnanstvo v daljni tujini.

Nehote mi je prišla v misel zavest, da je v vsej obširni Češkoslovaški, v vojni pogorela ena sama vas — Lidiče. Pri nas pa je izginilo v ognju mnogo, premnogo vasi in vasic in zaselkov. V naglici niti vseh naštetih ne morem. Pomislím le na Gozd, na Kokro, na Radovno, na Jamnik, na Dražgoše, Rašico, Solčavo, Bojanjo vas, Babno polico, in še na celo vrsto drugih krajev, ki sta jih požgala nemški in laški okupator ali pa njuni zločinski hlapci.

PARTIZANSKA POSTOJANKA

Tako bi lahko rekli vasi Gozd kajti za narodnoosvobodilni boj je bila lega vasi kar najbolj pravišnja. Odmaknjena, a ne preveč. Obdana z gozdovi, dohodi v vas pregledni, prebivalci pa naklonjeni.

Dne 6. oktobra 1944 se je v Gozdu utaboril 2. bataljon Kokrškega odreda. Po svojih kurirjih so partizani kaj brž zvedeli, da jih Nemci iz postojanke v Križah nameravajo napasti. Partizani so postavili zasedo v spodnjem koncu vasi, to je na zahodni strani. Partizanski napad je uspel in Nemci so se s svojimi ranjenci morali vrniti v dolino, v Križe. Razkačeni sovrazniki je že drugega dne spet napadel — to pot že okrepljen z domobranci iz kriške postojanke. Napadli so z več strani, prišli so tudi čez Trstenik in čez Povlje ter obkolili partizansko četišo. Le-ta je boj sprejela in se prebila skozi sovražni obroč. Padel je v junaškem boju le komandant 2. bataljona Slavko Dobre-Karlo.

Na mestu, kjer je hrabri borec padel, stoji danes skalnat pomnik z vzdano črno marmorno ploščo, ki ima vklesano besedilo:

Za svedbo je padel v borbi z okupatorjem Dobre Slavko-Karlo, komandant II. bataljona Kokrškega odreda, 7. X. 1944.

Ni pa prav, da je pomnik postavljen pod potjo in še ga krije nova stavba počitniške hišice. Vsekakor bodo tržiški tovariši iz ZB gotovo poskrbeli za prestavitev obeležja nad pot, da bo bolj vidno.

Tudi po usodnem 7. oktobru 1944, ko so Nemci in domobranci uspeli vdreti v vas ter jo upepeliti, svobodoljubni duh Gozda ni ugasnil. Vaščane je okupator sicer odgnal v ujetništvo, a del njih pa je že prej našel pot v partizanske vrste. Ti in partizanske edinice, ki so se poslej zadrževale v Gozdu ali pa v okolici, so zvesto bdeli nad vasjo v trdni veri, da bo slejkoprej, vsekakor pa po osvoboditvi spet zrastle iz pepela; ljudje, vsaj del njih, pa se bodo vrnili in obnovili svoje domove. Ta vera je po letu 1945 zares vdihnila v Gozd novo življenje.

Gozd sam, kar ga je še ostalo, je ostal do konca vojne varno partizansko zatočišče in torišče mnogih ilegalnih dejavnosti. V bunkerjih nad vasjo, že v pobočju Kriške gore, so se zadrževali politični delavci, tu je bil sedež Okrožnega komiteja SKOJ za kranjsko okrožje, sedež Okrajnega odbora OF, ZSM idr. — Vse leto 1944 je na pobočju Kriške gore delovala kurirska postaja G 19. Doživeti pa je morala ob koncu leta pravo tragedijo: Nemci so tri kurirje ubili, enega hudo ranili, štiri pa ujeli. Poslej relejna postaja ni bila več obnovljena.

POMNIKI NOB

Na križišču poti sredi Gozda je v sklanat sklop vdolana spominska plošča z besedilom:

7. oktobra 1944 se je Kokrški odred v tej vasi boril z okupatorjem in belogardisti. Iz maščevanja je okupator preganjal vaščane, vas požgal.

Na hiši, ki nosi tablico s števil. 3 je vzdana spominska plošča z besedilom v srbohrvaščini:

Na ovome mestu 7. VII. 1941 formirana je prva partizanska četa kranjskega okraja. Oficiri i podoficiri, frontovci garnizona Križe, podišu u znak sećanja na pale drugove ovu spomen ploču kao znak večite zahvalnosti onima, koji su postavili temelj naše armije. — 22. XII. 1946.

Spominsko obeležje na poti iz Gozda proti Križam pove, da so Nemci tu požgali hišo in ustrelili domačinko Katarino Šebat dne 13. julija 1944.

Ker bom o Gozdu še pisal, naj v ta odstavek vrinem le še predlog, da bi veljalo Gojžanom v znak hvaležnosti, za žrtve med vojno, napraviti boljše cesto iz Križev do vasi, saj je daljave le za bore 4 kilometre, morda celo manj. Ravnske vasi, ki v NOB niso toliko žrtvovali, so že vse v asfaltu, celo poti na dvorišča — v Gozd pa vodi ozka stara cesta, ovinkasta in strma, ki pa je že ena sama suha hudourniška struga...

Na izlet z Glasom

Tu je še zadnja skupina naročnikov, ki bodo potovali z nami v soboto, 17. oktobra v revirje na ogled rudnika in dalje v Krško na ogled »nuklearke« pa v Kostanjevico in še kam.

Tokrat je žrebala naročnica Šilar Jožica, Tomšičeva 15, Kranj

1. Ulčar Jože, Fortuna 126, Gorje
2. Traven Franciška, Vodice 12
3. Faganel Rado, Poljšica 18, Podnart
4. Godnič Ivan, Pivka 25, Naklo
5. Kogovšek Stanko, Sovra 1, Žiri
6. Čermelj Roman, Gozd 1, Trzič
7. Polak Stane, Mestni trg 22, Škofja Loka
8. Gartner Franc, Rudno 33, Železniki
9. Lavtar Anton, Šutna 77, Zabnica
10. Fajfar Janez, Kovin. galanterija, Sorica

O programu izleta bomo v prihodnji številki še pisali. Za vas, ki ste bili izžrebani, pa je važno, da pridete na zborni mesto ob 7. uri pred hotel Creino v Kranju.

P. L.

Najstarejši Blejec je Franc Knaflič

Bled — Te dni praznuje visok življenjski jubilej, 95-letnico Franc Knaflič z Mlina na Bledu. Najstarejši Blejec je še vedno čil in zdrav in izvrstnega spomina.

Franc Knaflič je bil rojen na Selu pri Bledu v številni kmečki družini šestnajstih otrok. Oče je bil čevljar in je leta 1895 kupil Sokličev mlin na Mlinem, kamor so se preselili in kjer Franc živi še danes. Franc Knaflič je bil mizar-ski pomočnik, izučil se je na Koroškem in veliko let delal na južnem Tirolskem, vse dotlej, dokler ga niso poklicali v vojsko. Več kot štiri leta je preživel na frontah, petnajst mesecev je bil na ruski fronti ter na goriški. Še se spominja strašnih bitk, sam je bil spremljevalec vozov materiala na fronto. A srečno je preživel vojno in se vrnil na Bled, kjer je za 5 dinarjev dnevno spet delal od jutra do poznega večera. Leta 1925 je odkupil mlin in delal po okoliških krajih vse do upokojitve. Franc Knaflič je imel osem otrok, žena je umrla pred tridesetimi leti in odtlej kot vdovec živi pri hčerki.

Franc Knaflič ima 28 pravnikov, ki ga večkrat obiščejo. Pravi, da živi zelo dobro, tako kot še nikoli, saj je bil v mladih letih vedno navajen trdega dela in skromne hrane in obleke. Zdrav je, in če je zdravje pri hiši, potem je tudi življenje v jeseni življenja lepo.

D. Sedej

menda krajevna skupnost, a naj te to ne moti. Hišico boš nato mirno popravil in zraven dogradil še barako za priročno garažo. Vse to boš lahko nagravil po svoji lastni zamisli in brez vseh zapletov in težav na ustreznih uradih v Radovljici. Spoznal boš, cenjeni Bodičar, da boš s tem prihranil veliko živcev, pa tudi za ozimnico ti bo ostalo dosti več. Naj te ne moti, če boš črnograditelj, saj ne boš edini.

In ne bodi v strahu za bodice, nihče ti jih ne bo polomil.

Če je to res — in najbrž je — potem se mi vse skupaj zdi silno čudno. Če že občina tako neusmiljeno in dosledno preganja, denimo, črnograditelja čolnarne v Bohinju, zakaj za vruga se ne spravi tudi v Kamno gorico? Doslednost je sicer lepa čednost, a naj bo res vsepovsod in v vseh krajevnih skupnostih.

cimo s člankom o problematiki katerekoli krajevnih skupnosti na Gorenjskem. Zame je to navadna »traparija«. Menda ne živimo v srednjem veku? Kaže, da nekateri še danes verjamejo v razne čire-čare, v čarovnice in sanjske bukke.

Mislím, da si Glas s tem člankom ni pridobil posebnega ugleda. Pa brez zamere, če vsega ne verjamem. Še najmanj pa to, da pri Martinovcu vrtijo mizo.

Janko Kalan, Sovodenj

ČRNOGRADITELJI

Takole milo, a vendarle nedvoumno piše o domnevnem črnograditelju krajan Kamne gorice:

»Dočkali smo pust in hladen jesenski čas. Če se boš, dragi Jelek, mučil z uprašanjem glede svojega zimovanja, se lahko podaš v Kamno gorico. Tu boš dobil hišico. Zemljišče nad njo si boš lahko razširil na kaj preprosto način. Zgradil boš namreč nekaj žive meje, pa bo tvoje. Pravi lastnik zemlje je

VAŠA PISMA

ČIRE-ČARE NE VERJAMEM!

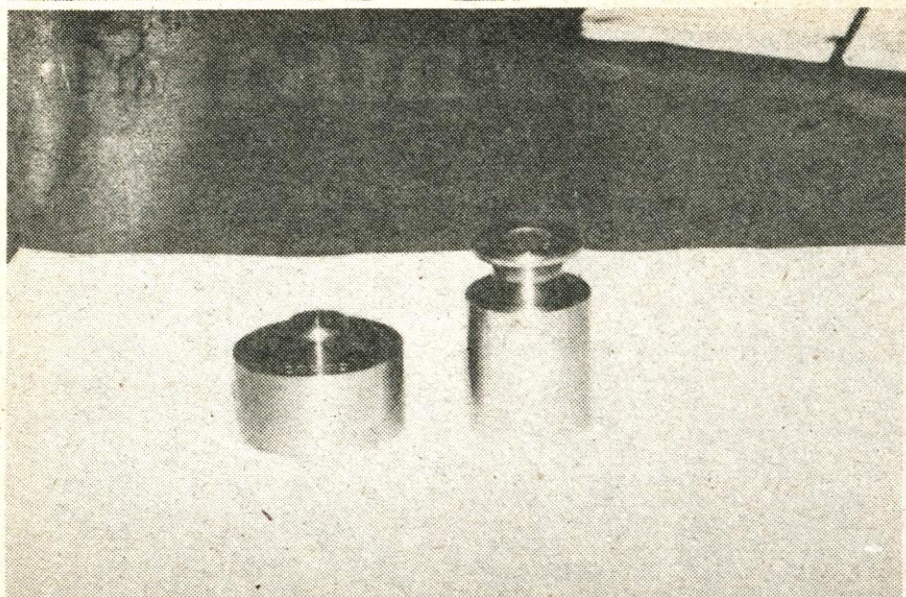
Rad prebiram Glas, ker pri-
mams marsikaj zanimivega. Pred
kratnim (Glas, 25. septem-
bra, na 10. strani) sem prebral
članek o vrtenju pokrova
Martinovcu mize pri Martinovcu v
Sovodnju. Sprašujem se, ali res
morete mogli tega prostora zapol-
niti z drugačnim besedilom, re-

OBVESČEVALEC VUČKO 10

Jelo Peternelj

Nove uteži imajo tudi drugačno »evropsko« obliko. So višje in vitkejšje.

Niso še tako daleč časi, ko so na deželi znali izračunati težo prašiča ali vola, če so ga s prednjimi nogami pomerili v colah. Tudi pedi so se rade vnesle v račune in centi tudi. Vendar so potem dolgo veljale mere v centimetrih in metrih, teža v kilogramih. Letos naj bi v skladu z mednarodnimi pravili začeli uporabljati nekatere nove merske enote, vendar o njih izredno malo vemo. Še vreme na TV ponovno napovedujejo po starem: temperatura zraka je spet v stopinjah in zračni tlak v milibarih. Naj bo kakorkoli že, čeprav bi bilo »uradno« povsod po novem, bi najbrž ljudje še vedno merili in tehtali le po starem. Kako je stara navada železna sraka, kažejo dinarji. Že poldrugo desetletje je minilo, kar smo dinarje nadomestili z novimi, stokrat več vrednimi,

oziroma sto starih dinarjev zamenjali za novi dinar, še vedno govorimo o milijonih, sto tisočih in dinarjih, čeprav so vsote dejansko stokrat manjše. Le tam, kjer jim je opravek z denarjem poklic, že nekaj časa dosledno uporabljajo le nove dinarje. Vendar je treba priznati, da sprememba merskih enot ni tako enostavna kot sprememba vrednosti dinarja. Potrebno je pripraviti nove merske enote in jih označiti z novimi oznakami, pri tem pa se starih ne da enostavno v enem dnevu vzeti iz uporabe. V železnikarski Tehnici že od spomladi sem intenzivno izdelujejo nove uteži. Osnova zanje je pravilnik o metroloških pogojih za uteži, ki je izšel 7. marca letos in je uteži, s katerimi bomo merili bodisi težo v trgovini

Ne dkg, ne dag, le gram

ali doma, bodisi v laboratoriju ali pri drugih natančnih meritvah, razdelil v razrede po točnosti. Tako so npr.: trgovinske uteži v razredu M2, precizne uteži so označene z oznako M1, uteži točnostnega razreda F1 in F2 so nekdanje analitične uteži in še razred E je, in je namenjen za kontrolo uteži in največjo stopnjo natančnosti. Pravilnik je tudi predpisal, da morajo biti uteži vseh točnosti razredov enake oblike, ločijo se le po oznakah na glavi. Dovoljena so tudi dva do trikrat manjša odstopanja od napisane teže, kot je bilo dovoljeno pri prejšnjih. Oblika pa je takšna, kot jo imajo vse evropske dežele.

Novost so tudi mere. Če smo prej poznali uteži v gramih, dekagramih in kilogramih, so sedaj na njih oznake le v gramih in kilogramih. Dekagramskih uteži ni več. V gramih so označene uteži do 500 g, od kilograma do 20 kilogramov, to so največje, pa v kilogramih. Odpravljena je oznaka v dagih, ki so jo na uteži pisali približno dve leti.

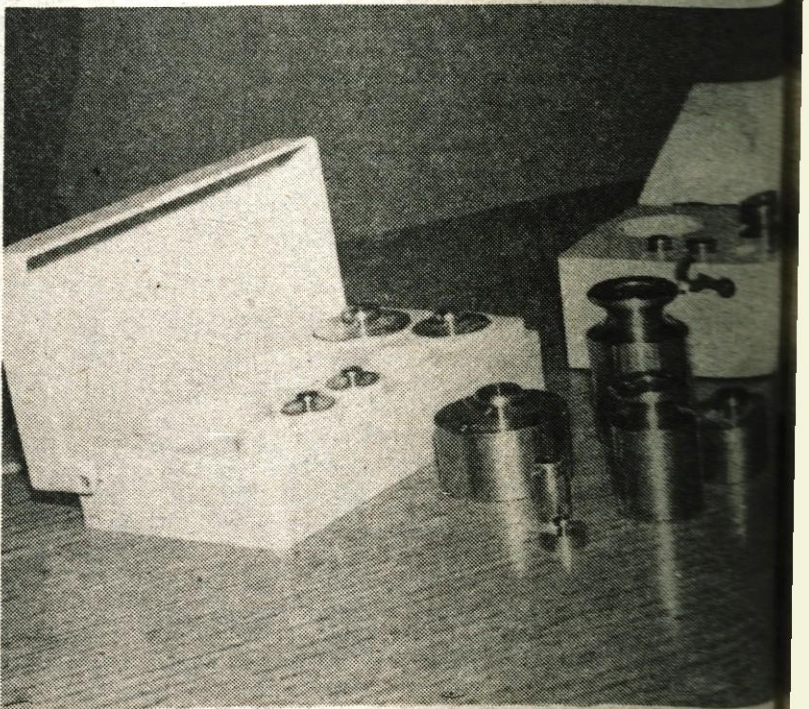
Prve pošiljke novih uteži so v Tehnici pravkar odposlali. Vendar pa bo stara oblika in s tem tehtanje tudi v dekagramih ali dagih dovoljeno še vse tja do konca leta 1988. Do tedaj bodo morale vse trgovine in drugi, ki uporabljajo tehtnice, preskrbeti za nove uteži. Teža pa se mora že sedaj pisati le v gramih in kilogramih.

Izdelava uteži je dokaj zahteven tehnološki postopek, saj mora biti narejena tako, da zagotavlja točnost in da ne pride do obrabe. Trgovinske uteži do teže 500 gramov izdelujejo iz medenine, kilogramske pa iz sive litene. Precizne uteži in to od grama do

20 kilogramov, kjer so lahko odstopanja le minimalna, v tretji ali četrti decimalni grama, izdelujejo iz medenine in niklja. Najnatančnejše uteži najbolj preciznih razredov pa iz nerjavečega jekla, ki ne sme biti magnetno. Letos bodo v Tehnici odposlali približno 10.000 garnitur novih uteži, prihodnje leto pa bodo naročila občutno večja. Stalna konferenca mest Jugoslavije je tudi predlagala, da bi znovi-

mi utežmi Tehnica niso ce v Jugoslaviji. Uteži torej so in bomo v trgovini namo kagramov naročili 100 in preden bo branje prodala 250 gramov preteklo še precej vode.

Tekst in sli L. Bogataj

Vse uteži so enake oblike, ločijo se po zapisih na glavi.

SREČANJE GORENJSKIH PESNIKOV IN PISATELJEV ZAČETNIKOV

Prijeten, bogat večer

Radovljčani so pripravili prijeten, bogat večer, lahko ocenimo letošnje srečanje pesnikov in pisateljev Gorenjake, tretje po vrsti. Kot skupno gorenjsko akcijo ga je priredila Zveza kulturnih organizacij Radovljica. Šivčeva hiša je bila nabito polna. Nudila je komorno vzdušje igralcev

Boris Pintar je letošnje poletje s prijatelji prepotoval Evropo. Izpod njegovega peresa je nastal Potopis skozi ljudi, po resničnih dogodkih je v dvogovorih popisal življenje, ki ga je doživel. Poleg dokumentarnosti njegov potopis odlikuje literarna spretnost. Zgodba Hašišarji je njegovo doživetje amsterdamskega trga.

Hašišarji

— Hašiš? — Hašiš? — Hašiš? ... Amsterdamski trg. Prodajalcev hašiša se kar tare. Vsi so črnopoliti. Belci ne prodajajo po cestah. Sediva na stopnicah med prodajalci hašiša in se pogovarjajo z dvema Nizozemcem. »Vidva sta iz Jugoslavije? Bil sem že tam. Lepa dežela. Potoval sem v Turčijo. — Znam celo nekaj vaših besed: picka materna, kurac ... Kaj to pomeni?« Razloživa mu, on pa se smeji. »Sta kupila hašiš?« »Ne.« »Tukaj ni vredno kupovati. Sam drek. Mogoče ti pokaže dobrega, a prodaja slabega — vse skupaj pa je sam drek. Dober hašiš lahko dobimo v kakšnem baru. Pri nas na vasi kadimo čisti hašiš. Dobimo ga na sigurnem mestu. — Ali se tudi v Jugoslaviji kadi hašiš?« »Tudi. Vendar ne toliko kot pri vas. In tudi prodajajo ga ne takole po cestah. Prodajanje in uživanje hašiša je kaznivo. Preprodajanje kaznujejo huje kot uživanje.« »V drugih mestih ni tolikšne svobode kot v Amsterdamu. Belci prodajajo hašiš po lokalih in manj opaznejših mestih. Ti, ki prodajajo po cestah, imajo slabo robo. — Sta že kadila hašiš?« »Ne.« »Nikoli?« »Tisti, ki v glavnem govori, je brezposeln. Končal je srednjo šolo, sedaj pa ima državno podporo za brezposelne.« »Dobiš veliko denarja?« »Toliko, da lahko živim.« »Potem se pogovarjamo o služenju vojaškega roka.« »Kaj se zgodi, če kdo v Jugoslaviji noče iti v vojsko?« »Vsi fantje moramo v vojsko, razen, če je kdo zdravstveno opravičen.« »In če kdo noče iti?« »Ne poznam nikogar, da ne bi hotel iti. Če pa noče iti, pa je kaznovan po kazenskem pravilniku. Ne vem, kakšne so kazni.« »Pri nas ti ni treba služiti vojaškega roka, če si tretji sin v družini. In če bi rekel: »Nočem se učiti, kako ubijati ljudi?« mi tudi ne bi bilo treba v vojsko.« »Boš ti šel k vojakom?« »Moral bi že iti. Poslali so mi poziv, pa nisem šel. Sedaj hodijo pome na dom, pa me ni doma. Ko me bodo našli doma, bom šel z njimi.« »Še tisti trenutke?« »Da.« »Boš kaznovan?« »Ne. Lahko rečem, da nisem dobil pisma. — Zdajle imava avtobus. Zdravo!« »Zdravo!«

Linhartovega odra, ki so tolmačili prispevke, S flautami so njihov nastop popestrili otroci iz glasbene šole.

Letošnja ustvarjalna bera je bogata in pisana. Kar dvanajst avtorjev je poslalo prispevke, vsi so se večera tudi udeležili. Največ smo slišali pesmi, od subtilno lirčnih do udarno angažiranih, med njimi drobne zgodbe, celo kritične ocene. Žirija v sestavi Berta Golob, Niko Rupel in Miha Mohor je sestavila spored literarnega večera, končno besedo pa je izrekla tudi o gorenjski udeležbi na osrednjem slovenskem srečanju v Gradišču v Slovenskih gorah. Trije bodo potovali tja: Miroslava Škerl-Ozmeč, Darja Teran in Boris Pintar, katerih prispevke vam predstavljamo.

Skratka, zapišemo lahko kopico pohval o letošnjem srečanju. S toliko večjim veseljem, ker se še spomnimo lanskega na Jesenicah, ki je zapustil grenak priokus prazne dvorane. Letošnje je torej izzvenelo v polno. Lahko verjamemo celo besedah prirediteljev, da bi bilo prispevkov še več, če jih avtorji ne bi pošiljali v Ljubljano, temveč bi natečaj razpisali po pokrajinah.

Pomudimo se še malce dlje pri avtorjih. Kar dvanajst jih je letos poslalo svoje literarne prvence in Gorenjska se bo letos dobro odrezala, saj še na nobenem področnem srečanju niso našli toliko avtorjev. JOŽA ČOP z Broda pri Bohinjski Bistrici, 58-letni upokojeni elektrotehnik, je poslal zajeten šop klaf-tarskih pesmi in dve kritični oceni, ki zadevata Arhitekturo slovenskega kozolca Marjana Mušiča in Veliko planino Antona Cevca.

MILKA VALENTA, 48-letna administratorka iz Kranja, se v svojih pesmih na bodičarski način loteva vsakdanjih dogodkov in slišali smo njeno pesem Čakanje v ambulantah.

MATEJA GRILJC, 18-letna dijakinja iz Kamnika je poslala zgodbo o Ciganu in Potepuhu.

BOJANA GRADIŠAR, 16-letna dijakinja iz Križev, išče svojo pot skozi pretanjena razpoloženja lirčne proze.

BREDA BELEHAR, 25-letna administratorka v zdravstvenem domu v Senčurju, prav tako ubira tenke strune lirčnih pesmi.

MONIKA GRILC, 19-letna študentka geodezije iz Zapuž tke svoje pesmi iz razmišljanj o lastnem doživljajskem svetu.

FRANC KOPAC, 29-letni kovinarski tehnik iz Dobračeva pri Zireh se je predstavil s pesniškim ciklusom Ohrabren, s katerim kljub nekaterim grenkim izkušnjam izpričuje življenjski optimizem.

BRANE GROHAR, 27-letni programer z Bleda svojo poezijo napaja

s spoznanji tihih razmišljajočih trenutkov.

JANEZ JELENC, 19-letni strojni tehnik iz Virmas pri Škofji Loki razgrinja v svojih pesmih vizijo in doživetje sedanjega, nemalokrat brezdušnega, stehiziranega, razčlovečenega sveta.

MIROSLAVA ŠKERL-OZMEČ, 50-letna upokojenka iz Begunj je v svoje pesmi vkljenila bogate izkušnje življenja, zaznamovane s skepsko zrelosti.

UMIRANJE IN ROJEVANJE

Prekleta zemlja,
prekleti kamen,
z rokami ga ne zdrobim,
z zobmi ga ne prebijem,
ob njem si razbijem glavo,
krvavo,
rešitve pa ni.
Mračne ptice oblačov
bežijo mimo ognja strasti.

Roke postale so zemlja in kamen,
telo rojeva rubine krvi
in motne bisere znoja.
Zaman vse — s prstjo se spoji.

Le za hip, kot preblisk,
v svoji globini začutim
še kal, ki živi.
In vsa postala bom kamen
in prst
— da le živi.

Darja Teran se je na srečanju v Gradišču uvrstila s pesmico Umiranje in rojevanje. Povedala nam je, da je zanjo počasi iskala besede, nazadnje je napisala naslov. Darjine pesmi so bile doslej nekaj čisto njenega, saj jih je prvič predstavila javnosti. Že deset let z njimi polni zvezek.

DARJA TERAN, 34-letna dentka iz Kranja, je v vtakala doživljanje mlade ženske današnjih dni.

BORIS PINTAR, 17-letni Poljan je poslal prispelnejših literarnih vrst, scenarijev za stripe do glede na izrazito preseg življenja in spoznanj št. stnikov zagotovo najmanj iz njegovega Potopisa smo slišali odlomka Noršarji.

Dve pesmi Miroslava Ozmeč smo slišali v večeru: Vrvež in V katem. Predstavljamo, ki je nastal na poti k Dobrih pet let se Miroslava doživljanje življenja poezijo. Tako se lahko dejala na kratko.

VRVEŽ

Zdravstveni
lekarna
kopališče
tam ob Savi
in pokopališče

Sredi gugaln
vrišč otrok
park obelisk
tleskanje noč

Trgovina na
postaja na
sredi jaz
pred mano
za mano ljud
hitro prehit
počasi prepo
vsak si utro
kod te
kje.
kam, kod.

Banja Luka, Bitola, Zemun, Osijek, Kranj in Herceg novi — mesta iz petih republik naše skupnosti, mesta, ki so se povezala in imajo prijateljske stike že vrsto let na različnih področjih: gospodarskih in družbenih. V okviru razvijanja najrazličnejših oblik sodelovanja je bilo prvi in drugi dan oktobra v Bitoli srečanje predstavnikov sredstev obveščanja. Namen: spoznavanje in seznanjanje z osnovnimi značilnostmi in posebnostmi razvoja posameznih mest oziroma občin.

MESTO KONZULATOV, HITER VSESTRANSKI RAZVOJ...

Zal je bilo premalo časa, da bi se lahko seznanili z najrazličnejšimi zanimivostmi. (Kljub najhitrejšim zvezam se je namreč izkazalo, da je Kranj vendarle čisto na drugem koncu Jugoslavije.) Bitola je namreč na robu jugoslovanako-grške meje; le 13 kilometrov stran. Vendar tudi takšne daljave ne morejo biti ovira, in dogovorili smo se, da bomo tudi na področju informiranja v prihodnje sodelovali pri vsestranskem sodelovanju.

Bitola je imela v zgodovini bogat in buren razvoj. Na začetku tega stoletja je imela okrog 100 tisoč prebivalcev in je bila trgovski ter obrtni center. Bilo je to mesto konzulatov in administrativno središče pred Balkansko vojno. Med prvo in drugo svetovno vojno je prišlo do precejšnjega razslojevanja. Po končani II. svetovni vojni in osvoboditvi so morali začeti tako rekoč iz nič. Najprej so zgradili tovarno usnja in hladilnikov ter modernizirali nekdanjo tekstilno industrijo. Takrat je imela Bitola blizu 40.000 prebivalcev. Lotili so se melioracij in pridobivanja novih kmetijskih zemljišč; izsušili so 55.000 hektarov zemlje, ki je bilo nekdanj občasno oziroma stalno pod vodo. Danes so tukaj vinogradi, obširne površine sadnih nasadov, paprike in sladkorne pese.

Osrednje področje, v katerem je Bitola, se imenuje Pelagonija. To je področje, ki ima

dosti padavin, vendar zaradi neenakomernosti zdaj urejajo namakalne naprave. Prav zdaj urejajo 20.000 hektarov zemljišča za obdelavo. Bitoli in okolju danes primanjkuje industrijske in pitne vode. Okoliško hribovje so dobesedno prerezali zaradi namakalnih naprav. Menijo, da bodo tako trikrat povečali hektarski donos in hkrati rešili vprašanje pomanjkanja pitne vode. Vložek ni majhen, saj znaša 3,6 milijarde dinarjev.

Pridobivanje hrane je drugo področje, s katerim se srečujejo v tem delu Jugoslavije. Sadjarstvo in povrtine jim niso neznan; tudi podjetja imajo, ki proizvede predelujejo in oskrbujejo širši trg. Zal, ugotavljajo, da je na področju oskrbe in medrepubliške izmenjave še vedno premalo sodelovanja. Ne zgolj (deklarirano) prijateljstvo mest, marveč vsestransko sodelovanje na najrazličnejših področjih bi bilo treba uresničevati. Ustavnih in zakonskih ovir na tem področju ni. Prav zato so recimo smešne primerjave, da je v Bitoli kilogram paprike po 10 dinarjev, v Kranju pa po 30; ali paradižnik v Bitoli po 1,50 dinarja, v Kranju pa po 20 do 30 dinarjev.

Bitola — mesto prijatelj

Kaže, da tudi drugo medsebojno sodelovanje in povezovanje, ki zadeva industrijo, ni takšno, kot bi lahko bilo. V Bitoli je eno največjih trgovskih podjetij podjetje Javor. Ima podobno dejavnost kot Merkur Kranj. Med obema podjetjema sicer obstoja določeno sodelovanje (ali bolj poznavanje). Možnosti pa so še velike.

Neprijetna je bila pripomba predstavnikov občinske skupščine in podjetja Javor, da je Iskra Kranj sicer prisotna v Bitoli, žal pa že lep čas čakajo na realizacijo računalniškega postrojenja; največ težav pa imajo zaradi električnih števecv.

PERSPEKTIVA: ENERGIJA

»Za zdaj imamo največ težav zaradi energije,« pravi predsednik izvršnega sveta skupščine občine Bitola Stevo Bojadžijev. »Nafto nimamo, vendar imamo premog. Odločili smo se za gradnjo dveh termocentral z močjo 210 megavatov in v načrtu imamo še dve takšni termoelektrarni. Odkrili smo nove kope (površinske in globinske) lignita, ki nam to omogočajo.

Zadovoljni smo, da smo glede stabilizacijskih ukrepov lani in letos dosegli zares lepe rezultate. Naš cilj je izvoz in zviševanje produktivnosti. Podjetja, ki so bila recimo še lani na kritični meji, letos dosegajo spodbudne rezultate; saj prenekatera (večja) pokrivajo razmerja izvoz : uvoz. Takšen cilj smo si zadali tudi v prihodnje; vendar pa bo nedvomno potrebno tudi poslovno sodelovanje širom naše skupnosti.

PRIJATELJSTVO

Bitola — mesto — občina — pokrajina — vsestransko odprto in predvsem prijateljsko. Stevilne so možnosti za poslovno sodelovanje. Nenazadnje je tudi takšen ožji pomen tovrstnega sodelovanja. Merkur — Javor, Iskra — razvoj računalniške obdelave podatkov v Bitoli, skupen nastop na zunanjem trgu (recimo Bitolateks in sorodna podjetja pri nas) in nenazadnje najrazličnejša srečanja na področju družbenih dejavnosti. Tudi glede tega bi se lahko srečali in izmenjali izkušnje.

Prijateljstvo med mesti prijatelji ni zapiranje v meje in okvire; pomeni vsestransko odprto sodelovanje doma in družno nastopanje povsod na vseh področjih — od gospodarskega do družbenega.

A. Z.

ŠTIRI DESETLETJA TOPNIŠKO-RAKETNIH ENOT Izurjenost, ki meji že na samostojnost

V sredo, 7. oktobra, je minilo štirideset let, ko so borci čačanskega in kragujevčanskega odreda s štirimi zaplenjenimi topovi napadli nemško letališče pri Kraljevu in porušili sovražnika, da ga je moral zapustiti. Ta dogodek je najtesneje povezan z nadaljnjim razvojem topniško-raketnih enot, ki predstavljajo danes okostnico naših oboroženih sil.

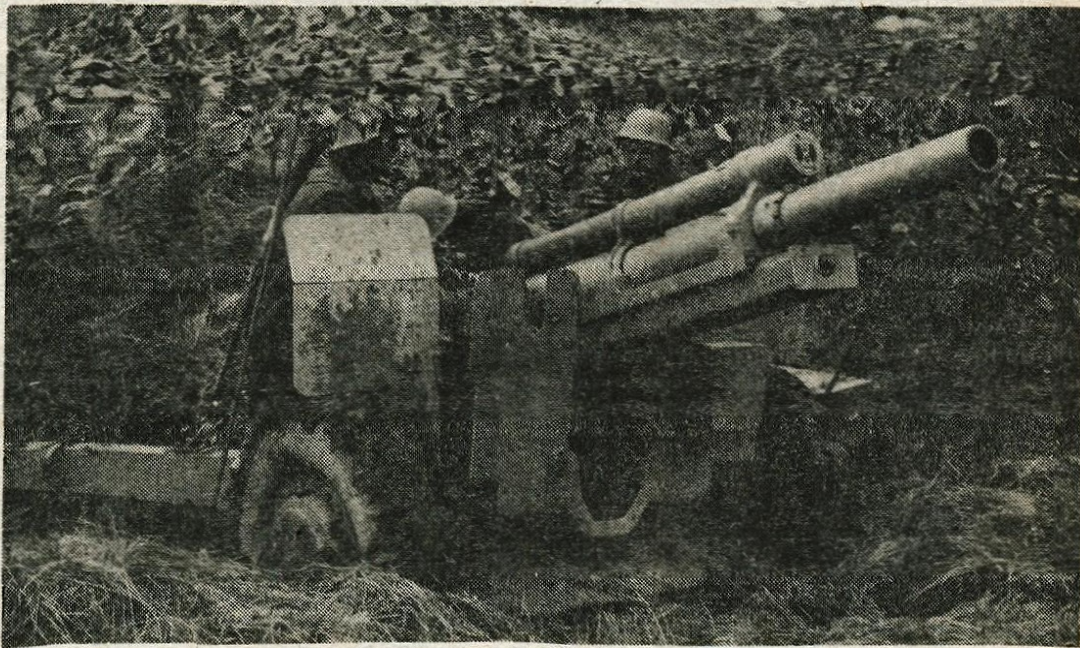
Bojna pot topničarjev je bila v razmejitvah partizanskega vojskovanja nekaj posebnega. Prva enota, ki je 7. oktobra 1941 izvedla tudi napad na nemško letališče, je bila ustanovljena že teden prej, ko je bil prvič razvojem topniškega gibanja. Leta 1942 so bila v državi že prva osvo-

bojena ozemlja, ki jih je bilo treba braniti tudi z močnejšim orožjem. S tem namenom so se ustanovljale večje topniške enote, ki pa so se močnejše opomogle šele po kapitulaciji Italije. Borci so se v kratkem času izurili za bojevanje z zaplenjenim italijanskim orožjem, čeprav je včasih zmanjkalo časa za usposabljanje. Zgodilo se je, da je sovražnik napadel preje, preden so partizani uspeli obvladati večšine in znanje iz topništva. Kalili so se v neposredni borbi, kjer pa ni odločala tehnika, temveč človek, srčen, zaveden in narodno ponosen. To so pripadniki topniških enot izkazovali povsod, med drugim tudi takrat, ko so s 450 topovi in minometi strli sovražnikov odpor sredi Trsta.

V sredo je bil njihov praznik. Praznik vseh mož in fantov, vojakov in starešin topniško-raketnih enot. Ob tem nam misli uidejo najprej v izjemen zgodovinski čas, spomnimo se tudi vseh tistih, ki so pod sovražnikovim morilskim strojem obležali za topovi, havbicami, minometi...

Današnje usposabljanje pripadnikov topniško-raketnih enot upošteva dvoje: tradicije narodnoosvobodilne vojne in posebnosti partizanskega vojskovanja ter sedanjost zasnovo splošnega ljudskega odpora. Njihova izurjenost meji domala na avtomatizem, na samostojnost. O tem smo se lahko prepričali tudi ob nedavnem obisku pri pripadnikih topniške enote starešine Miroslava Ilića. Odlične strelske sposobnosti, visoka bojna in moralna pripravljenost, tovarištvo in kolektivna in posamična odgovornost so glavne značilnosti enote, opremljene z najsodobnejšimi orožji in sredstvi.

C. Zaplotnik

Pripadniki topniške enote starešine Miroslava Ilića med usposabljanjem. — Foto: C. Z.

Natančnost je pomembna odlika »raketašev«. — Foto: C. Z.

Operator pri delu: raketa ne bo zgrešila cilja. — Foto: C. Z.

Pripravljeni na maraton

Škofjeloške novice

Avtorally na Bledu

Uspeh Zoretove in Turka

Oba naslova Savi

**Novo
iz Tržiča**

Triglav deveti

Jutri derbi

1875

RADIJSKI SPORED

SOBOTA, 10. OKT.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Pionirski tehnik - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Amaterski zbor pred mikrofonom - 10.55 Oddaja iz letošnjega tekmovalstva - 10.30 Panorama naše glasbe - 11.05 Započimo pesem - 11.20 Svetovna repertoar - 11.40 Započite z nami - 12.10 Godala v ritmu - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Veseli domači napevi - 13.00 Dnes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 Kulturna panorama - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Glasba z godbo - 18.30 Iz naše Glasbene mladine Slovenije - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Mladostovi - 19.55 Domovina je naš dom - 20.00 Sobotni zabavni večer - 21.00 Za prijetno razvedrilo - 21.30 Oddaja za naše izseljence - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Od tod do polnoči - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program
8.00 Sobotna na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Radi ste jih poznali - 13.35 Glasba iz Latinske Amerike - 14.00 Srečanja republik in pokrajin - 15.30 Hitri prati - 15.45 Miškin za Edvina Fliserja - 16.00 Naš podlistek - Tihomir Petrovič: Vonj po kruhu - 16.15 Lepe melodije - 16.40 Glasbeni casino - 17.40 Lahke glasbe slovenskih avtorjev - 18.00 Pol ure za glasbo - 18.35 Naši kraji in glasba - 18.50 Glasbena mednarodna - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 19.35 Mala nočna glasba - 20.05 V soboto obujamo spomine - 22.45 Zrcalo današnjosti - 22.55 Glasba za konec programa

Ringaraja - 8.40 Izberite pesmico - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Veliki revijski orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru - 13.00 Dnes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 V gosteh pri zborih jugoslovanskih radijskih postaj - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Na ljudski temo - 18.25 Zvočni signali - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansambli Viliha Petriča - 20.00 Kulturni globus - 20.10 Iz naše diskoteke - 21.05 Glasba velikana - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Popevke iz jugoslovanskih studiev - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Za ljubitelje jazza

Drugi program
8.00 Ponedeljek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Z evropskimi revijskimi in plesnimi orkestri - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Ponedeljkov križemkraj - 14.20 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu - 16.00 Svet in mi - 16.10 Španske popevke - 16.40 Od ena do pet - 17.40 Iz partitur orkestra »Jack Wolfe« - 17.55 Filmski zasuk - 18.00 Pesmi svobodnih oblik - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Jazz na II. programu - 20.30 Popularnih dvajset - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

TOREK, 13. OKT.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Iz glasbenih šol - Glasbena šola Kranj - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za... - 11.05 Z našimi opernimi umetniki - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Dnes smo izbrali - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Po domače - 13.00 Dnes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 V korak z mladimi - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.45 Glasbena medigra - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansambli Franca Puharja - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 20.30 S solisti in ansambli JRT - 21.05 Radijska igra - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Tipke in godala - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 S popevkami po Jugoslaviji - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program
8.00 Torek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Iz obdobja dixielanda - Papa bue's viking jazzband - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu z orkestrom Hugo Strasser - 16.00 Pet minut humorja - 16.05 Popevke italijanskih avtorjev - 16.40 Disco čez dan - 17.40 Iz partitur orkestru »Tony Manco« in »Helmut Zacharias« - 17.50 Ljudje med seboj - 18.00 Dnes vam izbrava - 18.40 Koncert v ritmu - 18.55

Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Torkov glasbeni magazin - 21.00 Misel in pesem - 21.45 Sodobna improvizirana glasba prelomnice - 10. del - 22.15 Rezervirano za country glasbo - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

SREDA, 14. OKT.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Pisan svet pravljic in zgodb - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za... - 11.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Veliki zabavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Ob izvirnih ljudske glasbene umetnosti - 13.00 Dnes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo... - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 »Loto vrtljak« - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Zborovska glasba v prostoru in času - 18.15 naš gost - 18.30 Radijsko tekmovanje mladih pianistov II. kategorije - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansambli Mihe Dovžana - 20.00 Poje vokalna skupina »Lamentabile consort« iz Švedske - 20.25 Iz komorne glasbe Igorja Stravinskega - 21.05 Giacomo Puccini: Odlomki iz opere »Dekle z zahoda« - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Jazz pred polnočjo - United jazz, Rock Ensemble - Modern jazz quartet Karlsruhe - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program
8.00 Sreda na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Z velikimi zabavnimi orkestri - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 YU - POP - scena - 14.30 Iz naših sporedov - 14.35 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu - 16.00 Tokovi nevrščenosti - 16.10 Pesmi Latinske Amerike - 16.40 Iz jugoslovanske produkcije zabavne glasbe - 17.40 Iz partitur zabavnega orkestra RTV Zagreb - 17.55 Vprašanja telesne kulture - 18.00 Z orkestri in solisti - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.30 Melodije po pošti - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

ČETRTEK, 15. OKT.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Mladina poje - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Znano melodije - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Od vasi do vasi - 13.00 Dnes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam - 14.05 Mehurčki - 14.20 Koncert za mlade poslušalce - 14.40 Jezikovni pogovori - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Vsa zemlja bo z nami zape... - 18.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 18.15 Mali koncert slovenskih interpretov - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansambli Jožeta Privška - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov - 21.05 Literarni večer - Podoba našega NOB - X. - 21.45 Lepe melodije - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Plesna glasba iz jugoslovanskih studiev - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program
8.00 Četrtek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Vedri zvoki - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Pet minut humorja - 14.05 Z vami in za vas - 15.30 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana - 16.00 Reportaža na kratko - 16.15 Francoske

popevke - 16.45 Jazz - klub - Ivan Julien big Band - Skip James - Oscar Petterson in Dizzy Gillespie - 17.40 Iz partitur revijskega orkestra »Willy Hoffmann« - 17.55 Mi in narava - 18.00 Popularna country glasba - 18.40 Koncert v ritmu - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 V živo... - 21.00 Zavrtite, uganite... - 22.00 S festivalov jazza - 22. Mednarodni festival jazza »Ljubljana-81« - 2. oddaja: Mwendo Dawa (prvi del) - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

PETEK, 16. OKT.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Glasbena pravljica - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.00 Poročila - Na današnji dan - 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalne godbe - 13.00 Dnes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 13.50 Človek in zdravje - 14.05 »Povabilo na ples« - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Napotki za turiste - 15.35 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Pojemo in godemo - 18.30 S knjižnega trga - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansambli Franja Zorka - 20.00 Uganite, pa vam zaigramo... - 21.05 Oddaja o morju in pomorskih - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Besede in zvoki iz logov domačih - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Petkov glasbeni mozaik - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program
8.00 Petek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Jazz v komornem studiu - Eugen Cicero Trio - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 Glasbena medigra - 15.45 Vroče - hladno - 17.40 Odmevi z gora - 18.00 Operetna glasba - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Top pops 20 - 21.30 Večerni radio - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

NAGRADNA KRIŽANKA

GLAS	PRVA SL. FILMSKA IGRALKA	TRAVA PRVE KOŠARJE	VRSTA BELEGA ALI RDEČE GA VINA	MORSKE ŽIVALI Z LUPINO (SK. IME)	POKRAJ V SAUD. ARAB. BLIŽ. OB ROČEJEM MORJU	KRATICA ATLANT. SKEGA PAKTA
PRESIVA-LEC NAŠE GA NAJ. POLOTOKA						
ODPRT BALKON, PLOŠČAD						
PRESIVA-LEC ANAMA						
ITALIJ. MOŠ. IME						
METALURŠ. GORIVO						
GLAS	SOD. SLOV. SLIKAR					
PIJACA IZ SADJA						
ATENSKI ZAKONODAJALEC						
NASPRO- TJE PLIME						
SPODR- SLJAJ, NAPAKA						
SESTAVIL: R. N.	PETER SEELERS					
JAPONSKA ISKALKA BISEROV	PESNIK KOVAČIČ					
REDOV- NICA						
LASTNOST TROH TELES						
PEVEC CARUSO						
VZKLIK NA BIKO- BORBAH						
KRALJEVIČ IZ MAHAB- HARATE						
ISAAC NEWTON						
IBSENOVA DRAMA						
TURSKO MESTO OB IZLIVU MARICE						
OZEMLJE, PODROČJE						
VRSTA ŽITARICE						
NEFRIT						
JADR. OTOK						
KIT ENO- ROZEC SAMOROG						
VOJAŠKA MOČ DRŽAVE						
VELIKA OS						
KRITIKA, PRESOJA						
ARGON						
VZPETINA, HRIB						
DREVESCE						
SIMON GREGORČIČ						
NOČNA PTICA						
STAROSLAV. PISALCA						
KRILLO RIMSKE KONJE- NICE						

Rešitev nagradne križanke z dne 2. oktobra: kalota, arakan, banana, arara, la, ina, ts, atanas, son, karavana, ato, imetek, til, varese, enare, ale, neda, ilo, aladin, tik, go, anis, št, oger, atika, ras, klokan, art, napera.

Prejeli smo 146 rešitev. Izbranih so bili: 1. nagrado (150 din) prejme Miha Kirbiš Kranj, C. 1. maja 16, 2. nagrado (120 din) prejme Miro Roblek, Bašelj 62, Predvor, 3. nagrado (100 din) prejme Marinka Bogataj, Grenc 8, Škofja Loka. Nagrade bomo poslali po pošti.

Rešitve pošljite do srede, 14. oktobra, do 10. ure, na naslov: Glas Kranj, Moše Pijadejeva 1, z oznako Nagradna križanka. 1. nagrada 150 dinarjev, 2. nagrada 120 din, 3. nagrada 100 din.

Za hitro, nemoteno poslovanje

Zadnjič, ko smo na tem mestu pisali o obrestovanju denarja na žiro računih po novem - 7,5 odstotka namesto 4 odstotkov - smo omenili tudi limitiran ček, ki naj bi se kako prav prišel obrtnikom in podobnim poslovnim ljudem, ki bi večje račune plačevali naravnost iz žiro računa.

Beseda »limitiran« se sprva zdi za uho malce komplicirana. Pa ne bo več, takoj ko vam ta način plačevanja malce podrobneje ob- razložimo. Če gre za plačilo večjih vsot, ki pri obrtnikih niso redke, pa

naj bo to nabava strojev, surovin, plačevanje carin, prevozov in podobnega, zlepa ne napišemo toliko čekov z našega tekočega računa, da bi poravnali kak tako visok račun. Ali pa dvigniti gotovino v svoji banki, kjer imate odprt tekoči račun, pa z denarjem na pot kjer se lahko marsikaj zgodi... No, teh skrbi zdaj ni treba imeti več. Na vašo željo vam vaša banka izda limitiran ček, to je ček, na katerem je lahko zapisana celotna vsota denarja, kakršno imate na vašem žiro računu, ali le del, kolikor pač potrebujete. Do tiste višine banka

z izdanim limitiranim čekom jamči, da bo priložitelju tega čeka poravnala vaš račun do tega zneska. Limitiran ček je danes zakonito plačilno sredstvo v vsej Jugoslaviji. In kako poslujete z limitiranim čekom?

Čeke lahko dvigate v enoti banke, kjer vam vodijo žiro račun. Bančni delavec vam bo izročil že delno izpolnjene čeke, na katerih bo poleg ostalih podatkov tudi okvirni znesek, potreben za plačilo predvidenega blaga. Hkrati lahko dvignete v banki več čekov z različnimi zneski.

Ko želite s čekom plačati, ga izpolnite z naslednjimi podatki: - znesek (točen znesek po računu za kupljeno blago, vendar ne nad višino, za katero ste se odločili v banki,

- naziv in naslov upravičenca, - datum in mesto izdaje čeka, - podpis.

Pri plačilu z limitiranim čekom se prodajalcu izkaže za osebno izkaznico in izkaznico imetnika žiro računa.

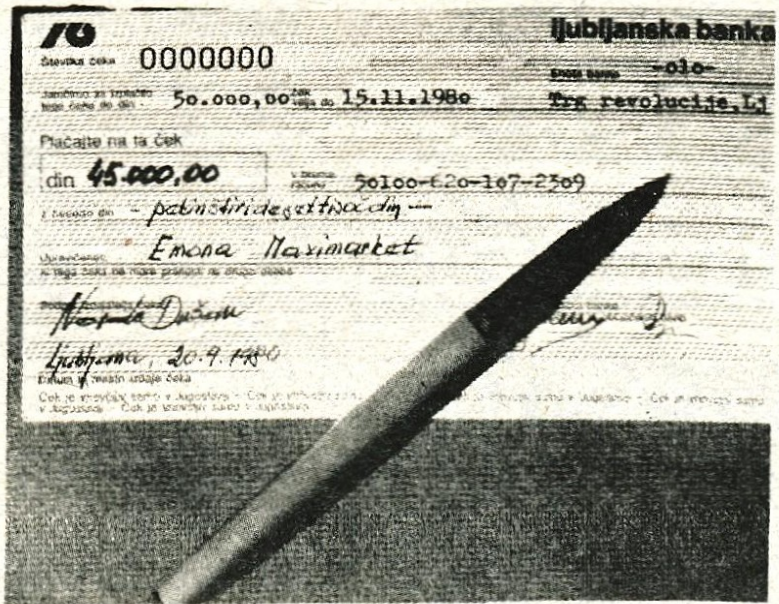
Če pa potrebujete gotovino, lahko čeke vnovčite v vseh enotah temeljnih bank, združenih v Ljubljansko banko.

Pa ne samo družbenemu sektorju. Tudi zasebnemu obrtniku lahko plačate z limitiranim čekom. In pričakovati je, da boste tudi vi, če vam bo kdo ponudil plačilo z limitiranim čekom, le-tega tudi sprejeli kot polno veljavno plačilno sredstvo. Le tako bo poslovanje z limitiranim čekom lahko polno za- živel.

Prav pa je, da plačilo z limitiranim čekom vsakokrat preverite: osebni podatki na hrbtni strani čeka se morajo ujemati s podatki na osebni izkaznici, znesek za izplačilo ne sme biti večji od zneska, za katerega izplačilo jamči banka in ki je označen na čeku. Lahko pa seveda vaša stranka poravnava račun z dvema ali več čeki.

Pravilno morajo biti izpisani vaše ime in naslov (upravičenec) ter kraj in datum izdaje čeka. Na koncu preverite še, če se podpisna na čeku in na izkaznici za žiro račun ujemata.

Nič posebnega. Le navaditi se bomo morali, pa nam bo poslovanje pošteno olajšano.

Pa še to: še enkrat bi vas radi opozorili na napa- ko, ki se nam je prikradla v članku, ko smo na tem mestu pisali o tekočih računih. Največji možni dvig s tekočega računa je 4000 dinarjev (štiri tisoč dinar- jev) in ne 6000 dinarjev, kot smo pomotoma zapisali.

Ljubljanska banka
Temeljna banka Gorenjske, Kranj

RADIO TRIGLAV JESENICE

Ponedeljek:
16.00 Domače aktualnosti - 16.30 Ponedeljkov poročilni pregled - Morda vas bo zanimalo - 17.20 Naši odmevi - Čestitke ali izbor domače glasbe

Torek:
16.00 Domače aktualnosti - 16.30 Oddaja za Morda vas bo zanimalo - 17.20 Delegati sprašujejo - Oddaja o NNP - Čestitke

Sreda:
16.00 Domače aktualnosti - 16.30 Stop zelena - Morda vas bo zanimalo - Čestitke

Četrtek:
16.00 Domače aktualnosti - 16.30 Naše zrcalo

Morda vas bo zanimalo - 17.20 Po domače za vas - Čestitke

Petek:
16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Kulturna snovanja - Morda vas bo zanimalo - 17.20 Naši odmevi - Čestitke ali Zabavni zvoki

Sobota:
16.00 Domače aktualnosti - obvestila - 16.30 Kam danes in jutri - Jugoton vam predstavlja - Morda vas bo zanimalo - 17.30 Naši odmevi - Čestitke

Nedelja:
11.00 Mi pa nismo se uklonili - Koledar pomembnejših dogodkov iz preteklosti - Nedeljska kronika - obvestila - 12.00 Čestitke - Naši odmevi - Morda vas bo zanimalo

TELEVIZIJSKI SPORED

Sobota, 10. 10.

8.00 Poročila - 8.05 Ciciban, dober dan: Trgatev - 8.20 Beli deflin, francoska risana serija - 8.35 Divja leta, mladinska nadaljevanka TV Beograd - 9.05 Pisani svet: Poljane - Bela krajina - 9.30 Pripoved o stereotipnem vprašanju, dokumentarna oddaja - 10.05 Zgodovina šaha, 1. del izobraževalne oddaje - 10.25 J. Dietl: Bolnišnica na koncu mesta, zadnji del češke nadaljevanke - 11.25 Poročila (do 11.30) - 14.25 Nogomet Sarajevo: Sloboda, prenos, v odmoru Propagandna oddaja - 16.15 Kolarka Bosna: Zadar, prenos, v odmoru Propagandna oddaja - 17.45 Poročila - 17.50 Potovanje Charlesa Darwina, angleška serija - 18.50 Naš kraj - 9.05 Zlata ptica - 19.10 Risanka - 19.15 Čik cak - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV Dnevnik - 19.55 Vreme - 19.57 Propagandna oddaja - 20.00 Sobotna TV klišanka - 21.30 Propagandna oddaja - 21.30 Oviram naproti, amer. film - 23.25 TV kazipot - 23.55 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

17.15 Narodna glasba - 17.45 Glasbeni album - 18.00 Resna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Balijaki obredni plesi, dokumentarni film - 20.45 Poročila - 20.55 K-X Andromeda, feljton - 21.25 Sportna sobota - 21.45 BEMUS 81-koncert (do 22.45)

TV Zagreb I. program:

9.30 TV v šoli: Boj za obstanek, Risanka, Umetnost, Risanka, TV izbor - 11.20 TV v šoli: TV koledar, Ustvarjanje Titove Jugoslavije - 12.35 Alkoholizem, izobraževalna oddaja - 14.10 Poročila - 14.15 TV koledar - 14.25 Nogomet Sarajevo: Sloboda - 16.15 Kolarka Bosna: Zadar - 17.45 Otroška predstava - 18.45 Poezija - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Vsi smo filmi - 21.45 TV dnevnik - 22.00 Šahovski komentar - 22.15 Nočni žep

Nedelja, 11. 10.

9.25 Poročila - 9.30 Živ zav otroška matineja - 10.20 D. Savković: Ljubezen po kmečko, nadaljevanka TV Beograd - 11.10 TV kazipot - 11.30 Narodna glasba - 12.00 Kratki film - 12.15 Kmetijska oddaja - 13.15 Poročila (do 13.20) - 14.15 Radost Evrope,

posnetek prireditve - 15.35 Poročila - 15.40 Pevec jazz, ameriški film - 17.05 Sportna poročila - 17.15 Rokomet Borac: Kolinska Slovan, prenos, v odmoru Propagandna oddaja - 18.35 Münchener, reportaža - 19.00 Risanka: 19.22 TV in radio nocoj - 19.24 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 J. Veselinov: Zarko in A. Diklić - V. Radovanović: Baza na Donavi, zadnji del nadaljevanke TV Novi Sad - 21.20 Krasna si, Soča, reportaža - 21.50 Sportni pregled - 22.35 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže:

15.15 Test - 15.30 Nedeljsko popoldne - 17.00 Oračun, ameriški film - 18.30 Nogometna reportaža Vojvodina: Crvena zvezda - 19.00 Risanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Portreti opernih hiš - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.25 Peto kolo, ponovitev zabavno glasbene oddaje

TV Zagreb I. program:

9.50 Poročila - 10.00 Glasbeni tobogan - 11.30 Narodna glasba - 12.00 Kratki film - 12.15 Kmetijska oddaja - 13.45 Gledalci in TV - 14.15 Velika atrakcija, sov. film - 15.30 Nedeljsko popoldne - 17.00 Oračun, am. film - 18.30 Nogometna reportaža Vojvodina: CZ - 19.00 Risanka - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Baza na Donavi - 21.20 S kamero po svetu - 21.50 Sportni pregled - 22.35 TV dnevnik

Ponedjeljak, 12. 10.

8.45 TV v šoli: TV koledar, Pravljica, Vaške cerkve v Istri, Istrske ograde, Ali ste vedeli - 10.00 TV v šoli: Materinska, Risanka, Zemljepis, Mali program, Risanka, Iz arhiva šolske TV (do 12.05) - 15.30 TV v šoli: Jesenski plodovi, Pravljica, Geometrija, Človek spremeni rečne tokove (do 16.35) - 17.10 Poročila - 17.15 Glasba za cecibane: Nekaj veselih - 17.35 Nobelovci: Martin Luther King, angleška dok. serija - 18.05 Jedrska revolucija: Atom, ta neznanka - 18.35 Obzorik - 18.45 Pop godba: Naš rock koncert, oddaja TV Koper - 19.15 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 LH 615 - Operacija München, zahodnonemška dokumentarna drama - 21.50 V znamenju

22.06 Ali se med seboj dovolj poznamo, oddaja TV Skopje

Oddajniki II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarščini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Pot okoli cveta, otroška oddaja - 18.00 Miti in legende - 18.15 Domača beleznica, izobraževalna oddaja - 18.45 Telesport - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Po sledeh napredka, oddaja TV Ljubljana - 20.50 Zagrebška panorama - 21.15 Skag, serijski film - 22.00 Gibljive slike (do 22.45)

TV Zagreb I. program:

17.40 Poročila - 17.45 Pot okoli cveta - 18.00 Miti in legende - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Karlovac - 18.45 Pop godba: Naš rock koncert - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Zelimir Žilnik: Vera in Erlika, drama - 21.10 Glasbeni trenutek - 21.15 Panorama - 22.00 TV dnevnik - 22.15 Šahovski komentar

Torek, 13. 10.

9.05 TV v šoli: TV koledar, Jesenski plodovi, Običimo pošto, Dnevnik 10 - 10.00 TV v šoli: Dokumentarni film, Risanka, Književnost in jezik, Mali program, Risanka, Glasbeni pouk, Zadnje minute - 15.40 Šolska TV: Na pragu fašističnega napada, Generator, Zemlja se spreminja - 17.10 Poročila - 17.15 Beli delfin, zadnji del francoske risane serije - 17.30 Ko utihne šolski zvonec, otroška oddaja TV Zagreb - 18.00 Praznični dnevi slovenske folklorne, II. del - 18.30 Obzorik - 18.40 Mostovi - Hidak, oddaja za madžarsko narodnostno skupnost - 18.55 Knjiga - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Skupno, oddaja TV Ljubljana in drugih jugosl. studiev - 21.05 C. Brule: Voltaire - Ta vražji človek, francoska nadaljevanka - 22.05 V znamenju - 22.20 Za lahko noč: Slavko Osterc - Saloma

Oddajniki II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarščini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Pionirski TV studio - 18.15 Knjige in misli - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Zabava vas Nana Mouscuri - 20.55 Človek in čas, dokumentarna serija - 21.25 Zagrebška panorama - 21.50

Safara po Jankariju, nigerijski dokumentarni film

TV Zagreb I. program:

15.30 TV v šoli: Učenci v samoupravni družbi: Sestanek samoupravljalcev, Vabilo na akcijo, Indija, Za učitelje - 17.40 Poročila - 17.45 Pionirski TV studio - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Osijek - 18.45 Naša obramba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Skupno, oddaja TV Ljubljana in drugih jugosl. studiev - 21.05 Trofeja, jugoslovanski film - 22.40 TV dnevnik

Sreda, 14. 10.

9.00 TV v šoli: TV koledar, Učenci v samoupravni družbi: Sestanek samoupravljalcev, Indija, Za učitelje - 10.00 TV v šoli - 10.55 Oktobar v Kraljevu, prenos - 14.25 Solun: Nogomet Grčija: Danska, prenos (do 16.15/20) - 17.45 Vreme - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Film tedna: Draga moja Iza, slovenski film - Po filmu pogovor z režiserjem V. Duketičem - 21.45 Miniature: Boris Jesih 21.55 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarščini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Neven, otroška oddaja - 18.15 Obzornik - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Na ramenih velikana, drama - 21.35 Zagrebška panorama - 21.55 Ljubezen po kmečko, ponovitev humoristične serije

TV Zagreb I. program:

14.25 Solun: nogomet Grčija: Danska, prenos - 17.40 Poročila - 17.45 Neven, otroška oddaja - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Sisak - 18.45 Glasbeni amaterji - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Izbor v sredo - 21.15 Liki revolucije: Mustafa Bakija - 21.55 TV dnevnik

Četrtek, 15. 10.

8.55 TV v šoli: TV koledar, Začetek, Serijska proizvodnja, Delitev celice - 10.00 TV v šoli: Kemija, Umetnost, Risanka, Zdrženi narodi, Risanka, Pravljica, Zadnje minute (do 11.55) - 16.05

Šolska TV: Na pragu fašističnega napada, Generator, Zemlja se spreminja - 17.35 Poročila - 17.40 Divja leta, mladinska nadaljevanka TV Beograd - 18.00 Nova obzorja, zadnji del dokumentarne serije TV N. Sad - 18.30 Obzorik - 18.40 Šesti krog, športska reportaža - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Vreme - 20.00 Mednarodna obzorja - 21.30 625 - 22.10 V znamenju

Oddajniki II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarščini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Babičin vnuk, otroška serija - 18.15 Znanost - 18.45 Zabava vas zabavnica - 19.30 TV dnevnik - 20.00 3-2-1... gremo - 23.00 Poročila (do 23.05)

TV Zagreb I. program:

15.30 TV v šoli: Serijska proizvodnja, Delitev celice - 17.40 Poročila - 17.45 Babičin vnuk - 18.15 TV koledar -

18.25 Kronika občine Split - 18.45 Zabava vas zabavnica - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Znanstvenopolitična oddaja - 20.50 Hobi v sobi - kviz - 21.45 TV dnevnik - 22.00 Šahovski komentar

Petek, 16. 10.

8.50 TV v šoli: TV koledar, Angleščina, Sodobna hrvaška književnost - 10.00 TV v šoli: Angleščina, Risanka, Zgodovina, Mali program, Risanka, Izobraževalna reportaža, Zadnje minute - 14.25 Beograd: Nogomet Jugoslavija: Italija, prenos, v odmoru Glasbena medija - 16.15 TV v šoli: Angleščina, Sodobna hrvaška književnost - 17.15 Poročila - 17.20 Čebelko hlaček, japonska risana serija - 17.45 Srečanje okteta 81, 3. del - 18.20 Obzorik - 18.30 Jezik v javni rabi: Imena delavk - 18.40 Sodobna medicina: Elektroni razbijajo temo - 18.55 Ne prezrite - 19.10 Risanka - 19.24 TV in radio nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 Dnevnik 19.55 Vreme

20.00 Izsiljevanje na Atlitiku, 1. del ameriške nadaljevanke - 21.45 V znamenju - 22.00 Nočni kino: Vrt domov, angleški film

Oddajniki II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarščini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Plavica, otroška oddaja - 18.15 Mladinski ekran - 18.45 Godišnjica - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Društvo, dokumentarna serija - 20.55 Zagrebška panorama - 21.20 Narodna glasba - 21.50 Predstavljamo vam: Iva Andrića

TV Zagreb I. program:

17.40 Poročila - 17.45 Plavica - 18.15 TV koledar - 18.25 Kronika občine Raka - 18.45 Koraki, mladinska oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Koncert za enajst glasbenih zabavno glasbene oddaje - 21.00 Blakovićev sedam, serijski film - 21.45 TV dnevnik - 22.00 Partitura za orkester

DO VARNOST Ljubljana, n. sub. o. TOZD VAROVANJE PREMOŽENJA KRANJ, JLA 6

Vabi k sodelovanju za opravljanje nalog in opravil

VEČ VARNOSTNIKOV

za območje Kranja, Tržiča, Radovljice, Jesenic in Mojstrane

- Pogoji:**
- osnovna šola,
  - odslužen vojaški rok,
  - da ni obojen za kazniva dejanja zoper temelje socialistične samoupravne ureditve in varnosti SFRJ in da ni v kazenskem postopku za navedena kazniva dejanja,
  - obvezno znanje slovenskega jezika,
  - uspešno opravljen preizkus znanja (Ur. list SRS 27/76),
  - ki ga je varnostnik obvezen opraviti v poskusnem delu

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas in za določen (največ do 6 mesecev) odvisno od potrebe na posameznih področjih. Možnost nastopa dela takoj ali po dogovoru.

Poskusno dela traja 90 dni, osebni dohodek je določen po pravilniku o delitvi sredstev za OD in nadomestili OD. Rok prijave je 15 dni po objavi. Pismene ponudbe sprejema komisija za delovna razmerja TOZD VP Kranj, JLA 6. Prijavljene kandidate bomo obvestili o izbiri v 30 dneh.

NOVO V KINU

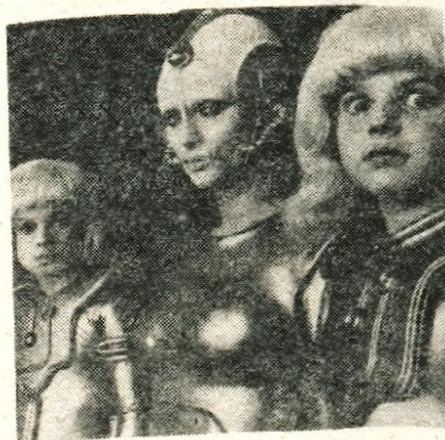

Malce zapleten naslov: Vse, kar ste vedno želeli vedeti o seksu (pa niste upali vprašati). Pisana pripoved, briljantno ravnanje v humorju; Allenova domišljija res ne pozna meja. Najboljši je v prizorih, ko se norčuje iz stilov in ključev, iz Antonionija, filmov groze, Shakespeara, znanstvene fantastike, televizijskih kvizov, vse zato, da bi osvetlil najbolj kočljive točke seksualne perversnosti.

Režiser filma Dobre vesti Elio Petri je skušal s precej zapleteno komedijo zgodbo opozoriti na problem odtujenosti sodobnega človeka, katerega življenje je zaradi različnih terorizmov stalno v nevarnosti, njegova družina v razsulu, ideali mrtvi.

Ameriški film Jabolko je doživel premiero letos v Cannesu, kjer so ga gledalci z zanimanjem sprejeli, ga označili za najsensacionalnejše delo letošnjega sejma filmov. Je glasbeno-fantastični, postavljen v leto 1994, ko prevladuje nova glasbena smer, »bims«. Glasba je tudi glavni element uspeha filma, medtem ko zgodba, kot je za to zvrst značilno, ni posebno zahtevna.

Gostje iz galaksije je naš prvi znanstveno-fantastični film. Govori o prebivalcih s planeta Tugador, ki so podobni ljudem, sposobni pa kot bogovi. Otroka se z vzgojiteljsko-robotko odpravita na potep po vesolju...

Se dva filma prihajata te dni prvič na naša platna. Dama, ki izginja je angleška grozljiva komedija, nova inačica Hitchcockovega dela iz leta 1938. Skupina angleških turistov se tik pred izbruhom druge svetovne vojne znajde na Bavarskem. Zaplet povzroči starka, ki brez sledu izgine. Zadnji od premierskih filmov v naslednjem tednu pa brez sledu izgine. Zadnji od premierskih filmov v naslednjem tednu pa brez sledu izgine. Zadnji od premierskih filmov v naslednjem tednu pa brez sledu izgine. Zadnji od premierskih filmov v naslednjem tednu pa brez sledu izgine.

KINO

KRANJ CENTER

9. in 10. oktobra amer. barv. pust. film ZMAGOVALEC VZAME VSE ob 16. in 20. uri, premiera angl. barv. DAMA, KI IZGINJA (10. oktobra) ob 22. uri
11. oktobra slov. mlad. film KEKEC ob 10. uri, amer. barv. pust. film ZMAGOVALEC VZAME VSE ob 15. in 17. in 19. uri, premiera amer. barv. komedije NISTE UPALI VPRAŠATI ob 21. uri
12. in 13. oktobra angl. barv. thriller komedija DAMA, KI IZGINJA ob 16. in 18. in 20. uri
14. oktobra premiera amer. barv. futuristični rock JABOLKO ob 16. in 18. in 20. uri
15. oktobra premiera ital. barv. erot. drame DOBRE VESTI ob 16. in 18. in 20. uri

KRANJ STORŽIČ

9. oktobra nem. barv. erot. film MELODIJA ZA LJUBEZEN ob 16. in 18. in 20. uri
10. oktobra amer. barv. pust. film NESREČNA NA LINJI 401 ob 16. in 18. in 20. uri
11. oktobra premiera domačega barv. fant. filma GOSTJE IZ GALAKSIJE ob 14. uri, ital. barv. erot. komedija OGNJEVITA BOLNIČARKA ob 16. in 18. uri, premiera franc. krim. film LABIRINT ob 20. uri
12. in 13. oktobra franc. barv. krim. film LABIRINT ob 16. in 18. in 20. uri
14. oktobra angl. barv. shriljka 39 STOP-NIC ob 16. in 18. in 20. uri
15. oktobra domači barv. fant. film GOSTJE IZ GALAKSIJE ob 16. in 18. in 20. uri

TRŽIČ

10. oktobra amer. barv. shriljka ZAKLAD MORSKEGA PSA ob 16. uri, nem. barv. erot. komedija SILVIA V CARSTVU STRASTI ob 18. in 20. uri, premiera franc. krim. filma LABIRINT ob 22. uri
11. oktobra slov. mlad. film KEKEC ob 15. uri, nem. barv. erot. film SILVIA V CARSTVU STRASTI ob 17. in 19. uri, premiera ital. barv. erot. drame DOBRE VESTI ob 21. uri
12. oktobra amer. barv. pol. thriller MOČNI IN ZLOČINCI ob 18. uri, premiera amer. barv. komedije VSE, KAR STE VEDNO ŽELELI VEDET O SEKSU ob 20. uri
13. oktobra franc. barv. krim. film POLICAJA ob 18. in 20. uri
14. oktobra amer. barv. pust. film ZMAGOVALEC VZAME VSE ob 18. in 20. uri
15. oktobra angl. barv. shriljka 39 STOP-NIC ob 18. in 20. uri

KAMNIK DOM

10. oktobra mlad. barv. film KEKEC ob 16. uri, amer. barv. vojni film NAREDNIK STEINER ob 18. in 20. uri, premiera amer. barv. komed. VSE, KAR STE VEDNO ŽELELI VEDET O SEKSU ob 22. uri

11. oktobra amer. barv. glasb. film JABOLKO ob 15. uri, amer. barv. vojni film NAREDNIK STEINER ob 17. in 19. uri
12. oktobra amer. barv. glasb. film JABOLKO ob 18. uri, amer. barv. vojni film NAREDNIK STEINER ob 20. uri
13. in 14. oktobra ital. barv. erot. komedija OGNJEVITA BOLNIČARKA ob 18. in 20. uri
15. oktobra franc. barv. krim. film POLICAJA ob 18. in 20. uri

DUPLICA

10. oktobra franc. barv. krim. film POLICAJA ob 20. uri
11. oktobra slov. barv. mlad. film SREČA NA VRVICI ob 15. uri, angl. barv. thriller komedija DAMA, KI IZGINJA ob 17. in 19. uri
14. oktobra franc. barv. krim. film LABIRINT ob 20. uri
15. oktobra ital. barv. erot. komedija OGNJEVITA BOLNIČARKA ob 20. uri

KOMENDA

9. oktobra ital. barv. erot. film OGNJEVITA BOLNIČARKA ob 20. uri
10. oktobra amer. barv. thriller MOČNI IN ZLOČINCI ob 20. uri

ČEŠNJICA

9. oktobra amer. barv. akcij. film DRIVER ob 20. uri

RADOVLJICA

9. oktobra franc. barv. film HRABRO BEŽIMO ob 20. uri
10. oktobra franc. barv. risani film SKRIVNOSTNI LUKEK IN BRATJE DALTON ob 18. uri, avst. barv. zabav. film ABC OD LJUBEZNI DO SEKSA ob 20. uri
11. oktobra avst. barv. zab. film ABC OD LJUBEZNI DO SEKSA ob 18. uri, franc. barv. zabavni film HRABRO BEŽIMO ob 20. uri
12. oktobra ital. barv. film PRELUKJA NI DOLAR ob 20. uri
13. oktobra franc. barv. zabavni film HRABRO BEŽIMO ob 20. uri
14. oktobra avst. barv. zab. film ABC OD LJUBEZNI DO SEKSA ob 20. uri
15. oktobra franc. barv. zabav. film TRIJE POTEPUHI IN ENO DEKLE ob 20. uri

BLED

9. oktobra amer. barv. film BRUBAKER ob 20. uri
10. oktobra angl. barv. film PREGON ZA RAZPARAČEM ob 18. uri, amer. barv. west. film DIVJA TOLPA ob 20. uri
11. oktobra amer. barv. fant. film MELODIJA ob 18. uri, angl. barv. film PREGON ZA RAZPARAČEM ob 20. uri
12. oktobra avst. barv. zabav. film ABC OD LJUBEZNI DO SEKSA ob 20. uri
13. oktobra avst. barv. zabav. film ABC OD LJUBEZNI DO SEKSA ob 20. uri
14. oktobra franc. barv. zabav. film HRABRO BEŽIMO ob 20. uri

15. oktobra ital. barv. west. film PRELUKJA NI DOLAR ob 20. uri

BOHINJ - BOHINJSKA BISTRICA
10. oktobra amer. barv. fant. film MELODIJA ob 20. uri
11. oktobra amer. barv. west. film DOBRE VESTI ob 17.30, amer. barv. film BRUBAKER ob 20. uri
15. oktobra franc. barv. zabavni film HRABRO BEŽIMO ob 20. uri

ŠKOFJA LOKA SORA

9. oktobra amer. barv. drama AMERISKA GRAFFITI 2 ob 18. in 20. uri
10. in 11. oktobra amer. akcij. film EDEN PROTIVSEM ob 18. in 20. uri
13. oktobra franc. risani film SKRIVNOSTNI LUKEK IN BRATJE DALTON ob 18. in 20. uri
jug. barv. film DNEVI IZ SANJ ob 20. uri (tudi 14. oktobra)
15. oktobra franc. barv. film SREČNI LUKEK IN BRATJE DALTON ob 18. in 20. uri, amer. barv. film IDEALEN PAR ob 20. uri

ZELEZNIKI OBZORJE

9. oktobra amer. barv. film EDEN PROTIVSEM ob 20. uri
10. oktobra angl. barv. glasb. film RAZPARAČEM ob 20. uri
11. oktobra amer. drama AMERISKA GRAFFITI 2 ob 18. in 20. uri
14. oktobra amer. west. film TOM RYAN ob 20. uri

JESENICE RADIO

9. oktobra amer. saga V VRTINCU ob 19. uri
10. in 11. oktobra ital. pust. film EDEN VELIKEGA ALIGATORJA ob 17. in 19. uri
12. in 13. oktobra franc. barv. krim. film POLICAJA ALI BANDIT ob 17. in 19. uri
14. oktobra ital. akcij. film MESTO OB 17. in 19. uri

JESENICE PLAVŽ

9. oktobra amer. pust. film JAGUAR ob 20. uri
10. in 11. oktobra franc. krim. film POLICAJA ALI BANDIT ob 18. in 20. uri
12. in 13. oktobra ital. pust. film EDEN VELIKEGA ALIGATORJA ob 17. in 19. uri
15. oktobra ital. barv. akcij. drama STO ŽENA ob 18. in 20. uri

KRANJSKA GORA

10. oktobra nem. grozljiva HOTEL ob 20. uri
14. oktobra franc. krim. film POLICAJA ALI BANDIT ob 20. uri

DOVJE MOJSTRANA

10. oktobra ital. barv. film AFERA ob 19.30
11. oktobra nem. grozljiva HOTEL ob 20. uri

SODOBNA ELEKTRONIKA 81

Iskra

Pregled Iskrinih dosežkov

Največja ljubljanska sejemska prireditev, največja jugoslovanska specializirana razstava, ena najpomembnejših tovrstnih prireditev v Evropi — so superlativi, ki gredo vsakoletni mednarodni razstavi elektronike na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Odprli so jo v ponedeljek in jo bodo zaprli danes. Na njej razstavlja svoje izdelke 525 razstavljalcev, od tega 136 domačih, kar je le malo manj kot lani, pa še ta upad je le številčen in ne kvalitativen. Kakovost je nedvomno na takšni višini, da je Ljubljana ta teden središče vsega najaktualnejšega dogajanja na področju elektronike.

Mikroelektronika

Mikroelektronika se z vsemi svojimi inštrumenti vedno pogostejše pojavlja v vseh Iskrinih profesionalnih proizvodih, predvsem s področja telekomunikacij, avtomatizacije in merilno-regulacijske tehnike. Tako mikroelektronika že dosega infrastrukturni značaj, ki so ga v Iskri predvideli in načrtovali. Iskrini strokovnjaki razvijajo letno nekaj desetih specialnih mikroelektronskih vezij v različnih tehnologijah, ki so namenjeni za vgradnjo v elektronske izdelke Iskre, drugih jugoslovanskih proizvajalcev pa tudi za izvoz. Tako sta v elektronski telefonski garnituri ISICOM SUPER vgrajena mikroročunalnik in stikalna matrika. Vgrajena sta tudi v elektronsko tehniko,

ki jo je razvila Tehnica Železniki.

Igralnik (filipper), ki ga proizvaja Mehanotehnika Izola, ima vgrajen Iskrin mikroprocesor s posebnim programom in stikalno matriko. Mikroročunalnik je vgrajen tudi v termostatu, proizvodu tovarne ETA Cerkno.

Integrirano vezje kot časovnik je lahko vgrajeno v treh različnih oblikah in je zelo zanimivo tudi za široko uporabo, saj si amaterji lahko sami doma sestavijo digitalno uro.

Novost je tudi specialno vezje visoke stopnje integracije za vgradnjo v nove Iskrine telefonske aparate, ki poleg govornega dela vsebuje tudi tonski pozivnik, ki omogoča, da mikrofonski vložek opravlja dvojno funkcijo.

Telekomunikacije

Ena od osrednjih novosti, prikazana na sejmu, je modularna družina elektronskih telefonskih central sistema Iskra 2000, ki predstavlja prvi korak v novo dobo digitalizacije telekomunikacijskih omrežij. Sistem je v celoti plod lastnega Iskrinega razvoja v sodelovanju z domačimi razvojno raziskovalnimi institucijami.

Iskra daje velik poudarek telefonskim centralam iz rednega programa, ki so vgrajene v kontejnerje. Centrale je možno postaviti brez večjih stroškov in jih po potrebi premeščati.

Program novosti s področja telefonije zaključuje telefonski aparat ETA

80. elektronske sekretarske garniture ISICOM SUPER in razne testne naprave za preizkus elektronskih vtičnih enot. Telefonski aparat ETA 80, ki so ga razvili Iskrini strokovnjaki, se bistveno razlikuje od vseh dosedanjih, zlasti kar zadeva oblikovne in konstrukcijske dosežke pa tudi elektroakustične lastnosti. Oblika ETA 80 je bila nagrajena na Biennale industrijskega oblikovanja v Ljubljani in v Hannoveru.

sljive komunikacije mobilnim in stacioniranim enotam. Aparat je nepropusten za vodne curke. ULV prenosna sprejemno-oddajna postaja PRC 436 je priročna in odporna proti udarcem in ne prepušča vode, deluje pa lahko v temperaturnih območjih od -40 do +60 stopinj Celzija.

Avtomatika

S področja avtomatizacije velja omeniti ISMAT-NP 50. To je naprava za merjenje in pozicioniranje z intenzivnim programskim pomnilnikom, zgrajena z mikrop procesorjem in elementi mikroelektronike. Napravo uporabljamo za avtomatizacijo obdelovalnih in orodnih strojev in zamenjuje klasični, mehanski način pozicioniranja in merjenja z elektronskim.

Pomembna novost je tudi digitalni sledilni sistem, s katerim lahko avtomatsko varimo zahtevne zvarne robove. Novost je tudi kompleksna zaščita motorjev TZM, ki vsestransko ščiti velike motorje od 100 kW dalje pred zavrtim rotorjem, predolgim zagorom, kratkim stikom, zemeljskim stikom, preobremenitvijo, nesimetrijo in prevelikim številom zaporednih vklopov. Tirostorski servoregulator se uporablja za regulacijo vrtilne hitrosti enosmernih servomotorjev s permanentnimi magneti za pogon pri obdelovalnih strojih v procesni industriji in povsod tam, kjer se zahtevata velika dinamika in širok regulacijski obseg.

Elementi za elektroniko

Svoje novosti predstavlja na sejmu Sodobna elektronika 81 tudi Iskrina industrija elementov za elektroniko. Pomembna novost je prikazalnik s tekočimi kristali, ki ga je Iskra razvila skupaj z Institutom Jožef Stefan v Ljubljani. S serijsko proizvodnjo začnejo v Senjernerju. Prednosti prikazalnikov s tekočimi kristali so: minimalna poraba energije, vidljivost pri delovni svetlobi, ploščata izvedba, majhne dimenzije, možnost kompliciranega zapisa in nižje cene. Prikazalnik je mogoče uporabljati v matričnih monitorjih, urah, črpalkah za gorivo, cestni signalizaciji, zabavni elektroniki in drugod.

Zanimiva novost je javljalknik gospodinjstvskega plina, ki že ob zelo majhni koncentraciji plinov, ko še ni nevarnosti za eksplozijo, z zvokom opozori na prisotnost plina. Javljalnik reagira na gospodinjstvijski plin propan-butan ter na mestni plin etan.

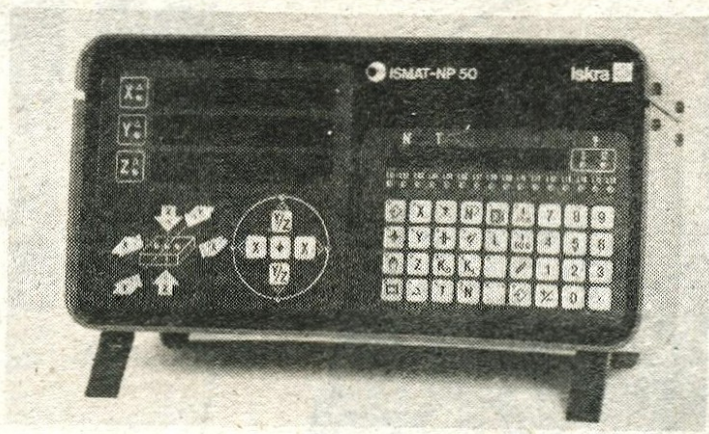
S področja keramičnih kondenzatorjev so novi tako imenovani večplastni čip kondenzatorji. Z uvajanjem teh kondenzatorjev tudi Iskra prodira na svetovni trg miniaturnih profesionalnih in širokopotrošnih proizvodov.

Druge novosti

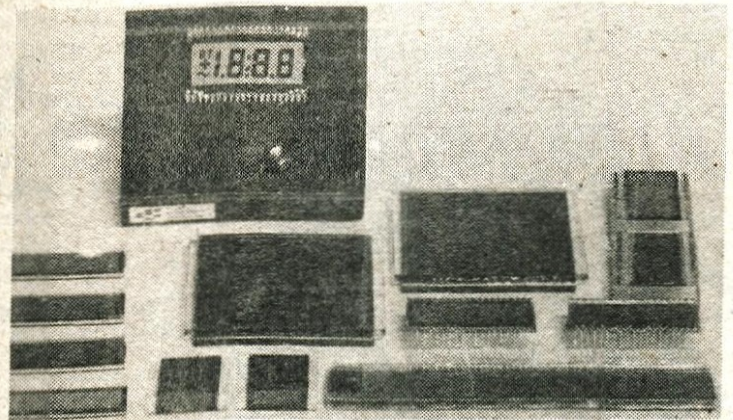
Poleg navedenih je Iskra razstavlja tudi številne novosti in izboljšave iz merilno-regulacijske tehnike, široke potrošnje in proizvodnje baterij.

Elektronski telefonski aparat ETA 80

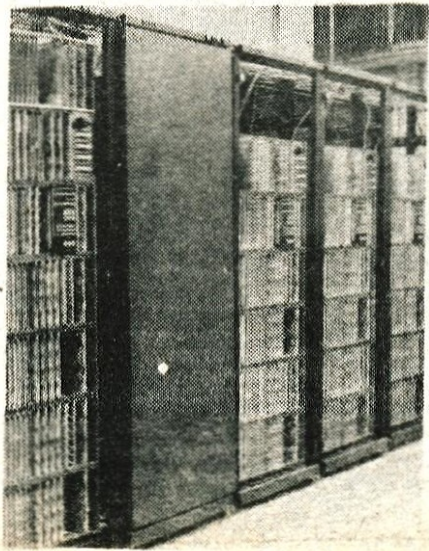
Naprava za merjenje in pozicioniranje ISMAT - NP 50

Prikazalnik s tekočimi kristali, razvit v sodelovanju z inštitutom Jožef Stefan

Digimer 30 je elektronski univerzalni merilni instrument

Iskrina elektronska telefonska centrala SI 2000 v digitalni izvedbi

Sestavljena organizacija Iskra, ena od pobudnic in ustanoviteljic sejma Sodobna elektronika, razstavlja letos svoje izdelke v novih prostorih hale B2 na 1.200 kvadratnih metrih površine. Predstavlja se z vrsto novih informacijskih, krmilnih in upravljalnih sistemov in podsistemov, ki so mikroprocesorsko orientirani, zlasti na področju računalništva, telekomunikacij, mikroelektronike in avtomatizacije. S tem uresničuje svoji najpomembnejši nalogi — prestrukturiranje proizvodnega programa, s čimer doprinese tudi prestrukturiranju cele vrste drugih gospodarskih družbenih dejavnosti.

Novi dosežki SOZD Iskra področja profesionalne elektronike so v veliki meri rezultat spoznanja, ki je v Iskri sicer prisotno že dolga leta, v zadnjem času pa mu pridajemo še večji pomen; namreč, da mora biti osnovni nosilec razvoja lastna razvojno raziskovalna dejavnost in za ustvarjalnost aktivirani kadri. Tako bodo Iskra letos namenili za razvoj in raziskave že skoraj odstotkov od vrednosti proizvodnje, kar znaša 1,7 milijarde dinarjev. Ta obseg je primerljiv z vlaganji v razviti dežel v to dejavnost. Iskrin razvojno raziskovalni potencial ima danes približno 2000 strokovnjakov, ki v tesnem sodelovanju s številnimi raziskovalnimi institucijami v državi dolgoročno sodelujejo skupnih razvojnih projektih. Nesporno je namreč, da le tako mogoče uresničevati osnovno usmeritev, da se si jo zapisali tudi v petletni načrt: proizvodni sistemi in izdelke večje razsežnosti z vse večjim deležem lastnega znanja in tako tehnološki ravni, da bodo konkurenčni tudi na svetovnem trgu.

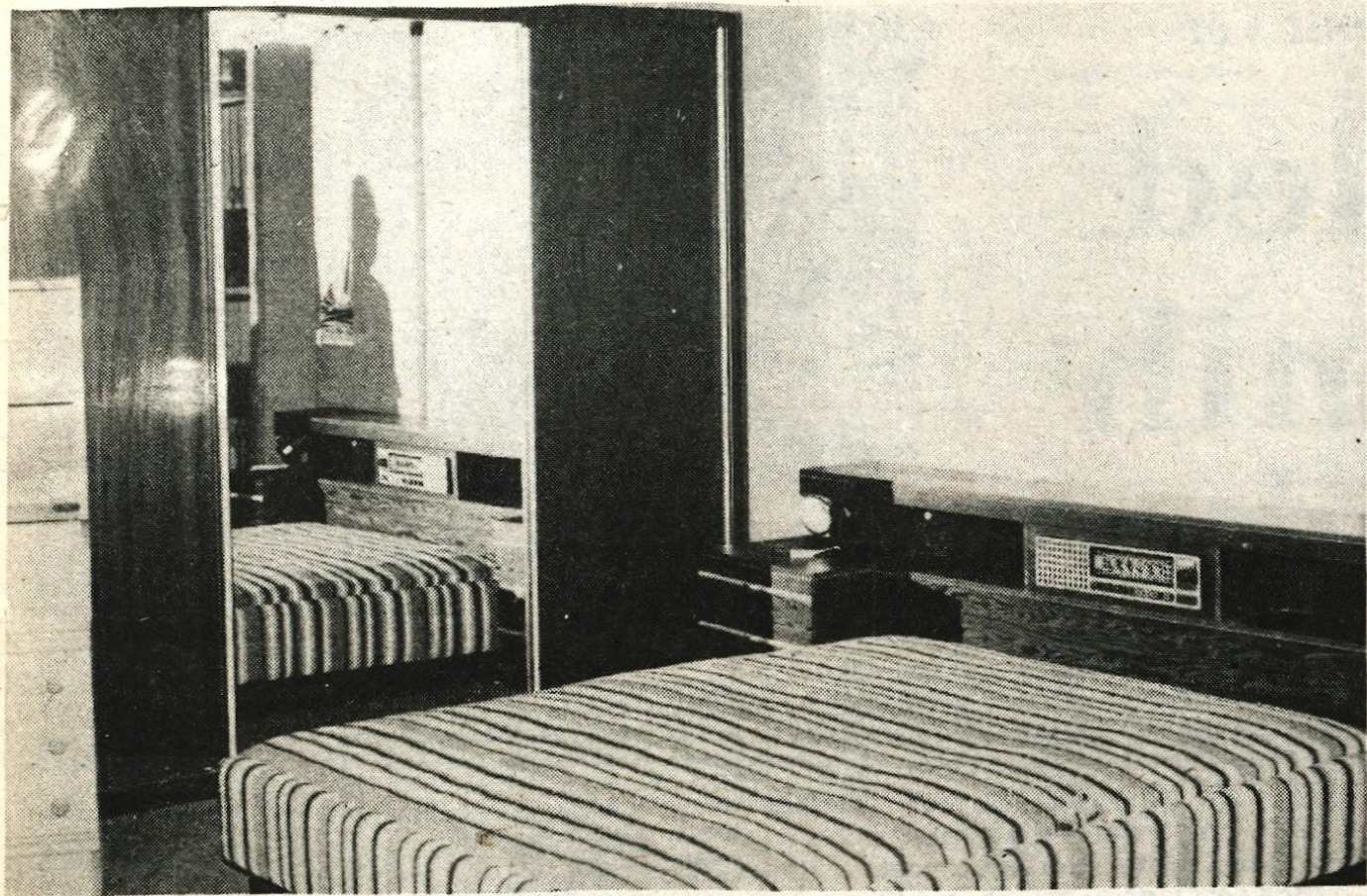
Najpomembnejše novosti predstavljajo s področja računalništva, mikroelektronike, telekomunikacij, avtomatizacije in elementov za elektronske pomembne izboljšave tudi s področja merilno-regulacijske tehnike, elektroinženirski in baze.

Računalništvo

Na sejmu predstavlja Iskra najnovejši program: ISKRADA 80, ki obsega različnih izdelkov, lastni računalniški sistem ISKRADA 19 z možnostjo priključitve 64 terminalov, računalniški sistem ISKRADA 19 z grafičnim zaslonom in programsko opremo SICAD, mali poslovni sistem ISKRADA 1680-30 z do 4 terminali, komunikacijsko in programsko opremo za povezavo vseh vrst računalnikov med seboj in možnostjo povezave velike računalniške sisteme IBM in SDC, razne uporabniške programe, ki omogočajo aplikacije od vojaške skladišče do programa interneta.

Družina računalnikov ISKRADA 80 so izdelki nove generacije računalniških sistemov, ki bo lahko sestavljala osnovo za poenotenje računalniškega programa v družbeni skupnosti.

Razstava pohištva v Festivalni dvorani na Bledu

Bled — Trgovsko podjetje Murka iz Lesc vsako leto preseneti svoje kupce z izvirnimi in lepimi razstavnimi pohištvi v Festivalni dvorani na Bledu. Spomladi in jeseni se tako kupci seznanjajo z najnovejšimi programi opreme za dom in družino, programi, ki jih na tržišču predstavljajo naše priznane tovarne.

Letošnjo jesen pripravljajo v Murki razstavo, ki jo bodo odprli v soboto, 10. oktobra in bo odprta vsak dan od 10. do 18. ure

vse do ponedeljka, 19. oktobra, tudi ob nedeljah.

Na razstavi bodo predstavili kupcem najnovejši, zanimiv program Mebla iz Nove Gorice. Meblo prihaja na tržišče s Formo vivo, pohištvo, ki je luženo in v temni barvi. Prav tako bodo kupci lahko zadovoljni s široko izbiro jogi postelj Mebla, strokovnjakinja iz tovarne pa bo pojasnjevala, kakšne so prednosti teh postelj.

Programi iz vseh drugih naših tovarn, ki proizvajajo pohištvo, so novi, sodobno oblikovani, lepo izdelani, takšni, ki so zanimivi za kupce v zasebnih hišah in v stanovanjskih

blokih. Načrtovalci in oblikovalci iz leta v leto pošiljajo na tržišče vedno boljše in bolj funkcionalno oblikovano pohištvo, zato je izbira dobra.

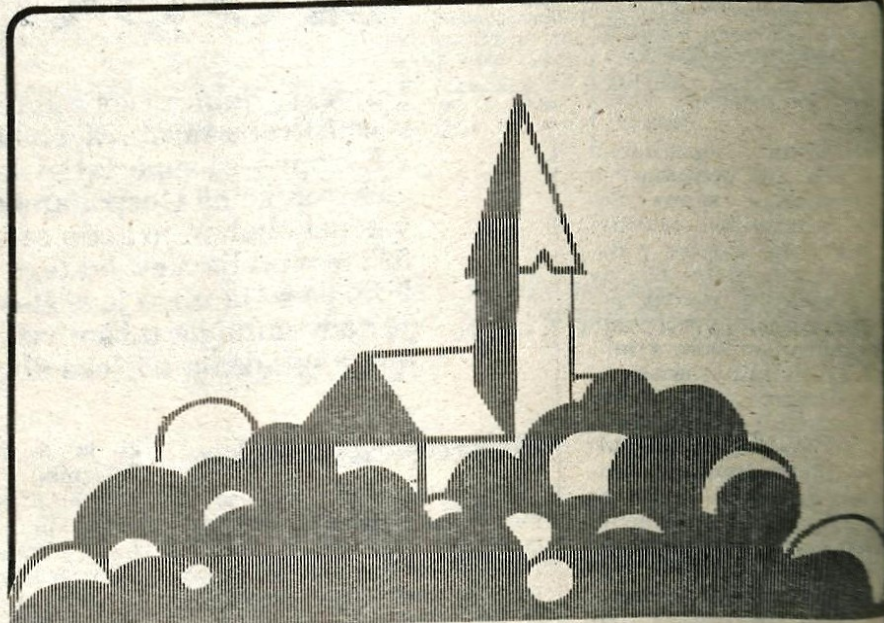
Razstava pohištva na Bledu bo zanimiva tudi zato, ker bodo v dvorani razstavili pogrinjke. Vendar ne takšne, ki sodijo v reprezentančne jedilnice za prav posebne priložnosti, temveč takšne, ki so zanimivi in ki bi jih radi spoznali za vsakdanjo uporabo. Pogrinjki bodo pripravljeni strokovno in obeta se zanimiv pogled na dvorano, pogled, ob katerem se naučimo tudi marsikaj praktičnega.

Na razstavi ne bo manjkalo kuhinj, dnevnih sob, spalnic najrazličnejših domačih proizvajalcev pohištva. Skratka, vse za naš dom in za opremo stanovanja.

V Festivalni dvorani se tudi pripravlja zanimiva razstava letke Murke, ki ima sicer svoj stalni razstaveni paviljon v Lesci, vendar je vse premajhno za tisto, kar ta trgovska organizacija lahko ponudi, zato si izbere za razstavo dokaj veliko Festivalno dvorano.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

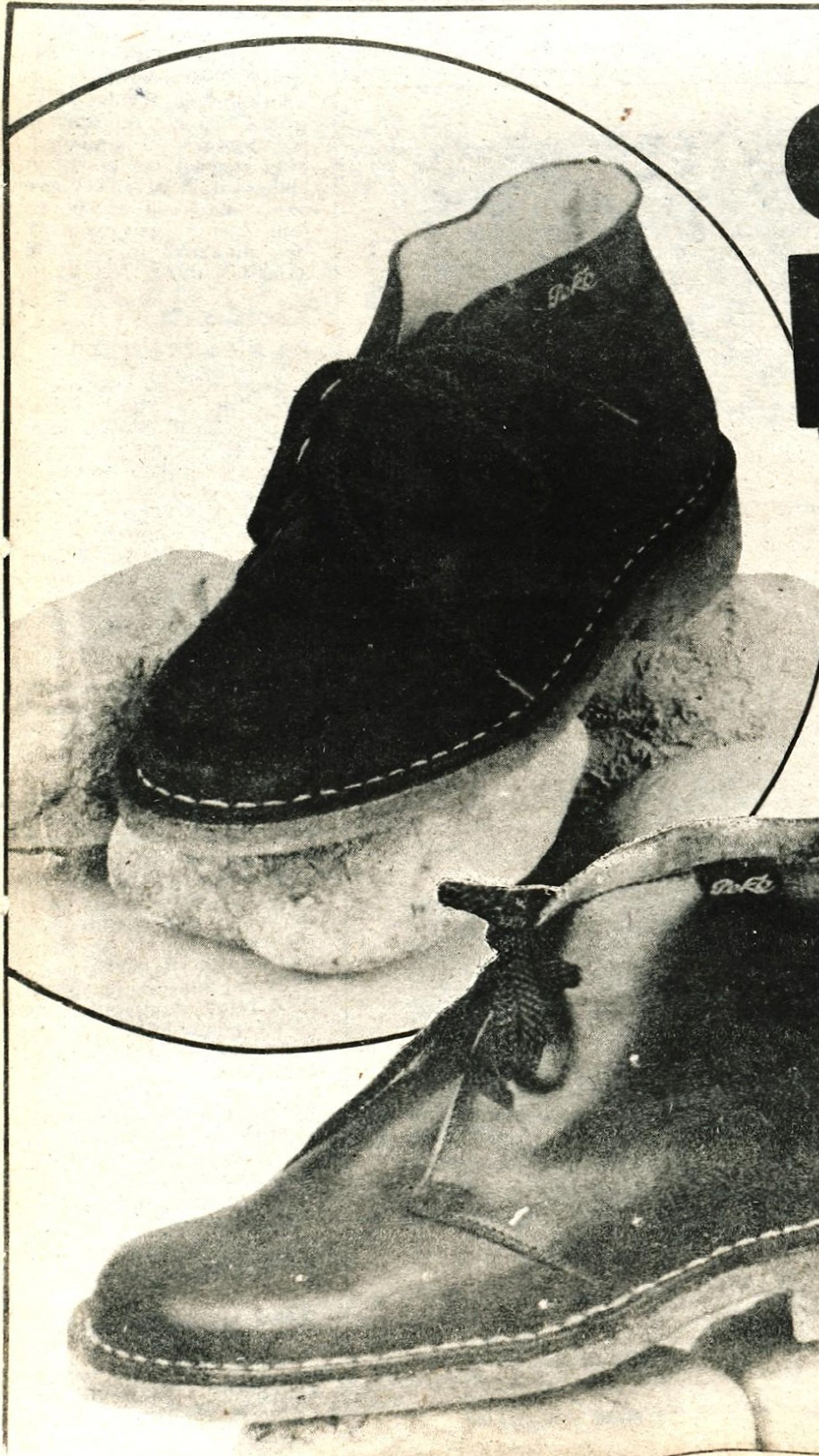
Murka vas torej vabi in prikuje od 10. do 19. oktobra na razstavi v Festivalni dvorani, kjer boste vse razstavljeno pohištvo lahko tudi kupili s potrošniškimi posojilom.

Murkina razstava na Bledu

murka

družinski program

MILIVOJA
MILIVOJE
MILO

Inštitut za telekomunikacije,
elektroniko in elektromehaniko
KRANJ, n. sol. o.

Komisija za delovna razmerja TOZD tovarna telefonskih
elementov in aparatov Kranj

objavlja naslednja prosta dela in naloge:
DELA IN NALOGE V TEHNIČNEM RAZVOJU

1. SVETOVALCA

Pogoji: - visokošolska izobrazba strojne smeri - konstrukcijska
usmeritev,
- 5-letne delovne izkušnje na področju konstruiranja in iz-
delave orodij,
- poznavanje konstrukcij in tehnologije izdelave finome-
hanskih delov in poznavanje tehnologije predelave termo-
plastov,
- aktivno znanje angleškega jezika in pasivno znanje nem-
škega jezika

2. VIŠJEGA STROKOVNEGA SODELAVCA

Pogoji: - visokošolska izobrazba elektrotehniške smeri - elek-
tronska usmeritev,
- 5-letne delovne izkušnje na področju razvijanja telefon-
skih terminalov ali podobnih naprav,
- sposobnost vodenja ali organiziranja dela,
- aktivno znanje angleškega jezika in pasivno znanje nem-
škega ali ruskega jezika

3. STROKOVNEGA SODELAVCA

Pogoji: - visokošolska izobrazba elektrotehniške smeri - telekomu-
nikacijska usmeritev,
- 3-letne delovne izkušnje na področju razvoja telefonskih
terminalov ali podobnih telekomunikacijskih naprav,
- aktivno znanje angleškega jezika in pasivno znanje ruske-
ga ali nemškega jezika

4. VIŠJEGA KONSTRUKTERJA I

Pogoji: - višješolska izobrazba strojne smeri - konstruktorska
usmeritev,
- 4-letne delovne izkušnje na področju finomehanskih delov,
- poznavanje konstrukcij in tehnologije finomehanskih
delov,
- aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika

DELA IN NALOGE V PROIZVODNJI

5. VODJE MONTAŽ

Pogoji: - visokošolska izobrazba elektrotehniške smeri - telekomu-
nikacijska usmeritev ali visokošolska izobrazba strojne
smeri - tehnološka usmeritev,
- 5-letne delovne izkušnje na področju vodenja in organizi-
ranja dela v montažah ali podobnih delovnih področjih,
- poznavanje varnostnih predpisov

PODOČIM SODELAVCEM NUDIMO:

- pomoč pri reševanju stanovanjskih problemov v skladu s samo-
upravnim sporazumom o urejanju stanovanjskih zadev

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev
pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Iskra Elektromehanika
Kranj, Kadrovska služba, Savska loka 4, Kranj, z oznako »za
TOZD TEA«.

SGP TEHNIK ŠKOFJA LOKA STARA CESTA 2

TOZD Komunalne dejavnosti

objavlja proste delovne naloge in opravila:

1. OPRAVLJANJE TAJNIŠKIH IN ADMINISTRATIVNIH DEL

Pogoji:

- upravno-administrativna šola in 2 leti delovnih
izkušenj,
- poskusno delo 2 meseca, delo je za določen čas (na-
domeščanje delavke v času porodniške odsotnosti),
- nastop dela takoj ali po dogovoru

2. POBIRANJE VODARINE, KANALŠČINE IN SMETARINE PRI OBČINAH

Pogoji:

- končana ali nedokončana poklicna šola,
- poskusno delo 2 meseca,
- delo je za nedoločen čas,
- nastop dela takoj ali po dogovoru

Kandidati naj pošljejo vloge na naslov SGP TEHNIK,
Škofja Loka, Stara cesta 2, v roku 15 dni po objavi.

SOZD ALPETOUR

Škofja Loka TOZD MEHANIČNE DELAVNICE

objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja
potrebo po

2 AVTOLIČARJIH

za samostojno opravljanje avtoličarskih del

Pogoji: - poklicna šola vozničarske stroke,
- 2 leti delovnih izkušenj,
- odslužen vojaški rok

Poskusno delo je 2 meseca.

Pisane ponudbe z opisom dosedanjih delovnih izkušenj in do-
kazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh
po objavi na naslov SOZD Alpetour Škofja Loka, Titov trg 4 b.
Izbiri bomo kandidate obvestili najpozneje v 60 dneh po izteku
javnega roka.

ZIVINOREJSKO VETERINARSKI ZAVOD GORENJSKE - KRANJ OBVEŠČA

vse rejce kopitarjev, da je na podlagi republiškega odloka - Ur. list
SRS št. 7/81 - na območju občine Kranj v letu 1981 obvezen odvzem
krvi kopitarjem zaradi preiskave na kužno malokrvnost.
Zato pozivamo vse lastnike konj, da pripeljejo konje določenega dne na
zbirno mesto, kakor sledi:

Datum	Ura	Zbirno mesto	Naselja
12. 10.	9.00	Zg. Besnica - zadružni dom	Zg. Besniča, Zabukovje, Podblica, Jamnik, Nemilje, Njivice
12. 10.	11.00	Stražišče - gasilski dom	Zabnica, Šutna, Sp. in Zg. Bitnje, Pševo, Javornik, Čepulje, Planica, Lavt. vrh, Kranj, Gorenjesavska, Križnarjeva in Tominčeva ulica
13. 10.	9.00	Mavčiče - zadružni dom	Mavčiče, Praše, Jama, Podreča, Breg ob Savi, Zasavska cesta
13. 10.	11.00	Primskovo - zadružni dom	Kranj, Suha, Predoslje, Orehovlje, Britof, Ilovka, Bobovek, Tatinec, Ko- krice, Rupa
14. 10.	9.00	Šenčur - zadružni dom	Luže, Olševek, Visoko, Milje, Hote- maže, Šenčur, Voglje, Voklo, Preba- čevo, Trboje
14. 10.	11.00	Strahinj - pri Lenčku	Naklo, Pivka, Duplje, Zadruga, Pod- brezje
19. 10.	9.00	Preddvor - nasproti žage	Nova vas, Sp., Sr. in Zg. Bela, Hraše, Potoče, Preddvor, Možjanca, Breg pri Preddvoru, Tupaliče, Sp. Kokra
19. 10.	11.00	Jezersko - za pošto	Zg. Kokra, Jezersko
20. 10.	9.00	Cerklje - zadružni dom	Adergas, Apno, Ambrož, Cerklje, Češnjevke, Dvorje, Grad, C. Dobra- va, Glinje, Lahovče, Lenart na Rebri
21. 10.	9.00	Cerklje - zadružni dom	Požnik, Pšata, Pr. Polica, Pš. Polica, Sp. Brnik, Sidraž, Stiška vas, Zg. Brnik, Smartno, Senturška gora, Velesovo, Zalag

Odvzem krvi je za rejce konj brezplačen. Konjem, katerim ne bo
odvzeta kri na zbirnem mestu, se bo le-ta odvzela na domu rejca
na njegove stroške. Rejci konj, katerih prebivališče ni navedeno
v popisu, naj pripeljejo konje na najbližje zbirno mesto.

ALPINA

Tovarna obutve Žiri
Stara vas 23, n. sol. o.
Delovna skupnost skupnih služb

objavlja na podlagi sklepa komisije prosta dela in naloge

VODENJE SPLOŠNO ORGANIZACIJSKEGA SEKTORJA za dobo 4 let

Kandidati za razporeditev na navedena dela in naloge morajo
poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- diplomirani inženir organizacije dela
- diplomirani pravnik ali diplomirani ekonomist oziroma pravnik ali
organizator dela
- 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj

Pismene prijave z dokazili pošljite v 15 dneh po objavi na naslov
ALPINA tovarna obutve Žiri, Razpisna komisija, 64226 Žiri.

ALPETOUR

TOZD MEHANIČNE DELAVNICE Škofja Loka

objavlja javno licitacijo rabljenih osnovnih sredstev in sklopov
razhodovalnih vozil, ki bo v sredo 14. oktobra 1981 ob 11. uri
v prostorih Alpetoura TOZD mehanične delavnice na Trati, Ki-
dričeva cesta n. h.

Licitacija bo za naslednja osnovna sredstva in sklope:

izključna cena po kom.

2 kom. VENTILATOR - »KLIMA« Celje z mot. S izvedbe VENTILATOR: tip A 1250 leto 1976 kub. m/h 57600 mm VS 50 KW 18,5	EL. MOTOR S izvedba: ENERGOINVEST VARNOŠT Zagorje eksplozijska zaščita (ST) 11 AT 3 tip KT 200 LA-6 B A/IN 5 št. 311 + E 10 leto 1976 390 V 38 A 18,5 KW 25 KS	90.000,-
1 kom. školjka vozila combi IMV 2200 D z visoko streho		2.000,-
1 kom. keson vozila MERCEDES LP 1113		8.000,-
3 kom. sprednja prema s premiki MERCEDES O 302		6.000,-
2 kom. sprednja prema s premiki TAM AS 3500 D		5.000,-
3 kom. pogonski most z diferencialom MERCEDES O 302		25.000,-
3 kom. hidravlični volan ZF za MERCEDES O 302		8.000,-
1 kom. pogonski most MERCEDES LP 1620		10.000,-
1 kom. vaselektronski stroj (za prodajo kart sistema žitnice)		80.000,-

Ogled osnovnih sredstev in rabljenih sklopov je možen 14. oktobra 1981
od 9. do 11. ure v TOZD MEHANIČNE DELAVNICE Škofja Loka,
Kidričeva c., novi prostori na Trati.

Licitacija bo pismena. Pred licitacijo je potrebno položiti varščino v
višini 10 odstotkov od izključne cene.

Licitacija je po sistemu VIDENO - KUPPLJENO.

KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT KRANJ - JLA 2 TOZD Tovarna olja OLJARICA BRITOF

oglašja na osnovi sklepa
Komisije za delovna raz-
merja dela oziroma naloge

AVTOGENO VARJENJE

Posebni pogoji:

- KV varilec z atestom za
avtoogeno varjenje,
- 6 mesecev delovnih izku-
šenj

Kandidati naj pošljejo pi-
smene prošnje z dokazili o
izpolnjevanju pogojev
Splošno kadrovskemu sek-
torju KZK Kranj, JLA 2, v
15 dneh po ožjavi.

ALPETOUR Škofja Loka Titov trg 4 b

V torkovi številki, 6. okto-
bra je v razpisu vodij raz-
vojno planske, pravne in
splošne službe v zadnjem
stavku nastala napaka.

Pravilno je:

»Kandidati bodo o izbiri
obveščeni v 15 dneh od dne-
va, ko bo delavski svet ime-
noval izbrane kandidate.«

ZIVINOREJSKI VETERINARSKI ZAVOD GORENJSKE - KRANJ

DEŽURNI VETERINARJI

od 9. 10. - 16. 10. 81

Za občini Kranj in Trzin
RUS Jože, dipl. vet., Cerklje
147, tel. 42-015
SOKLIČ Drago, dipl. vet.,
Strahinj 116, tel. 47-192

za občino Škofja Loka
VODOPIVEC Davorin,
dipl. vet., Gorenja vas 186,
tel. 68-310
OBLAK Marko, dipl. vet.,
Škofja Loka, Novi svet 10,
tel. 60-577 ali 44-518

za občini Radovljica in
Jesenice
PLESTENJAK Anton,
dipl. vet., Bled, Prešernova
34, tel. 77-828 ali 77-863

Dežurna služba pri Živino-
rejskem veterinarskem za-
vodu Gorenjske v Kranju,
Iva Slavca 1, tel. 25-779 ali
22-781 pa deluje nepreki-
njeno.

AVTO MOTO DRUŠTVO KRANJ

objavlja javno licitacijo
za tri avtomobile
ZASTAVA 750
v voznem stanju,

ki bo v četrtek, dne 15. oktobra
1981 ob 16. uri v prostorih
Avto moto društva Kranj, Ko-
roška cesta 53/d.

Izključna cena od 25.000 do
27.000 din. Ogled vozil je eno
uro pred licitacijo na parkir-
nem prostoru društva.

Polog varščine je 10 odstot-
kov od izključne cene.
Prometni davek plača ku-
pec.

NAJNOVEJŠA MODA

alpina

ZA MLADE

ŠKORNJI – GLEŽNARJI
ROBIN HOOD

izdelani iz pravih naravnih in sodobnih materialov v različnih barvah

OBIŠČITE TINO • OBIŠČITE TINO •

V PRITLIČJU
BLAGOVNICE TINA
SMO ZA HLADNE DNI
PRIPRAVILI

ZA VAŠEGA ŠOLARJA:

flanelaste srajce, plišaste mikice, pulije, puloverje, jope, trenirke, telovadne hlače, perilo, tople nogavice, dežnike

ZA VAS:

toplo perilo in pižame, flanelaste bluže in srajce, pletenine in trenirke

BLAGO LAHKO KUPITE NA POTROŠNIŠKO POSOJILO

OBIŠČITE TINO • OBIŠČITE TINO •

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

TEDEN DNI

SV. STEFAN - HOTEL MAESTRAL

5.300 din (letalo, avtobus)

ODHODI: ob nedeljah zvečer,
POVRATKI: ob sobotah dopoldne

OKTOBER: 11., 18. in 25.

IZLETI: Ogled Sv. Stefana, Budve, Cetinja, Lovčena in Skadarskega jezera

DOPLAČILO ZA IZLET V ULCINJ: 450 din s kosilom

MOŽNOST KREDITA!

INFORMACIJE IN PRIJAVE:

POSLOVALNICE KOMPASA v NOVEM MESTU, RIBNICI, LJUBLJANI in v ostalih poslovalnicah ter pooblaščenih agencijah.

pohištvo '81 bled

Razstava in prodaja:

Najnovejših programov pohištva

FESTIVALNA DVORANA

BLED

10.—19. OKTOBRA 1981

Odprto vsak dan od 10.—18. ure
tudi v nedeljo

murha

almira

Alpska modna industrija
Radovljica

Odbor za delovna razmerja pri TOZD Proizvodnja pletenin Almira – alpska modna industrija Radovljica objavlja prosta dela in naloge

VZDRŽEVALCA COTTON PLETILNIH STROJEV
VZDRŽEVALCA MOTORNIM PLETILNIH STROJEV
VODJE KEMIČNE ČISTILNICE
VODJE (OBRA TOVODJE) PLETILNICE

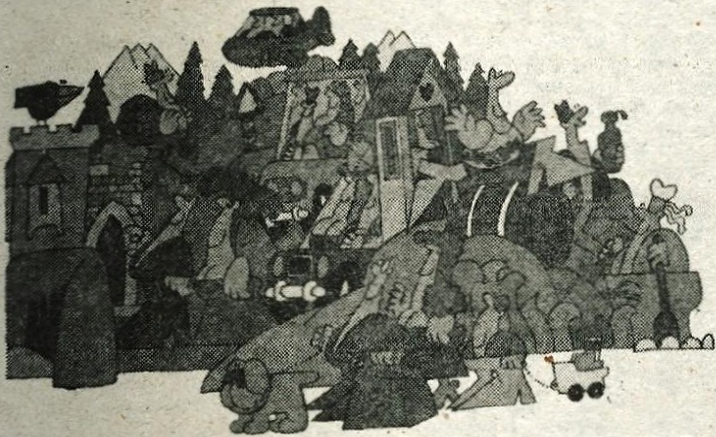
Poleg splošnih morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod 1. in 2. – srednja strokovna izobrazba tekstilne oziroma tehnične usmeritve ali – dokončana poklicna šola splošno-ključavničarske usmeritve in 3 leta delovnih izkušenj na razpisanih delih
- pod 3. – srednja strokovna izobrazba apreterske ali kemijske usmeritve, praksa zaželjena
- pod 4. – višja strokovna izobrazba tekstilne smeri in 3 leta delovnih izkušenj ali srednja strokovna izobrazba pletilske usmeritve in 5 let delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih.

Vsa dela se združujejo za nedoločen čas s 3 mesečnim poskusnim delom. Nastop dela je mogoč takoj. Kandidati za navedena dela naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: Almira – alpska modna industrija Radovljica, Jalnova 2. Razpis velja do zasedbe del in nalog.

TRADICIONALNI KOMPASOV PROGRAM

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

KOMPASOVE POČITNICE V MAKARSKI

Makarska riviera pod Biokovom je eden najlepših predelov jadranske obale, slovi pa tudi po zdravi in mili klimi. Kompas je rezerviral sobe v hotelih Biokovo in Dalmacija (oba B kat.) v sami Makarski, v Podgori hotel Minerava - A kategorije, z zaprtim bazenom, v Baški vodi hotel Horizont - tudi A kategorije, z zaprtim bazenom in svno ter apartmaje Ribarevič, ki se nahajajo v neposredni bližini hotela Horizont. Cene za sedemdnevne letalske pakete z nastanitvijo v hotelu so od 4.610 din naprej, najem apartmaja pa stane od 1.620 din naprej, odvisno od števila sob. Letalski paketi se pričnejo 1. novembrom, odhodi pa so vsako soboto. Obiščite najbližjo turistično poslovalnico, kjer boste dobili vse informacije in posebno brošuro, v kateri je predstavljena Kompasova ponudba počitnic ob Jadranu ter na Bledu in v Kranjski gori.

KAN?

GLOBTOUROVE ZIMSKE POČITNICE V ITALIJI

Nevegal - Auronzo - Kronplatz - Falcade - San Giorgio - San Marino di Castroza - Monte Campione - Foppolo

Nevegalu vam je na voljo 7 polpenzionov v hotelu Pineta za 4.500 din. V Auronzu v srcu Dolomiti vam je tudi na voljo hotel, ki leži ob jezeru, ki pozimi zaledeni. V okolici je dovolj smučarjev, cena pa je ista kot v Nevegalu. V Kronplatzu, poznanim smučarskem središču so vam na voljo dva penzion in hotel. Cena sedmih polpenzionov je od 4.450 din naprej. V Falcadu v pokrajini Belluno vam je na voljo hotel, kjer stane 7 polpenzionov za 4.600 din. San Giorgio je eno najstarejših italijanskih smučarskih središč. Tam vam je na voljo polnih penzionov v hotelu za 4.500 din do 13. 2. in 6.200 din po 3. 2. 1981. V San Martinu di Castroza, znanem po dobrih smučarskih razmerah in smučiščih so vam na voljo apartmaji, za katere je tedenski najem 8.400 din. V pokrajini Brescia vam je v novem smučarskem centru Monte Campione na voljo polpenzionov za 6.700 din. Foppolo leži na vrhu znamenite Brennske doline. Z nadmorsko višino naše Komne je

odlično izhodišče za smučanje na okoliških gorah (večinoma nad gozdno mejo). Tam vam je na voljo 7 polpenzionov v hotelu za 5.450 din. Več informacij o zimskih aranžmajih Globtourja v Italiji in drugih državah ter seveda v domovini vam je na voljo v posebni brošuri, ki vam je brezplačno na voljo v turističnih poslovalnicah.

jesen zima pomlad 81/82

vam je že na voljo v turističnih poslovalnicah

ODDIH, REKREACIJA, PRIJETNI TREŠUTKI .....

Portorož • Poreč • Vrsar • Rovinj • Medulin
Rabac • Opatija • Crikvenica • Selce • Mali Lošinj
Dubrovnik • Primošten • Makarska • Podgora
Baška Voda, • Bled • Kranjska gora

Informacije in prijave: poslovalnice Kompas in pooblašene turistične agencije

KREDIT • KREDIT • KREDIT • KREDIT • KREDIT • KREDIT

turistična agencija globtour

Informacije in prijave: GLOBTOUR Ljubljana posl. Maximarket - 24 155
20-029 in GLOBTOUR Ljubljana posl. Gosposvetska 4 - 313-230, 311-164
GLOBTOUR RENT A CAR: v Maximarketu, 27-223

GLOBTOUROVA ZIMA 81/82 ŽE V PRODAJI

ZAHTEVAJTE OBOGATENI PROGRAM IN POJASNILA V POSLOVALNICAH GLOBTOURA

IZLETI, POTOVANJA, EKSKURZIJE

Za zaključene skupine organiziramo potovanja po domovini in tujini. Informacije dobite na Gosposvetski 4 (tel.: 311-164)

STROKOVNI SEJMI

ULTRECHT - SECURITY - Mednarodni sejem varnostnih naprav in

AFBOUW - Strokovni sejem notranjih in zunanjih obrtniških del v gradbeništvu - z letalom iz Zagreba 3 dni 13. 10. 81

BERLIN - BAUTEC - Obnova starih gradenj, novogradnje, urbanizem - z letalom iz Ljubljane 4 dni 30. 10. 81

ZA SKUPINE - večje ali manjše, organiziramo strokovna potovanja, po želji tudi na vse druge sejemске prireditve in kongrese, ki niso v našem programu.

INDIVIDUALNIM POTNIKOM posredujemo hotelske rezervacije, kakor tudi letalske in železniške vozovnice.

Globtour poslovalnice Ljubljana: Maximarket 24-155, 20-029, Gosposvetska 4 313-230, 311-164, Globtour RENT A CAR v Maximarketu 27-223.

Od polžev po parmsko do kranjskih bržol

Tretjič zdaj Petrolove restavracije in moteli - Tepanje na hitri cesti Sloveniki, Podlehnik pri Ptuj, Čatež, Lom pri Logatcu in v Trzinu - pripravljajo svoje slovite kulinarčne tedne. Že obakrat prej smo lahko spoznali, da so se ob teh tednih njihovi kuharji dobro odrezali in nam pripravili vrsto znanih in neznanih dobrot, tokrat pa so nas še posebej presenetili. Ste že jedli kdaj cvetačo po poljsko pa polže po dunajsko pa purana s kostanjevim pirejem, grozdno pogačo, gosko z mlinci, orehe z zaseko, sirove štruklje z zeljem, pa belokranjsko cvrtje in kranjsko bržolo? Verjetno še ne ali pa le zelo redki. Pa divjačino, ki jo tako redko pokušamo: zajca v smetanovi omaki, dušenega fazana, ragu iz divjega zajca pa srnino stegno po lovsko! In sladice, kot so ognjiščna potica pa vinske rezine!

V teh kulinarčnih tednih sodelujejo pri Petrolu z Žitom in v vseh teh restavracijah in motelih vam bodo ta čas postregli tudi z vsemi vrstami cmokov, svačkov, žlinkrofov, štrukljev in zavitkov.

V Petrolovi restavraciji v Trzinu so s »tednom vegetarijanske kuhinje« začeli že v sredo 7. oktobra in bo trajal do 12. oktobra. Pa se ne bati. To so le priloge, bogato izbrane, zraven vam bodo postregli s kakršnim koli mesom boste želeli.

»Teden kolin« bo v Trzinu od 14. do 19. oktobra, »teden polžev« pa od 21. do 26. oktobra. Sledil bo »kostonjev teden« od 28. oktobra do 2. novembra, »Martinov teden« pa od 4. do 12. novembra. »Teden narodnih jedi« se bo držal od 12. do 16. novembra, »teden lovskih specialitet« pa od 18. do 23. novembra. Od 2. do 7. decembra pa bodo imeli »teden sladice«.

No, kdor se pogosteje oglašja na »deteljici«, ve, da se v tej Petrolovi restavraciji vedno dobro je in tudi drago ni. Kulinarčne tedne bodo ponudili še po ugodnejših cenah. Zato je res, da takih dobrot ne gre zamuditi, saj jih tako redko kdaj lahko okušamo.

GASILSKO REŠEVALNA SLUŽBA KRANJ Oldhamska 4

Po sklepu delavskega sveta Gasilsko reševalne službe Kranj in v skladu s Statutom razpisuje razpisna komisija naslednja dela in naloge:

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA OZD

Dela in naloge razpisujemo za 4-letno mandatno obdobje.

Kandidati morajo poleg zakonsko določenih pogojev izpolnjevati še:

- da imajo visoko ali višjo izobrazbo ustrezne smeri,
- da imajo 5 let ustreznih delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih delokrogih,
- da imajo organizacijske sposobnosti,
- da izpolnjujejo pogoje v skladu z družbenim dogovorom o načelih za izvajanje kadrovske politike v občini Kranj

Interesenti naj oddajo vloge z dokazili o šolski izobrazbi na naslov: Gasilsko reševalna služba Kranj, Oldhamska 4, »za razpisno komisijo« v 30 dneh po objavi razpisa.

O izidu razpisa bomo obvestili vse prijavljene kandidate v 8 dneh po sprejetju sklepa delavskega sveta.

Gostinska in trgovska delovna organizacija CENTRAL KRANJ TOZD Gostinstvo

objavlja proste delovne naloge in opravila

1. VODJE POSLOVNE ENOTE V PREDVORU
2. VODJE STREŽBE V PE JEZERSKO
3. NATAKARJA

Pogoji:

- pod 1. - hotelska srednja šola,
- 5 let ustreznih delovnih izkušenj na odgovornih nalogah v gostinstvu,
- aktivno znanje nemškega in pogovorno znanje angleškega jezika,
- poskusno delo 3 mesece

Nudimo možnost rešitve stanovanjskega problema.

- pod 2. - gostinska šola natakarske smeri,
- 1 leto delovnih izkušenj v gostinstvu,
- pogovorno znanje dveh tujih jezikov,
- poskusno delo 3 mesece

- pod 3. - gostinska šola natakarske smeri,
- poskusno delo 3 mesece

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi oglasa na naslov: Central, Kranj, Maistrov trg 11 - kadrovska služba. Vsi prijavljeni kandidati bodo pismeno obveščeni o izidu izbirnega postopka v 30 dneh po poteku roka za prijavo.

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, očeta, starega očeta in brata

FRANCA JANŠA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in prijateljem ter znancem, ki ste ga spremili na zadnji poti.

Iskrena hvala dobrim sosedom za nesebično pomoč v najtežjih dneh. Hvala pevcem iz Kroepe za žalostinke, organizaciji ZB Radovljica in zastavonošem, ZB Lancovo za lepe poslovilne besede ob odprtem grobu in g. župniku za tolažilne besede in pogrebni obred.

Še enkrat hvala vsem, ki ste z nami sočustvovali in mu poklonili sveče in cvetje.

VSI NJEGOVI!

Zg. Lipnica, 30. septembra 1981

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše ljubljene in nepozabne žene, mame, tačče, babice in prababice

IVANE ŠILAR

roj. Fabjan

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, posebno Erženovim za nesebično pomoč, prijateljem, Obratu VES in TOZD Tkalcica - Tekstilindus ter ATC - Iskra Labore in vsem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje in ji darovali cvetje. Zahvala tudi pevcem, dr. Hriberniku za zdravniško pomoč, patronažni sestri Reševi in g. župniku za poslovilne in tolažilne besede ob odprtem grobu ter vsem, ki ste jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti.

ZALUJOČI VSI NJENI

Kranj, 5. oktobra 1981

ZAHVALA

Ob boleči izgubi brata in strica

JANEZA PERNETA

se vsi njegovi iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in vsem, ki ste ga spremili na zadnji poti. Posebno velja zahvala dr. Repičevi in strežnemu osebju doma oskrbovancev v Preddvoru za vso skrb in nego v času njegove bolezni, pevcem za žalostinke, velesovskemu in domačemu g. župniku za tolažilne besede in lepo opravljen obred.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

VSI NJEGOVI

Stražišče, 5. oktobra 1981

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega sina, brata in strica

JANKA JAGODICA

s šenturske gore

se iskreno zahvaljujemo sosedom, znancem in prijateljem za vsestransko pomoč in izrečeno sožalje, darovane vence in cvetje ter spremstvo na vse prezgodnji zadnji poti. Zahvala velja vsem sorodnikom, pevcem iz Naklega, govornikom OO ZSMS Šenturska gora, RTC Krvavec in zdravstvenemu osebju. Posebna zahvala g. župniku za izbrane besede tolažbe in lepo opravljen pogrebni obred.

ZALUJOČI: ata, mami, brata in sestra ter drugo sorodstvo

Šenturska gora, 28. septembra 1981

ZAHVALA

Ob prerani izgubi sina, moža, očeta, starega očeta, brata in strica

ADALBERTA MALIJA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem za izraze sožalja in darovano cvetje. Posebna zahvala dobrim sosedom za vsestransko pomoč, kolektivu Sava in njegovim sodelavcem, govorniku tov. Krtu, oktetu Sava, kolektivu TOZD Klavnica Jesenice, Inštitutu za pljučne bolezni in TBC Bolnik, Osnovni šoli Zabreznica, GD Kokrica ter zastavonošem.

Vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, iskrena hvala!

VSI NJEGOVI

Kokrica, 3. oktobra 1981

MALI

OGLASI

telefon
23-341

PRODAM

Prodajam KOZO. Breg 2, Tržič 9615
Prodajam 4 mesece stare JARČKE. Mavčiče 57 9623
Prodajam 410-litrsko SKRINJO. Zapuže 18/B, Begunje na Gorenjskem 9666
Prodajam ASPARAGUS in BUTARE. Stefe, Pangerštica 7, Golnik 9667
Dobro KRAVO mlekarico v devetem mesecu brejosti prodam. Zupan, Zg. Gorje 42 9668Prodajam ŠTEDILNIK (4 električni, 2 plin), enojno POMIVALNO KORITO in DIVAN, vse v dobrem stanju. Reševa 3, Kranj, tel. 22-502 9669
Prodajam VIJAK, premera 80 mm z račno, primeren za mizarsko ali sadno stiskalnico. Jezerska c. 122 9670
Prodajam 6 tednov stare PRASIČKE. Golnik 48 9671Prodajam ELEKTROMOTOR 7,5 kW, 7 mesecev brejo TELICO in mlado KRAVO za meso, ali zamenjam za KRAVO z mlekom. Hraše 46, Smlednik 9672
Prodajam trajnožarečo PEČ. Britof 72, Kranj 9673
Prodajam 3,74 kub. m PLOHOV, 48 mm, nekaj malo rabljenih. Ambrožič Janko, Sp. Laze 12, Zg. Gorje. Ogled v soboto in nedeljo 9674Ugodno prodajam SPALNICO. Ključete lahko po tel. 23-395 9675
Prodajam KRAVO, ki bo v kratkem drugi teletila in dve TELICI, stari 4 in 10 mesecev. Samotar, Vopovlje 16, Sp. Brnik 9676Ugodno prodajam rabljen črnobel LEVIZOR EI-NIS in prenosljiv KAMIN na trda goriva. Telefon 22-932 - Kranj, Mandelčeva 2 9677
Prodajam eno leto stare KOKOSI nesnice ali za v skrinjo. Šenčur, Mlakarjeva 13, tel. 41-114 9678Prodajam trajnožarečo PEČ in večjo količino bukovih DRV. Bertonec, Podbica 28, tel. 40-593 9679
Prodajam nov VOLNEN »TEPIH«, bele barve (ročno delo, 11.000 vozličkov) dimenzije 299x191 cm. Jarc Nasta, Levstikova 1, Kranj, tel. 24-888 9680Prodajam 6 mesecev starega BIKCA in en teden staro FRIZIJKO. C. na Klanec 9 9681
Prodajam otroški VOZIČEK, HOJICO, STAJICO in KOŠ. Mijatović, Sorlijeva 27, Kranj, tel. 26-319 9682Prodajam tri mesece in pol stare PAVICE, par zlatih FAZANOV, prava lanska lepota, samca. Novak Jože, Podreča 6, Mavčiče 9683
Prodajam MACEHE in RIGELČKE. Tupaliče 11, Predvor 9684Prodajam 14 dni staro TELIČKO. Pogačnik, Podbrezje 77, Duplje 9685
Prodajam bukovna DRVA. Ješe, Zaloše 11, Podnart, tel. 70-416 9686Ugodno prodajam dekliški črn PLAŠČ, št. 40, prehodni ženski KOSTIM, št. 42 in fantovski črn PLAŠČ, št. 46. Tel. 22-337 ali 22-003 9687
Prodajam ZIBELKO, otroško POSTELJICO in športni VOZIČEK. Davidović, Janeza Puharja 1, stan. 23, Kranj 9688Oddam PSA - VOLČJAKA. Naslov v oglašnem oddelku. 9689
Prodajam več metrov suhih DRV. Zg. Besnica 68 9690Prodajam rabljena stavbna OKNA. Hraštje 117, Kranj 9691
SPALNICO, skoraj novo, svetle barve, prodam. Telefon 74-557 9692Prodajam lepa ZIMSKA JABOLKA. Globočnik, Voglje 85, Šenčur 9693
Zelo poceni prodajam stare KUHINJSKE ELEMENTE. Telefon 23-218 popoldan 9694Prodajam MACEHE. Molj, Voglje 9/a, tel. 49-090 9695
Prodajam nova vhodna VRATA 160x200 lip Bled z izrezom in kovanim okvirom; ter lepega 3-letnega NEMŠKEGA OVČARJA - čuvaja, oddam dobrim ljudem. Zg. Bitnje 157 9696

Prodajam svetlo SPALNICO, v lesni barvi in stilno OMARO (435 cm dolgo) temno. Informacije po tel. 62-314 od 8. do 9. ure in od 19. do 21. ure 9697

Zelo ugodno prodajam PEČ za centralno kurjavo, 25.000 kalorij. Telefon 064-25-648 popoldan 9698
Prodajam dobro KRAVO MOLZNIKO, po teletu. Ropret, Kupljenik 5 pri Bohinjski Beli 9699Prodajam novo MOTORNO ŽAGO husvarna, tip 630, meč 45 cm. Loka 24, Tržič 9700
Ugodno prodajam nov ŠTEDILNIK na trda goriva gorenje, tip pgdp, širine 37 cm. Vovk Franc, Lescce, tel. 74-005 9701

Prodajam malo rabljen ŠTEDILNIK (2 plin, 4 električni). Ogled popoldan. Šenčur, Beleharjeva 4/a 9702

Prodajam POHIŠTVO za dnevno sobo. Cesta Staneta Zagarja 42, Kranj, telefon 22-586. Ogled vsak dan od 20. ure dalje.

Prodajam nov ŠTEDILNIK za etažno centralno ogrevanje ITPP - kuppersbusch, za 13.000 din. Šubic, Radovljica, Prešernova 19 9703

Prodajam dobro ohranjeno SPALNICO. Šenčur, Delavška 13 9706
Prodajam žensko POROČNO OBLEKO, primerno za jesenski čas, št. 40. Ogled vsak dan po 17. uri. Pegan Tadeja, Zupanova 5, Šenčur 9709Prodajam POROČNO OBLEKO, drap barve, št. 40. Košenina, Sv. Duh 37 9770
Prodajam BIKCA po izbiri, starega 13 ali 14 mesecev. Pintar, Vešter 16, Škofja Loka 9771

Prodajam globok žametni VOZIČEK. Hafnarjevo naselje 1, Škofja Loka, tel. 064-60-457 9772

Prodajam italijansko etažno PEČ za centralno ogrevanje GIBO, 17.500 kilo kalorij. Ogled možen vsak dan popoldan. Bizjak Franc, Begunje 133 9773

Prodajam PRASIČKE, težke 30, 70, 90 in 150 kg. Posavec 16, Podnart 9774
Prodajam KRAVO frizijko, brejo 9 mesecev, 4 tele. Podreča 4, Mavčiče 9775Prodajam nove SMUČARSKE CEVLJE (pancarje) 38. Dolar, Vrba 9, Žirovnica 9776
Prodajam 50 vreč PERLITA za fasado in trilec ter dve otroški postelji z jogijem. Tavčar Ciril, Lute 66, Šenčur 9777Prodajam KROMPIR za ozimnico. Arh Silvester, Žirovnica 57 9778
Prodajam nov SILOKOMBAJN menzele. Naslov v oglašnem oddelku. 9779Prodajam KRAVO, ki bo v kratkem teletila. Lahovčič 13, Cerklje 9780
Prodajam večjo količino krmilne PESE. Sp. Bitnje 25, Žabnica 9781Prodajam 14 dni starega BIKCA. Kranj, Struževo 13 9782
Prodajam KRAVO ali TELICO po izbiri. Virmate 42, Škofja Loka 9783Prodajam MLIN za sadje s prešo, 300 l. Osterman, C. na Klanec 19/a, Kranj 9784
Prodajam PRASIČKE. Šmartno 29, Cerklje 9785Prodajam 9 let starega KONJA, usposobljen za vsa kmečka dela. Dolinšek, Lenart 3, Cerklje 9786
Prodajam TELETA za plemo. Zg. Brnik 46, Cerklje 9787Prodajam ZELJE v glavah. Sp. Brnik 55, Cerklje 9788
Prodajam BIKCA, starega 3 mesece. Apno 9, Cerklje 9789Prodajam TELICO frizijko, brejo 7 mesecev. Praprotna polica 19, Cerklje 9790
Prodajam borove in smrekove PLOHE. Naslov v oglašnem oddelku. 9791Prodajam 7 tednov staro TELIČKO. Zg. Brnik 52, Cerklje 9792
Prodajam semenski KROMPIR igor in vesna. Vasca 8, Cerklje 9793Prodajam KRAVO simentalco v devetem mesecu brejosti. Glinje 6, Cerklje 9794
Prodajam 10 dni staro TELIČKO frizijko za nadaljno rejo. Breg 7, Komenda 9795Prodajam 3 kub. m smrekovih DESK, 25 mm. Novak, Apno 3, Cerklje 9796
Prodajam 4 tedne starega BIKCA in kuppersbusch. Zg. Brnik 53, Cerklje 9797Prodajam 6 tednov starega TELETA in KRAVO frizijko, brejo 5 mesecev. Sp. Brnik 38, Cerklje 9798
Prodajam termokumulacijsko PEČ 3,5 kW. Tomažičeva 6, Kranj 9799

FOTOAPARAT praktika PLC 3 in širokokotni OBJEKTIV pentagon, prokrokotni. Dolenc Janko, Dorfarje 27, Žabnica 9800

Prodajam dobro ohranjen nerjaveč ŠTEDILNIK, vzdoljiv - desni. Perko, Gorice 4, Golnik 9801

PLAŠČ, nov modro-sive barve, velikost št. 42, prodam. Ponudbe pod: 3.500 din 9802

Ugodno prodajam dvojno VRAT LIP Bled, 200x75 cm in 200x85 cm s podboji širine 15 cm, OKNO, tipa glin Nazorje, 120x80 cm, vezan s PVC folijo in 100 kg BITUMNA. Telefon 064-62-928 9803

Prodajam mlado KRAVO s teletom ali brez. Braznica 11, Škofja Loka 9804
Prodajam 250 kg težko SVINJO. Olševšek 2, Predvor 9805Prodajam STREŠNO OPEKO bobrovec. Šegš, C. 1. maja 18, Kranj 9806
Prodajam KRAVO in TELICO, obe visoko breji. Prebačeva 53, Kranj 9807MACEHE - velikocvetne, lahko dobite pri Marni Slavki, Cerklje 5 9808
Ugodno prodajam otroški VOZIČEK, STAJICO, HOJICO in KOŠEK. Lahko tudi v dopoldanskem času 9809Prodajam RADIATOR trika, 25x30 cm, 35 členov. Golnik 98 (novo naselje) 9810
Prodajam SADIKE ligustra, enofazni ŠTEVEC, KOLO na 5 prestav, ZLEBOVE - KLUKE, 25 cm. Sučeva 9, Kranj 9811Prodajam skoraj nov kombiniran BOJLER braun (drva, električni) za v kopalnico. Črnivec 20/c 9812
Prodajam tri OVCE, enega KOŠTRUNA in KOZLA. Telefon 23-466 9813

Prodajam SOD za gnojnico z motorjem in črpalko, prenosni TELEVIZOR, strešno OPEKO špičak. Pipanova 18, Šenčur 9814

Prodajam ŠTEDILNIK kuppersbusch. Jelar, Zadruga 5, Duplje 9815
Prodajam 6 mesecev stare RACE. Beleharjeva 49, Šenčur 9816Prodajam dobro ohranjeno fantovsko DIRKALNO KOLO (št. gume 24). Struževo 5, Kranj 9817
Prodajam »ŠKODLE« za kritje strehe. Informacije po tel. 60-425 po 15. uri 9818

Prodajam termokumulacijsko PEČ, 6 kW, cena 8.500 din. Filipič, Posavec 22, Podnart 9819

Prodajam ali zamenjam BETONSKO ZELEZO, 10 mm za suhe DESKE (colarice). Bajšelj, Zadruga 11, Duplje 9820
Ugodno prodajam OJACEVALEC, 25 W za kitaro. Telefon 25-442 9821Ugodno prodajam več mladih KANARČKOV, dobrih in lepih pevcev. Kocjančič, Na Mlaki 3, Radovljica 9822
Poceni prodajam POLKAVČ in dva FOTELJA. Šenk, Planina 37, Kranj 9823

Prodajam 350 modularne OPEKE. Telefon 23-470 9824

Za rejo prodajam 14 dni staro TELICO od dobre mlekarice. Naslov v oglašnem oddelku.

Prodajam 90 LETEV, dimenzije 40x40 cm in 5 SPIROVCEV 12/14x12x12. Podbrezje 71, tel. 70-089 9825

Ugodno prodajam OJACEVALEC. Informacije po tel. 25-546 od 18. do 20. ure 9826

Kuppersbusch PEČ, dobro ohranjeno, prodam. Berce Tone, Kropa 22, tel. 79-723 v soboto popoldan ali med tednom od 14. do 17. ure 9827

Prodajam majhne PRASIČKE. Anton, Hudo 3, Tržič 9828
Prodajam 150 kosov betonske OPEKE 40x20x20. Kalan Ivan, Vrmak 9829Prodajam kombiniran italijanski OTROŠKI VOZIČEK. Telefon 23-441 9830
Prodajam suha smrekova DRVA. Ogled nedeljo, 11. 10. 1981. Naslov v oglašnem oddelku.Prodajam velikocvetne MACEHE. hovec 76, Cerklje 9831
Prodajam dva BIKCA. Prebačeva 53, Kranj 9832

Prodajam brejo TELICO simentalco težko 450 kg, vajeno pale in priložni prh suhih bukovih DRV. Naslov v oglašnem oddelku.

Prodajam otroško KOLO (od 5 let). Golniška 6, tel. 23-441 9833
Prodajam ŠTEDILNIK kuppersbusch malo rabljeno termokumulacijsko elind 2,8 kW. Bešter, Bistrica 8, Kranj 9834

Prodajam dva 60-litrsko hrastova in 60-litrsko KAD za želje ali namizna sadija. MOŠKO KOLO in skoraj nova traki KOTEL ter oddam opremo SOBO z dvema ležišči. Naslov v oglašnem oddelku.

Prodajam skoraj novo SPALNICO. lo. Rauch, Vrečkova 11/IV, tel. 23-441 9835

Prodajam 1 kub. m fasadnega PLOHE kren barve. Turjak, Pot v Bitnje 5, Kranj 9836

Prodajam 4 are stoječe silazne krmilne okoli Cerklje. Naslov v oglašnem oddelku.

KUPIM

Kupim ELEKTROMOTOR, 5 kW. Pfajfar, Češnjica 30, Železniki 9837
Kupim salonitne PLOŠČE. Skoko Ivan, Puhizanska 44, Škofja Loka 9838Kupim KUHINJSKE ELEMENTE. Telefon 27-972 9839
Kupim teden dni starega BIKCA mentalca. Telefon 70-125, Podnart 9840Kupim italijanski športni VOZIČEK. Telefon 49-135 9841
Kupim manjšo PRESO in MOPEDE. Marija Vidic, Dvorska 1, Begunje 9842

Kupim 600-litrsko SKRINJO in stinsko HLADILNICO. Ponudbe po 49-065 9843

Kupim termokumulacijsko 3 kW. Telefon 26-616 popoldan 9844

VOZILA

Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1977, v voznem stanju. Andreuzzi, Novi Ziri 9845
Prodajam WARTBURG. tel. 064-62-928 9846BMW 316, letnik 1977, Prodajam lefon 21-677 9847
SIMCO 1100, letnik 1974, v voznem stanju, prodam po nizki ceni. Ogled dan. Izda Valentin, Rezke Dragoje Vižmarje 9848Prodajam dobro ohranjen AMI rezervne dele ali ponovno registrirane. Stopfer, Mavčiče 49 9849
Prodajam SKODO S 100 L, letnik 1977, registrirano, celo ali po delih. Srednja vas 10, Poljane nad Škofjo Loko 9850

Prodajam karamboliran, nevožen ali celega ali po delih in nove rezervne dele. Ogled vsak popoldan. Bled, tel. 064-62-928 9851

Ugodno prodajam avto ZASTAVO starejši letnik, dobro ohranjen. Češnjica 30, Železniki 9852
Prodajam PRIKOLICO za osebnih Kristan, Reteče 27, Škofja Loka 9853

APN-4, dobro ohranjen, star 26 let. prodam. Žnidarič, Gubčeva 3, Kranj 9854

ZASTAVO 750, dobro ohranjen, dam ali zamenjam za ohranjeno MOTORNO ŽAGO. Kličar 9855

Prodajam FIAT 850 in rezervne dele za fiat 1300. Ogled popoldan. dosavljevič, Hrašče 106/a 9856

Prodajam ZASTAVO 101, letnik 1976, modre barve, dobro ohranjeno. Kličar, tel. 064-26-540 v popoldanskem času 9857

FIAT 126-P, letnik 1976, dobro ohranjen, prodam za 5 SM. Tel. 064-62-928 9858

Prodajam ZASTAVO 1300 po delih so odmontirani. Babič Milan, 36/a, Šenčur 9859

Ugodno prodajam osebnih avto R-8 generalno obnovljen. Naslov v oglašnem oddelku.

Prodajam AMI 8 break, letnik 1976, registriran. Informacije po tel. 064-62-928 popoldan 9860

Ugodno prodajam ZASTAVO 101, letnik 1976. Kavčič, Gorenjskega odboja 9861

RENAULT 16, letnik 1971, prodam 7,5 SM. Kalan Franc, Frantovec 9862
Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1976, Roblek, Bašelj 15, Predvor 9863Prodajam MZ 250 in polkumulator TARO starfield. Fister Simon, Galska 1, Kokrica 9864
Prodajam original FIAT 125, letnik 1977, registriran za celo leto, cena 1.500.000. Milutinović, Savska c. 24 ali TAU staja - Kranj 9865

Prodajam ZASTAVO 101, letnik 1976, Kern Rudi, Sp. Bitnje 3 9866

NOVO - NOVO - NOVO - NOVO

Ekspressna kemična čistilnica in pralnica

SATLER DRAGO,

Oldhamska 14. KRANJ (pri Vodovodnem stolpu)

Vam nudi klasično pranje in kemično čiščenje vseh vrst oblačil, odevi in preprog po sodobni metodi, ki ne poškoduje tekstila.

Odperto vsak dan od 7. do 19. ure.
sobota od 7. do 13. ure.

Obiščite nas, ne bo vam žal.

Prodajam ZASTAVO 101, letnik 1973, sprednja leva stran karambolirana, motor izmenjen. Informacije po tel. 25-461 - 9725
Zelo poceni prodam dobro ohranjeno ZASTAVO 750, z vrstnim rezervnim motorjem, menjalnik in razne druge dele. Prodajam v Kranju. 9726
Prodajam VW, letnik 1986, obnovljen. 9727
Prodajam Lada 52, Trzin. 9727
Prodajam OFEL REKORD coupe 1900, letnik 1973 in ZASTAVO 750, letnik 1972, z registrirano. Staretova 32, Kranj - 9728
Prodajam VW 1600 TL, letnik 1966 ali zamenjam za manjši avto. Apno 3, Cerkev. 9729
Prodajam FIAT 126-P, Ogled možen vsak dan na eni strani. Korolec, Mošnje 39 pri Radviljici. 9730
Ugodno prodam ZASTAVO 750, po letnik, CERADO za avto 126-P ter po letnik PESKA za teranovo (fasado). 9731
Prodajam, Novi svet 21, Škofja Loka, telefon 04-60-519. 9731
Prodajam tovorni avto TAM 5000, letnik 1971, Ševca nad Škofjo Loko. 9732
Prodajam nov KOŠ za zastavo 750. 9733
Prodajam Zvozne, Frankovo naselje 55, Škofja Loka, tel. 04-61-719. 9733
Prodajam PEUGEOT 304, letnik 1971, 9734
Prodajam tudi na potrošniški kredit, cena 100.000 din. Kamenik, Kidričeva 68, Škofja Loka. 9734
Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1974, 9735
Prodajam do septembra 1982. Ogled možen. Zbilje 1/c, Medvode. 9735
Prodajam karoserijo s podvozjem za ZASTAVO 2 CV 6. Košenina, Sv. Duh 35, Škofja Loka. 9736
Prodajam AMI 8, celega ali po delih. 9737
Prodajam, Koljarska 13, Škofja Loka. 9737
Prodajam prodam ZASTAVO 750, letnik 9738
Voklo 70, Senčur. 9739
Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1977. 9739
Voklo 47, Senčur. 9739
Prodajam VW 1200, letnik 1976, ohranjeno. 9740
Prodajam Repanšek Marija, Mušičeva 38, 9740
Prodajam FIAT 850, celega ali po delih in z fiat in Z-125. Črnivec, Zadruga 1, 9741
Prodajam FORD TAUNUS 12 M, letnik 9742
Telefon 28-789 od 9. do 10. in 20. do 17. ure. 9742
Prodajam, nekoliko karamboliran, poceni letnika, letnik 1975. 9743
Prodajam, Bistrica 70/A, Trzin. 9743
Prodajam registrirano ZASTAVO 750, letnik 1977 - september. Korolec, Košenina 75, Bohinj. 9744
Prodajam ZASTAVO 750, starejši letnik. 9745
Prodajam FIAT 124, registriran do septembra 1982. Zdravko Zalokar, Gorjuse. 9746
Prodajam Bistrica. 9746
Prodajam dobro ohranjeno ZASTAVO letnik 1974, registrirano do junija. 9747
Prodajam, Podobnik, Mlika 76, Kranj. 9747
Prodajam ZASTAVO 101, potrebno manjšega klemparja popravila, ugodno prodam. 9748
Prodajam, Kvor 34, Trzin. Informacije po 9748
Prodajam prodam VW 1300, letnik 1968. 9749
Informacije po tel. 74-927. 9749
Prodajam dobro ohranjen R-4, letnik 9750
Justin Anton, Cankarjeva 2, Je- 9750
Prodajam R-4, letnik 1975, prevoženih 9751
100 km, za 2,5 SM. Informacije po tel. 9751
- int. 06 od 7. do 14. ure in 27-855 od 17. ure. 9751
Prodajam ZASTAVO 101, letnik 1975, 9752
ali po delih. Mlika 118, tel. 26-684. 9753
Prodajam prodam ZASTAVO 750, letnik 9756
registrirano do 1982. Zen Janez, 9756
Bistrica 1/B, Bohinj. Bistrica. 9756
Prodajam AUSTIN 1300, letnik 1970, 9757
neregistriran, v ozem, prodam. 9757
Prodajam vsak dan od 15. do 17. ure. Piber, 9757
Korolec, Bled, tel. 77-131 po 20. uri. 9757
Prodajam TOMOS 90 elektronic. Po- 9758
dajam, Poljica 13, Zg. Gorje pri Bledu. 9758
Prodajam BMW 2000, letnik 1971, v o- 9759
zemu. Telefon 25-741. 9759
Prodajam prodam ŠKODO S 100, letnik 9760
v ozem stanju. Zupan Miha, 9760
v Kranju. 9760
Prodajam R-12, letnik 1977, 9761
Zg. Ovsitje 42, Podnart. 9761
Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1970, 9762
registrirano, z rezervnimi deli. Praše 27, 9762
Prodajam ZASTAVO 101-L, letnik 1977, 9763
registrirano do avgusta 1982 z avtoradiom, 9763
cena 10 SM. Možnost plačila z 9763
posojilom. Ogled vsak dan po- 9763
rodajam. Koren, Tavčarjeva 1, Jesenice. 9763
Prodajam ZASTAVO 101, letnik 1975, 9764
50.000 din. Mali, Šorčjeva 3, Kranj. 9764
Prodajam prodam TOVORNO PRIKO- 9765
lo ali osebni avto, nosilnost 600 kg. 9765
Prodajam 75-778. 9765
Prodajam prodam ZASTAVO 750, z ob- 9766
novljenim karoserijo, registrirano do ok- 9766
tobra 1982. Telefon 70-166 v petek in 9766
popoldan. 9766
Prodajam ZASTAVO 101, letnik 1975, 9767
letnik 22, Begunje. 9767
Prodajam avto ZASTAVA 750, letnik 9768
registrirano do oktobra 1982. Urh. 9768
Šolka 4/a, Kranj, Strazišče. 9768

ZASTAVO 750 L, letnik 1978, dobro ohranjeno, prodam. Informacije po tel. 064-21-135 od 7. do 9. ure. 9877
Prodajam ZASTAVO 101 L, letnik 1977 (26. XII.). Informacije po tel. 064-21-405. 9842
Ugodno prodam ZASTAVO 101, letnik 1976. Informacije po tel. 60-425 po 15. uri. 9843
Prodajam dva PONY EXPRESSA, oba za 20.000 din ali enega za 10.000 din in drugega za 12.000 din. Naslov v oglašnem oddelku. 9844
Prodajam osebni avto WARTBURG, starejši letnik, registriran do januarja 1982. Ogled v sobotah od 15. do 18. ure. Planina 1, Kranj, stanovanje 14. 9845
Prodajam R-4, letnik 1970, cena 1,5 SM. Bičkova 7, Strazišče, tel. 23-929. 9846
Prodajam ZASTAVO 1300, registrirano do avgusta 1982, letnik 1971. Stankovič, Gorenjskega odreda 18, Planina - Kranj, stanovanje 3, pritličje. 9847
Prodajam FIAT 125 special, letnik 1971 ali zamenjam za manjši avto. Brezje 18. 9848
SPAČKA, letnik 1972, prodam. Kljajč, Gradnikova 3, Kranj. 9849
ZASTAVO 750 lux, letnik 1972, poceni prodam. Kropivšek, Strahinj 101, Naklo. 9850
ETP - KRANJ prodaja na javni dražbi 26. 10. 1981 rabljeno počitniško PRIKO-LICO tip adria 450 in 2 HLADILNIKA elektrolux. Pogoji dražbe so objavljeni na oglašni deski ETP. 9851

STANOVANJA

Nujno iščem SOBO za določen ali nedoločen čas. Sem zaposlena. Sporočite po tel. 064-21-648 od 17. do 19. ure. 9857
Iščem STANOVANJE, možen kasnejši odkup, 1 SM mesečno. Novak Mirjana, Trg svobode 23, Trzin. 9859
Opremljeno, SOBO oddam trem poštenim dekletom, možnost kuhanja. Telefon 22-728 od 19. ure dalje. 9852
Dve sestrski iščeta SOBO v Kranju. Sifra: Nudiva dobro plačilo. 9853
Nujno potrebujem enosobno STANOVANJE ali GARSONJERO v Kranju. Telefon 21-020. 9854
Zaročenca pred poroko iščeta STANOVANJE v Škofji Loki ali okolici za dobo 3 do 5 let. Ponudbe pod: Dobro plačava. 9855
Mlada tričlanska družina vzame v najem enosobno STANOVANJE ali GARSONJERO v Škofji Loki. Tel. 064-60-930. 9856
Samski moški išče SOBO s souporabo sanitarij na območju Kranja ali okolice. Ponudim 1.500 din. Ponudbe pod šifro: Redno plačilo. 9857
STANOVANJE oddam ženski, ki bi varovala otroke. Ogled v nedeljo 11. oktobra 1981. Jezerska c. 94, Keleman. 9858
Dvosobno STANOVANJE s kabineto, staro 3 leta, prodam v Škofji Loki. Telefon 064-62-022. 9859
Zamenjam lastniško, komfortno, dvosobno STANOVANJE s kabineto, 51 kv. m, drugo nadstropje, s telefonom v Podlubniku v Škofji Loki za enosobno komfortno v Podlubniku, ali dvosobno manjše starejše v bloku v Škofji Loki. Ponudbe pod: Doplačilo. 9860
SOBO ali GARSONJERO, vzajem v najem v Kranju ali okolici, Ponudbe po tel. 064-25-234. 9861

POSESTI

V najem vzamem LOKAL v okolici Kranja. Telefon 064-25-457. 9861
Zamenjam HIŠO v Kranju - Čirče, za hišo v Kranju (blizu mesta). Naslov v oglašnem oddelku. 9862
Prodajam GARAZO. Koritenska 15, Bled, tel. 77-830. 9863
GARAZO prodam v Bistrici pri Trzinu v garažni hiši. Ponudbe pod: Gotovina takoj ali tel. 061-320-784 popoldan. 9864
Enostanovanjsko, visokopritlično HIŠO z garažo, vrtom, centralno kurjavo, telefonom v Ljubljani zamenjam za podobno v mirnem predelu Radviljice ali za etažno stanovanje. Ponudbe pod: upokojenca. 9865

ZAPOSLOTITVE

GOSTIŠČE »ERLAH« na Jesenicah zaposli KUCHARICO-JA. Vse informacije dobite po tel. 49-065. 9866
Iščem dopoldansko delo, Imam vozniški izpit B-kategorije. Telefon 50-089. 9867
KLJUČAVNICAR z znanjem elektrovarjenja išče honorarno zaposlitev v popoldanskem času, zaželeno v Kranju ali bližnji okolici. Ponudbe pod: Ključavničar. 9868

OBVESTILA

ROLETE, vseh vrst naročite SPILER-JU, Gradnikova 9, Radviljica, telefon 064-75-610. Lahko pišete, pridem na dom! 9863
Sprejemam naročila za izdelavo VO-DOVODNE INSTALACIJE. Jezerska, Škofja Loka, tel. 064-80-910. 9862
Termoakumulacijske peči ČISTIM, popravilam in MONTIRAM. Telefon 061-737-466, Zibelnik Matija, Zavrti 5. Mengeš. 9863
KOLESARJI! Popravilam kolesa vseh vrst. Smrkolj Dušan, C. JLA 27, Kranj. 9869

Opravljam avto-električarske storitve. Odprto: v delavnikih od 16. do 20. ure, v sobotah od 8. do 12. ure. AVTO-ELEK-TRIKA Radej Andrej, Zg. Bitnje 157. 9870

PRIREDITVE

Vsa sobota ob 20. uri je PLES v hotelu CREINA. Zabavala vas bo skupina MODRINA VABLJENI! 9871

ZAHVALA

Simnovi iz Vokla št. 39 se zahvaljujemo zavarovalni skupnosti TRIGLAV Kranj za izredno hitro in solidno izplačano škodo, ki jo je povzročil požar. Zahvaljujemo se tudi članom Civilne zaštite Krajevne skupnosti Voklo. NAJLEPŠA HVALA! 9872

POZNANSTVA

Vdovec, star 66 let, nealkoholik, zaposlen, z lastnim stanovanjem, želi spoznati žensko 50 do 60 let, ki bi želela v dvojje preživljati svoja leta. Šifra: V dvojje je lepše. 9873

OSTALO

MATEMATIKO inštruiram za vse šole. Telefon 27-329 popoldne. 9863
Iščem takojšnje VARSTVO za 15 mesecev starega otroka. Lahko na domu otroka ali varuhinje. Malovrh Marinka, Galetova 15, Kokrica - Kranj. 9874

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto 10. oktobra bodo odprte naslednje dežurne prodajalne:

KRANJ
Central: Delikatesa, Maistrov trg 11. Na vasi, Senčur in Naklo v Naklem od 7. do 13. ure, vse ostale prodajalne pa bodo odprte od 7. do 19. ure: Klemenček, Duplje, Kravec, Cerklje, Hrib, Predvor, Kočna Zg. Jezersko, Na Klancu, Oprešnikova 84, Kranj.

Živila: Diskont Naklo, odprt od 8. do 12. ure, dežurne prodajalne pa so odprte od 7. do 19. ure in sicer: SP PLANINA-CENTER, Ul. Gorenjskega odreda, SP Pri mostu, Kranj, Vodopivčeva 16, SP Oskrba, Kranj, Cesta Koroškega odreda 9, Emona Market, Kranj, Delavska 20, PC Britof, PC Senčur, trgovina in bife Živila-Globus, PC Bitnje od 7. do 17. ure.

V nedeljo pa so dežurne naslednje prodajalne Centrala Kranj od 7. do 11. ure:

Delikatesa, Maistrov trg 11, Kravec, Cerklje, Naklo v Naklem, Na vasi, Senčur.

V soboto, 10. oktobra bodo odprte v ostalih občinah naslednje prodajalne:

JESENICE
Rožca, SP na Plavžu, Titova 79 in Delikatesa, Kašta 3 na Koroški Beli, V. Svetina 8/a.

ŠKOFJA LOKA
Market Novi svet

TRZİČ
Mercator, Trg. svobode 21, Žito Ljubljana, Trzin, JLA 6, Mercator Slap

LOTERIJA

Srečka št.	din	Srečka št.	din
00	80	473513	20.040
60	80		
3350	600	28334	2.000
06250	2.000		
101470	20.000	5	40
418840	20.000	2325	440
		18425	2.040
61	60	205655	20.040
81	100		
001	160		
711	200	06	60
05871	8.000	66	60
16671	4.000	85796	2.000
28241	4.000	038726	1.000.000
47631	8.000	040966	20.000
62071	2.000	245216	20.000
80311	8.000		
90001	4.160	198077	20.000
047861	20.060	491597	50.000
114031	20.000		
		08	80
22	60	78	80
32	60	728	200
1092	400	5218	600
2392	400	043968	20.000
6022	1.060	180288	100.000
6492	400	354458	20.000
02782	6.000		
09442	8.000	29	100
62352	6.000	79	60
85482	6.000	89	120
360312	20.000	469	160
419852	20.000	04719	4.000
		41369	2.000
3	40	79719	6.000
2173	840	238929	20.100
125503	20.040	305639	500.000
149173	20.040	425979	20.060

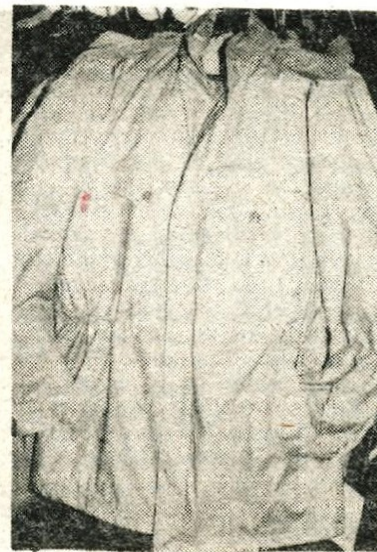
Sporočamo žalostno vest, da nas je v 83. letu starosti zapustila naša draga

BERTA ZUPAN

roj. Udir

Na zadnjo pot jo bomo pospremili v soboto, 10. oktobra 1981, ob 15.30, izpred domače hiše - Zaloše št. 21 na pokopališču v Otoče.

VSI NJENI

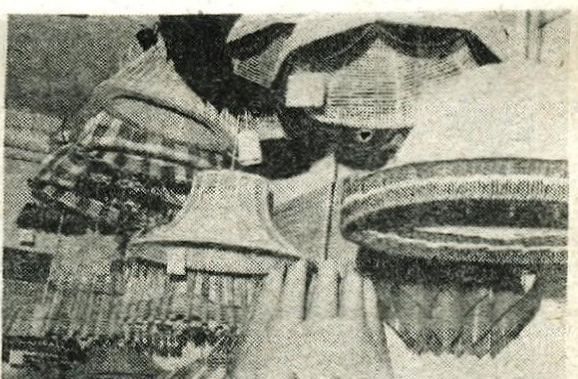
V Murkini MODI v Radviljici imajo lepo izbiro moških vetrovk. Ta, ki vam jo danes predstavljamo, je hvala naša mešanica bombaža in poliestra, ki se prijetno nosi. Kapuca je skrita v ovratniku. V velikostih od 46 do 54 jih dobite, barve so pa na voljo drap, rjava, olivna zelena in druge. Imajo pa na izbiro še vrsto drugačnih in podobnih modelov.

Cena: 3.080 dinarjev
Murkin ELGO v Lescah (pri železniški postaji) je dobro založen z ličnimi svetili za jedilne kote, jedilnice, kuhinje, kmečke sobe in podobno. Veliko naravnih materialov!
Cena: 900 do 1.100 din

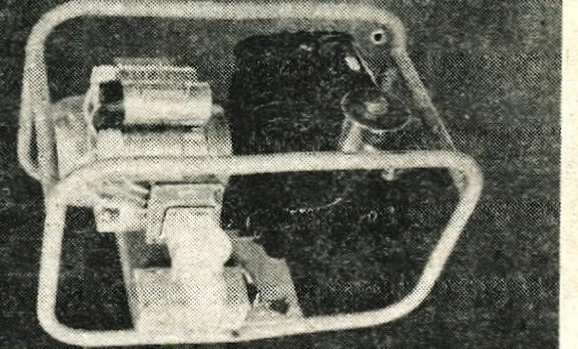
IZBRALI SO ZA NAS

Tople hlače kostime smo videli zadnjič pri Murkini MODI v Radviljici. Volneni, klasični. Sešili so jih v Labodu. Barve so rjave in sive. Dobe se v velikostih od 38 do 44.
Cena: 5.072,35 din

V Murkinem ELGU v Lescah so spet dobili iskano posodo jena. Tokrat gre za izredno lepo angleško steklo Pyrex. Dobe se posamezni kosi in garniture
Cena: od 296 do 1.199 din (za garnituro)

Prebrite jopice so, kaže, letošnja velika moda. Tople in lepe so, ni kaj. Tole smo postali v Murkini MODI v Radviljici. Gornje blago je mešanica poliestra in bombaža, podloženo pa je s toplim umetnim krznom. Barve so modne, beže, olivno zelena, modra, bordo in fresa, velikosti pa od 36 do 48.
Cena: 1.900 in 3.000 din

V primeru redukcije toka nam bo v hiši prav prišel agregat, ki bo vskočil, ko v žicah ne bo več elektrike. Sever Subotica ga izdeluje, moči ima pa 1500 W. Dobi se pri FUZINARJU na Jesenicah.
Cena: 25.291,20 din

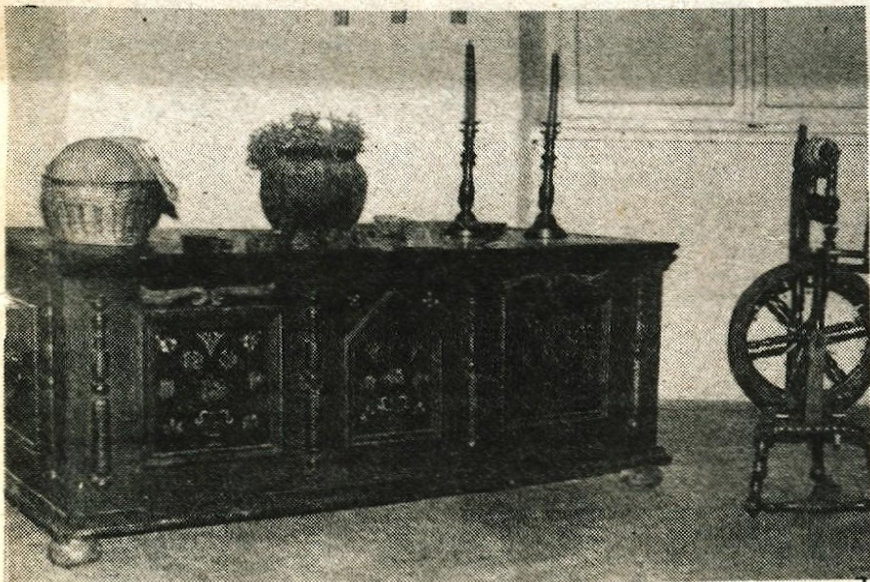
Mladi zbrali starine

Mladi iz Selc v Selški dolini so po hišah zbirali starine in priredili razstavo – Med ljudmi je vzbudila veliko zanimanja – Njihovo prizadevanje za ohranjanje starega izročila je neprecenljivo

Selca – Dober teden dni je bila v kulturnem domu v Selcih v Selški dolini odprta razstava starin, ki so jo pripravili mladinci in mladinke osnovne organizacije ZSMS Selca in jo posvetili praznovanju 150-letnice Levstikovega rojstva. Ideja o razstavi je zrasla julija letos, ko so ob dnevu borca pripravili razstavo ročnih del. Mlade so spodbudili pri škofjeloški zvezi kulturnih organizacij.

Deseterica mladih, med njimi predsednik osnovne organizacije Marko Lotrič in referentka za kulturo Magda Hajnrihar, so šli od hiše do hiše, obiskali so posebej starejše, nabrali stare predmete ter jih pripravili za razstavo. Ponekod so brskali po podstrešjih, našli marsikaj, očistili predmete. Drugod so imeli starine lepo ohranjene v sodobnih stanovanjih in restavrirane. Nekateri so mladim rade volje zaupali stare reči, drugi so se bali, da bi jih obiskovalci na razstavi ne poškodovali. Toda njihov strah je bil odveč. Čeprav na razstavi niso napeljali vrvic, se ljudje predmetov niso dotikali.

Mladi so nabrali po selških hišah okrog 150 starih predmetov. Prav zanimivo je, kaj vse so dobili. Zanimanje zbiralcev je burila stara lesena ura, ki še vedno teče, le naviti jo je treba vsakih dvanajst ur. Dobro ohranjena je zbirka slik na steklo. Veliko takšnih slik smo našli na podstrešjih, so nam povedali mladi, toda zelo krhke so bile, z razmajanimi okvirji in nismo si jih upali razstaviti. Kar kličejo torej strokovnjake! Omeniti velja tudi povsem ročno izdelano narodno nošo iz leta 1782, skrbno ohranjeno. Pa svečnik iz leta 1899 pa več kot sedemdeset let star fotoaparat.

Mladi iz Selc so po hišah nabrali starine in jih pripravili za razstavo, ki je v kraju vzbudila veliko zanimanja. Na ogled je bilo okrog 150 najrazličnejših predmetov, nekateri med njimi so prave dragocenosti.

Videli smo pripravo za prajenje ječmenove kave, kavne mlinčke, stare likalnice na oglje, sklednike, različne posode za tekočine, železne lonce, pino za izdelavo masla, možnarje. Pripeljali so staro pohištvo: posteljo, zibelko, kmečko mizo in seveda skrinje. Na steni so visele stare stenske ure, panjake končnice, okenske gavnice, volovski jarni. Manjkali niso kolovrat, stare priprave za tkanje, česanje volne, trenje lanu. Mladi so v dvorano prinesli celo staro leseno ralo, slamoreznico, kolarski stol, lesene vile, stare latrine in karbidovke. Morda smo v pisani množici pozabili omeniti še kakšen predmet, saj je bila bera razstave res bogata. Mladi so ves teden dežurali, sprejemali obiskovalce in jim pojasnjevali, čemu je služil kakšen predmet. Razstavo so si ogledali tudi šolarji, celo iz Železnikov so prišli, in prav njim je bilo treba marsikaj pojasniti, saj so bili posebej zanje stari predmeti pravo odkritje.

Razstava je v Selcih vzbudila veliko zanimanja. Našteli so okrog 500 obiskovalcev, kar je za kraj s 600 prebivalci veliko. Žal razstava, ki so jo mladi odlično pripravili, saj so predmete tudi domiselno razvrstili, ni našla širšega odmeva. Mladi so vabila za razstavo razposlali le v kraju, preskromno so razširili vest o njej. Morda jih bo uspeh spodbudil, da bodo prihodnjič vabila razposlali daleč naokrog.

Brez dvoma je njihovo dejanje neprecenljive vrednosti za ohranjanje starega izročila. Že zgolj zavoljo tega, ker so ga vključili v svoje zanimanje. Prav gotovo pa so pri marsikaterem vaščanu vzbudili odnos do ohranjanja starih reči, posluh za nekdanje življenje vasi, ki ga

sodobni utrip vse bolj izpodriva, predmete pa meče na podstrešja, od koder običajno romajo v smeti. Marsikateri spomin na preteklost morda poslej ne bo več zaprašen propadal.

M. Volčjak

Pogin rib v Savi

V sredo so odplake iz Tekstilindusa spet pomorile velike količine rib v Savi. Pod mostom pri tovarni Tekstilindus, kjer je v reko speljan odtočni kanal za odtok odpadnih voda in kemikalij, so našli 25 poginulih lipanjev. Razpenjena voda, ki jo je bržkone povzročil močan detergent jugopond, pa je prinesla s sabo še mnogo večjo količino mrtvih rib.

D. Ž.

NESREČE

Z AVTOM V JAREK

Jesenice – Na cesti med Jesenicami in Javorniškim rovtom se je v ponedeljek, 5. oktobra ponoči zgodila prometna nesreča, ki ji je botrovala neprimerna hitrost. Voznika osebnega avtomobila Almira Cataka, starega 21 let, doma z Jesenic, je v ostrem, nepreglednem ovinku, kjer se cesta precej spusti, zaneslo v desno. Ob cesti je najprej zadel v drevo, potem pa se je prevrnil v jarek. Pri kotaljenju je sopotnica 24-letna Ana Pagon padla iz avtomobila in dobila težje telesne poškodbe.

OTROK PRED AVTOMOBIL

Milje – V torek, 6. oktobra, se je v vasi Milje na cesti med Kranjem in Jezerskim zgodila prometna nesreča, v kateri je bil teže ranjen dveletni Miha Florjančič. Otrok je šel v spremstvu stare matere iz Milj proti Britofu, v bližini transformatorske postaje pa je nenadoma stekel na cesto. Iz Kranja je prav tedaj pripeljala Nada Krabonja, ki je sicer takoj začela zavirati, vendar je otroka kljub temu zadela z registrsko tablico in ga zbil po tleh.

MOTORIST V TOVORNJAK

Kranj – Voznik tovornega avtomobila z mariborsko registracijo Franc Lorber, star 47 let, doma iz Dravograda, je v torek ob 12. uri vozil po Cesti JLA proti Kokrici. Pred vhodom v vojašnico je nakazal, da bo zavijal v levo proti skladišču KZK. Tedaj je iz Kranja z veliko hitrostjo pripeljal dvajsetletni voznik motornega kolesa Slavko Jurič. Ko je opazil levi smerokaz, je začel zavirati, pri čemer ga je zaneslo v zadnje kolo tovornjaka. Motorist in sopotnica, 17-letna Martina Šolar iz Železnikov, pa sta teže ranjena obšla na cesti.

OTROK UMRL

Za posledicami prometne nesreče, ki se je zgodila prejšnji petek v bližini bencinske črpalke v Cerkljah, je v ljubljanskem Kliničnem centru v torek umrl 9-letni Milan Sajovic z Zgornjega Brnika.

Požar na plinski napeljavi

Kranj – V ponedeljek, 5. oktobra, se je v hiši Marinke Reven na Luznarjevi ulici v Kranju nenadoma med delovanjem vnel varnostni ventil plinske bombe. Izbruhnil je ogenj, ki je poškodoval štedilnik in nekaj kuhinjskih elementov povzročil pa je tudi poškodbe na plinski napeljavi. Požar, ki je povzročil za 10.000 dinarjev škodo, so pogasili poklicni gasilci iz Kranja, vzroke pa še raziskujejo.

H. J.

GLASOVA ANKETA

Spodbujanje branja

Gorenjski osnovnošolci že skoraj dve desetletji tekmujejo za Prešernovo bralno značko. Simbolično spodbujanje veselja do branja ima dobre rezultate, saj je bralna značka vzgojila že nekaj generacij bralcev, ki so si v letu šolanja oblikovali pravi odnos do literature. Mentorji, pedagogi, usmerjevalci bralske zagnanosti pa iz izkušenj vedo povedati tudi o stvareh, ki jih sicer ob zmagovanem značkarstvu zanosu ni videti.

jejo svoj odnos do življenja. Tudi sam tekmovalni del bralne značke ne bi smel biti le formalno preverjanje znanja, pač pa bolj razgovor, v katerem spoznavamo bralčeve interese in ga usmerjamo. Morda delamo napako tudi v izboru del, kjer imajo učenci za zdaj še premalo vpliva, pa tudi pobuda mentorjev ob predpisnem programu ostane neopazna.

Jožica Koder, osnovna šola Heroja Bračiča iz Trzica

»Zadnja leta opažamo na višji stopnji upad zanimanja za bralno značko, vendar to ne pomeni, da je tudi manj bralcev. V šolskih knjižnicah učenci še vedno pridno posegajo po dobrem branju. Najbolj jih privlači sodobna dela in tako v skladu z njihovim zanimanjem bogatimo tudi knjižnični fond. Za oblikovanje zrelega odnosa do knjige pa je potrebno načrtno delo mentorjev in po najboljših močeh se trudimo, da bi kar najmanj vsiljivo privzgojili ljubezen do knjige. Seveda v tem ne smemo biti preveč togi. Ozirati se moramo tudi na predloge mladih bralcev samih.«

Janko Berlogar, osnovna šola Planina

»Navdušenje za bralno značko pojema, saj to prostovoljno obliko učenci pogosto zamenjujejo s prisilnim domačim branjem, ki je bilo nekoč v navadi. Da bi učenca motivirali, moramo predvsem upoštevati njegove interese, ne pa mu zgolj ponujati klasične in zgodbe iz NOB, ki so postali že železni repertoar vsakoletnih značkarških programov. Skozi knjižno ubeseditev sodobnosti, ki bi jo morali bolj ponujati učencem, le-ti dozorevajo in oblikujejo.«

D. Zlebir

Martin Hafner, osnovna šola Stane Zagar iz Kranja

»Že sam program slovenskega jezika v šoli je tak, da spodbuja branju, še bolj pa je v ta cilj usmerjena bralna značka. Knjižna dela, ki so predpisana v programu, so raznolika in vsak učenec najde v tem izboru kaj zase. Iz svojih mentorskih izkušenj lahko povem, da je v zadnjem času veliko navdušenje za pisatelja Preglja, v veliki meri tudi zato, ker je bil že gost naše šole ob podelitvi priznanja značkarjem. Tesnejši stik z avtorjem spodbuja zanimanje za branje, zato bomo s to obliko nadaljevali. Do zdaj smo nas obiskali že Ingolič, Malenškova, Snoj, Pregelj, Grafenauer, Miha Klinar, z Branko Jurco pa si mladi bralci naše šole že dlje časa tudi dopisujejo.«

D. Zlebir

Nova stoenka z dvema luknjama

Kranjski občan je kupil – seveda za gotovino – nov Zastavin avto »101 komfort«. Pripominjamo, da denarja ni ukradel ali si ga kakorkoli že drugače prisvojil. Varčeval je in odšel kranjski poslovalnici Slovenijaavto tiste kar težke milijončke.

Ko so avtomobili prispeli, je izbral pač enega in ga preizkusil, kolikor se preizkusiti pač da. Ko se je pripeljal domov, je avto – ves navdušen – pošteno pregledal in med drugim odkril, da sta pri zadnjih sedežih »na podnu« dve veliki luknji. Prav gotovo sta nastali pri varjenju, ko so pri-trjevali zadnje sedeže.

Nemudoma je odšel nazaj v trgovino in zahteval zamenjavo avtomobila. Petnajst dni je hodil: od trgovine Slovenijaavto do Labor, do Alpetourovega servisa, in ker v petnajstih dneh odgovorni tovariši niso ničesar ukrenili, je poslal v Kranj republiko komisijo. Očitno je bilo, da kupec mora dobiti nov avtomobil, a odgovorni tovariši niso želeli biti odgovorni. Pošiljali so ga od enega do drugega, nihče pa zares ni hotel prevzeti odgovornosti. Kupec je

tako mesec dni in več na račun Slovenijaavto-Labore.

taksije, hodi, vstopa na avtomobil. Zda ne ve, ne kod ne kam. Vse da je vse skupaj navadna goljufija, če ne že kar kriminal, kajti prodaja avtomobile s takimi napakami je kot neodgovorno. Boli ga, da avtomobila nečje zamenjati, je na tisti dve luknji, obenem pa seveda kar pozabil, da v avto vlije vodo, kjerkoli že more in kjerkoli se ji zdi, da so vse štiri »felnje« in da skratka vse nekam šumi, poka cinglja in nasploh spušča smol, vzbujajoče glasove. A na te glasove je bil nekako že pripravljen, ni noče biti pa spriznjen s tako grobo napako, ki mu jo je podtaknil kdo? Crvena zastava? Slovenijaavto?

Vsekakor prodajalec in ta je v primeru Slovenijaavto v Kranju. Tovariši v Slovenijaavtu morajo biti odgovorni in najbrž še kako dobro vedo, kaj jim je v tem primeru stalo. Kupec prav gotovo ne bo odnehal in če kdo, potem ima ravno lastnik deformirane stoenke pošteno pravi-

D. Sedl

V nedeljo v Gozd

Tržič – Sklepna prirediteljev letošnjega praznovanja v krajevnih skupnostih Križe, Pristava, Sebenje in Senično bo v nedeljo, 11. oktobra, ob 10. uri v partizanski in pred sedemindesetimi leti požarni vasi Gozd.

Prireditelji tradicionalnega srečanja občanov in še posebej nekdanjih borcev vabijo na pohod s Poljan nad Križami, med katerim se bodo udeleženci od 8. do 9. ure lahko pomerili tudi v streljanju z zračno puško. Na proslavi bo govoril Janez Bedina, predsednik republiške skupnosti za ekonomske odnose s tujino, v kulturnem programu pa bodo sodelovali pevci društva upokojencev iz

Tržiča, pihalni orkester ter mladi iz Križ. Ob tej priliki bo okrog petdeset mladincev sprejetih v enote teritorialne obrambe.

Na predvečer proslave v Gozdu bo ob 18. uri v osnovni šoli v Križah slavnostna seja svetov vseh štirih krajevnih skupnosti, na kateri bodo spregovorili o delu v minulemu letu ter o nalogah za naprej. Podelili bodo tudi priznanja Osvobodilne fronte najzaslužnejšim krajanom ter pokale in diplome najuspešnejših športnih tekmovalcev, ki se v počastitev praznika odvijajo že ves teden.

H. J.

INTERNATIONAL CIRCUS

* CORONA *

v Kranju, Savska loka pri zimskem kopališču
od 15. 10. do 18. 10. 1981
predstave ob 17. in 19. uri

VSTOPNICE DOBITE NA BLAGAJNI CIRKUSA NON-STOP.